

A- PHẦN TRẮC NGHIỆM KHÁCH QUAN.

Câu 1. Dùng quặng he-ma-tit và than cốc (chứa 100% C) để sản xuất ra gang, nếu sản xuất được 200 tấn gang, loại gang có chứa 5% C và 95% Fe, thì lượng C cần dùng là :

- A. 61,0714 tấn   B. 65,0714 tấn   C. 71,0714 tấn   D. 75,0714 tấn

(Coi hiệu suất các phản ứng là 100%)

Câu 2. Dãy nào trong các dãy sau đây có tất cả các chất đều tác dụng được với dd BaCl₂ :

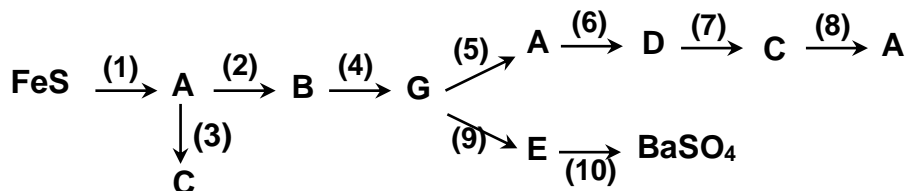
- A. SO₂, K₂SO₄, K₂CO₃, Na₂SO₄ .   B. SO₃, P₂O₅, K₂SO₄, KHSO₄ ;
C. SO₃, Na₂SO₄, Ba(HSO₄)₂, KHSO₄   D. SO₃, Na₂SO₄, K₂SO₄, KHSO₃

B- PHẦN TỰ LUẬN.

Câu 1 : Chỉ được dùng H₂O, khí CO₂ hãy nhận biết các gói bột có màu trắng bạc chứa : NaCl, Na₂CO₃, Na₂SO₄, BaCO₃, BaSO₄

Câu 2 : Quặng nhôm có Al₂O₃ lẫn với tạp chất là Fe₂O₃ và SiO₂. Hãy nêu phương pháp hóa học để tách riêng các chất ra khỏi quặng nhôm ?

Câu 3: Viết phương trình hóa học cho mỗi chuyển đổi sau:

Câu 4.

Từ hỗn hợp X chứa MgCO₃ , K₂CO₃ , BaCO₃. Nêu phương pháp hoá học điều chế ba kim loại riêng biệt : Mg, K, Ba. Viết các phương trình hoá học xảy ra.

Câu 5: Cho hỗn hợp A gồm Nhôm và một kim loại hoá trị II. Hoà tan A vừa đủ trong dung dịch H₂SO₄ loãng thu được dung dịch B và khí C. Cho B tác dụng vừa đủ với dung dịch BaCl₂ thấy tách ra 93,2 gam kết tủa trắng. Lọc kết tủa rồi cô cạn nước lọc thu được 36,2 gam muối khô.

- 1) Tính thể tích khí C (đktc) thoát ra và khối lượng của hỗn hợp A.
- 2) Tìm kim loại chưa biết, nếu trong hỗn hợp A số mol kim loại đó lớn hơn 33,33% số mol của Nhôm.

(Cho: Al = 27, Ba = 137, S = 32 , O = 16 , Cl = 35,5 , H = 1)

HƯỚNG DẪN CHẤM HÓA 9

A-Phần trắc nghiệm khách quan:

Câu	Đáp án	Điểm
Câu 1	C	0.25 đ
Câu 2	C	0.25 đ

A-Phần trắc tự luận:

Câu 1 : (1.5 đ)

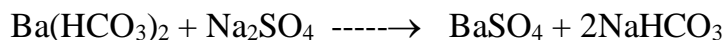
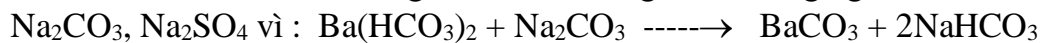
- Trích mẫu thử cho vào các ống nghiệm đựng nước dư ta phân được 2 nhóm (0.25đ)

Nhóm 1 : tan trong nước : NaCl, Na₂CO₃, Na₂SO₄

Nhóm 2 : không tan trong nước : BaCO₃, BaSO₄

- Dẫn khí CO₂ vào nhóm 2 muối tan ra là BaCO₃ vì
$$\text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} + \text{BaCO}_3 \longrightarrow \text{Ba}(\text{HCO}_3)_2$$

Muối không tan là BaSO₄ (0.5đ)
- cho Ba(HCO₃)₂ vào nhóm 1 có 1 mẫu thử không có hiện tượng gì xảy ra thì đó là NaCl (0.25đ)

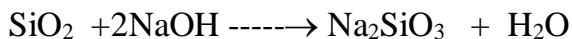
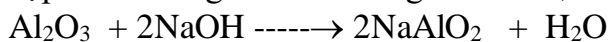
Còn 2 mẫu thử còn lại có hiện tượng tạo kết tủa trắng đó là 2 ống nghiệm chứa

Sau đó nhận ra BaCO₃, BaSO₄ như ở nhóm 1 $\Rightarrow$ nhận ra Na₂CO₃ và Na₂SO₄ (0.5đ)

Câu 2 : (1.0đ)

-Hòa tan hỗn hợp 3 ôxít bằng dd kiềm nóng thì Al₂O₃, SiO₂ tan, Fe₂O₃ không tan

- Lọc phần chất rắn, rửa sạch phơi khô thu được Fe₂O₃
- Lọc phần nước lọc rồi sục CO₂ dư vào để tách được kết tủa Al(OH)₃
$$\text{NaAlO}_2 + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} \longrightarrow \text{Al}(\text{OH})_3 + \text{NaHCO}_3$$
- Lọc kết tủa đem nung đến khối lượng không đổi thu được Al₂O₃
- Al(OH)₃ $\longrightarrow$ Al₂O₃ + H₂O
- Phần nước lọc còn lại cho tác dụng với HCl
$$\text{Na}_2\text{SiO}_3 + 2\text{HCl} \longrightarrow \text{H}_2\text{SiO}_3 + 2\text{NaCl}$$
- Lọc chất rắn thu được, rửa sạch sấy khô, đem nung đến khối lượng không đổi thu được SiO₂ :
$$\text{H}_2\text{SiO}_3 \longrightarrow \text{SiO}_2 + \text{H}_2\text{O}$$

Câu 3 :	$(1) \underset{(r)}{4FeS_2} + \underset{(k)}{11O_2} \xrightarrow{t^0} \underset{(k)}{8SO_2} + \underset{(r)}{2Fe_2O_3}$	0.2đ
	$(2) \underset{(k)}{2SO_2} + \underset{(k)}{O_2} \xrightarrow[t^0]{V_2O_5} \underset{(k)}{2SO_3}$	0.2đ
	$(3) \underset{(k)}{SO_2} + \underset{(dd)}{2KOH} \rightarrow \underset{(dd)}{K_2SO_3} + \underset{(l)}{H_2O}$	0.2đ
	$(4) \underset{(k)}{SO_3} + \underset{(l)}{H_2O} \rightarrow \underset{(dd)}{H_2SO_4}$	0.2đ
	$(5) \underset{(dd)}{H_2SO_4} + \underset{(dd)}{Na_2SO_3} \rightarrow \underset{(dd)}{Na_2SO_4} + \underset{(l)}{H_2O} + \underset{(k)}{SO_2}$	0.2đ
	$(6) \underset{(k)}{SO_2} + \underset{(dd)}{KOH} \rightarrow \underset{(dd)}{KHSO_3}$	0.2đ
	$(7) \underset{(dd)}{KHSO_3} + \underset{(dd)}{KOH} \rightarrow \underset{(dd)}{K_2SO_3} + \underset{(l)}{H_2O}$	0.2đ
	$(8) \underset{(dd)}{K_2SO_3} + \underset{(dd)}{2HCl} \rightarrow \underset{(dd)}{2KCl} + \underset{(l)}{H_2O} + \underset{(k)}{SO_2}$	0.2đ
	$(9) \underset{(dd)}{H_2SO_4} + \underset{(dd)}{2NaOH} \rightarrow \underset{(dd)}{Na_2SO_4} + \underset{(l)}{2H_2O}$	0.2đ
	$(10) \underset{(dd)}{Na_2SO_4} + \underset{(dd)}{BaCl_2} \rightarrow \underset{(r)}{BaSO_4} + \underset{(dd)}{2NaCl}$	0.2đ
<i>(Nếu thiếu điều kiện phản ứng và trạng thái của các chất thì cả câu trừ 0,25 điểm)</i>		

Câu 4	Để điều chế 3 kim loại, ta chuyển hỗn hợp 3 muối cacbonat thành 3 muối clorua riêng biệt :	
	Cho hỗn hợp vào nước dư, chỉ có K_2CO_3 tan trong nước, lọc lấy chất rắn, cho dd HCl dư vào nước lọc $K_2CO_3 + 2HCl \rightarrow 2KCl + CO_2 + H_2O$ Cô cạn dd, điện phân nóng chảy ta được K $2KCl \xrightarrow{\text{Điện phân nc}} 2K + Cl_2$	0,5
	Hoà tan phần chất rắn vào dung dịch HCl dư: $MgCO_3 + 2HCl \rightarrow MgCl_2 + H_2O + CO_2$ $BaCO_3 + 2HCl \rightarrow BaCl_2 + H_2O + CO_2$	0,25

	<p>Thêm NH₄OH đến dư để tạo kết tủa Mg(OH)₂ :</p> $\text{MgCl}_2 + 2 \text{NH}_4\text{OH} \rightarrow \text{Mg(OH)}_2 + 2\text{NH}_4\text{Cl}$	0,25
	<p>Lọc lấy chất rắn , hoà tan trong dung dịch HCl dư thu được MgCl₂ , cô cạn rồi điện phân nóng chảy được Mg</p> $\text{Mg(OH)}_2 + 2\text{HCl} \rightarrow \text{MgCl}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$ <p>Điện phân nc</p> $\text{MgCl}_2 \xrightarrow{\text{đpnc}} \text{Mg} + \text{Cl}_2$	0,5
	<p>Dung dịch sau khi loại bỏ Mg(OH)₂ chứa BaCl₂, NH₄Cl và NH₄OH dư. Cô cạn để loại NH₄Cl và NH₄OH , còn lại BaCl₂ rắn</p> $\text{NH}_4\text{Cl} \xrightarrow{t^\circ} \text{NH}_3 + \text{HCl}$ $\text{NH}_4\text{OH} \xrightarrow{t^\circ} \text{NH}_3 + \text{H}_2\text{O}$	0,25
	<p>- Điện phân nóng chảy BaCl₂ được Ba</p> <p>Điện phân nc</p> $\text{BaCl}_2 \xrightarrow{\text{đpnc}} \text{Ba} + \text{Cl}_2$	0,25
	<i>Lưu ý: Không được dùng Ba(OH)₂ để tạo kết tủa Mg(OH)₂ , dùng Ba(OH)₂ sẽ làm tăng khối lượng Ba.</i>	
Câu 5 1)	<p>Gọi kim loại cần tìm là X, x là số mol Al, y là số mol của X , khối lượng mol của X là X (đk :X , x, y >0)</p> $\text{PTHH: } 2\text{Al} + 3\text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 + 3\text{H}_2 \quad (1)$ <p>Mol: x 1,5x 0,5x 1,5x</p> $\text{X} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{XSO}_4 + \text{H}_2 \quad (2)$ <p>Mol: y y y y</p>	0,5
	$\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 + 3\text{BaCl}_2 \rightarrow 3\text{BaSO}_4 + 2\text{AlCl}_3 \quad (3)$ <p>Mol: 0,5x 1,5x 1,5x x</p> $\text{XSO}_4 + \text{BaCl}_2 \rightarrow \text{BaSO}_4 + \text{XCl}_2 \quad (4)$ <p>Mol: y y y y</p>	0,5
	<p>Theo (1) (2) (3) (4): n_{H₂SO₄} = n_{H₂} = n_{BaCl₂} = n_{BaSO₄} = 1,5x + y (mol)</p> <p>Theo bài ra: n_{BaSO₄} = $\frac{93,2}{233} = 0,4(\text{mol}) \rightarrow n_{\text{H}_2} = 0,4(\text{mol})$</p> <p>Vậy : V_{H₂(đktc)} = 0,4 .22,4 = 8,96 (lit)</p>	0,5
	<p>n_{BaCl₂} = 0,4 (mol) $\rightarrow$ n_{Cl} = 0,4.2 = 0,8 (mol)</p> <p>$\rightarrow$ m_{Cl} = 0,8.35,5 = 28,4 (gam)</p> <p>Theo định luật bảo toàn khối lượng :</p> <p>m_{Al} + m_X = m_{hmuối clorua} - m_{Cl} = 36,2 - 28,4 = 7,8 (gam)</p>	0,5
	<p>(Cách khác : m_{BaCl₂} = 0,4 .208 = 83,2(gam)</p> <p>m_{Al₂(SO₄)₃} + m_{XSO₄} = 93,2 + 36,2 - 83,2 = 46,2(gam)</p> <p>m_{H₂SO₄} = 0,4 .98 = 39,2 (gam); m_{H₂} = 0,4.2 = 0,8 (gam)</p> <p>Theo đlbt khối lượng : m_{Al} + m_X = 46,2 + 0,8 - 39,2 = 7,8 (gam))</p>	

	$27x + y = 7,8 \quad (a)$	
2)	Theo câu 1); $\begin{cases} 1,5x + y = 0,4 & (b) \\ \text{Từ (a) và (b)} \Rightarrow y = \frac{0,6}{X-18} & (*) \end{cases}$ vì $y > 0$ nên $X-18 > 0$	0,25
	Từ (b) $\Rightarrow x = \frac{0,4-y}{1,5}$ Theo bài ra : $y > 33,33\% x$, thay vào ta có : $y > 33,33\% \left(\frac{0,4-y}{1,5} \right)$ .giải ra ta có $y > 0,073$.	0,25
	từ (*) $\Rightarrow \frac{0,6}{X-18} > 0,073$ $\Leftrightarrow X < 26,2$	0,25
	Mặt khác : Vì $x > 0 \Rightarrow y < 0,4 \Rightarrow \frac{0,6}{X-18} < 0,4 \Leftrightarrow X > 19,5$ Vậy $19,5 < X < 26,2$, mà X có hoá trị II nên X là Magie (Mg)	0,25

PHÒNG GIÁO DỤC & ĐÀO TẠO

ĐỀ SỐ 2

ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI NĂM HỌC

Môn : Hóa học - lớp 9

Thời gian làm bài 150 phút

Câu 1 : (3,0 điểm)

Cã 4 ống nghiệm, mỗi ống chứa 1 dung dịch muối (kh«ng trřng kim loại cũng như gốc axit) l: Clorua, sunfat, nitrat, cacbonat của các kim loại Ba, Mg, K, Ag.

a) Hỏi mỗi ống nghiệm chứa dung dịch muối nào?

b) Nêu phương pháp hoá học phân biệt 4 ống nghiệm đó.

Câu 2: (3,0 điểm)

Cần trộn khí CO và CO₂ theo tỉ lệ về thể tích nào để thu được một hỗn hợp khí có khối lượng riêng bằng khối lượng riêng của khí Oxi ở cùng điều kiện nhiệt độ và áp suất.

(Cho O = 16; C = 12)

Câu 3: (2,75 điểm)

Nung năng Cu trong kh«ng khÝ , sau một thời gian được chất rắn A. Hoà tan chất rắn A trong H₂SO₄ đặc, năng (vừa đủ) được dung dịch B và khÝ D cả mũ xóc. Cho Natri kim loại vào dung dịch B thu được khÝ G và kết tủa M ; Cho khÝ D t,c dụng với dung dịch KOH thu được dung dịch E, E vừa t,c dụng với dd BaCl₂ vừa t,c dụng với dd NaOH.

H-y viết c,c phương tr×nh phản ứng xảy ra trong c,c thÝ nghiệm tr^n.

Câu 4: (2,75 điểm)

Từ quặng pirit (FeS₂), NaCl, H₂O, chất xúc tác và các điều kiện cần thiết khác, hãy viÕt c,c phương trình hoá học điều chế: dd FeCl₃, FeSO₄, Fe₂(SO₄)₃ và Fe(OH)₃.

Câu 5: (5 điểm)

Cho 27,4 gam Ba vào 500 gam dd hỗn hợp gồm CuSO_4 2% và $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ 1,32% rồi đun nóng để đuổi hết NH_3 . Sau khi kết thúc tất cả các phản ứng được khí A, kết tủa B, dung dịch C.

- Tính thể tích khí A ở ĐKTC
- Lấy kết tủa B rửa sạch rồi nung ở nhiệt độ cao đến khối lượng không đổi thì thu được bao nhiêu gam chất rắn ?
- Tính nồng độ % của chất tan trong dung dịch C.

(Cho Ba = 137; N = 14; H = 1; O = 16; S = 32; Cu = 64)

Câu 6: (3,5 điểm)

(Cho : H = 1; N = 14 ; O = 16 ; S = 32, Fe = 56 , Ba = 137, Cu = 64)

Khi hòa tan hết cùng một lượng kim loại R vào dung dịch H_2SO_4 loãng vừa đủ và vào dung dịch HNO_3 loãng vừa đủ thì lượng khí H_2 và NO thoát ra có thể tích bằng nhau (ở cùng điều kiện). Đem cô cạn hai dung dịch sau phản ứng thì nhận được khối lượng muối sunfat bằng 62,81% khối lượng muối nitrat. Xác định kim loại R .

ĐÁP ÁN VÀ BIỂU ĐIỂM

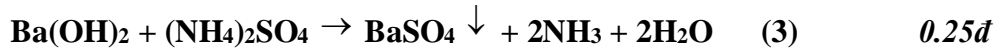
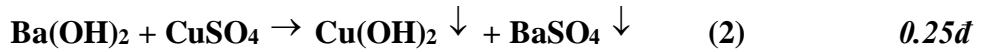
CÂU	NỘI DUNG	ĐIỂM
1 (3,0đ)	<p>Theo tính tan thì 4 dung dịch muối đó là: BaCl_2, MgSO_4, K_2CO_3 và AgNO_3. Vì :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gốc $=\text{CO}_3$ đều tạo $\downarrow$ với Ba, Mg, Ag $\rightarrow$ dd K_2CO_3 - Ag đều tạo $\downarrow$ với gốc $-\text{Cl}$ và $=\text{SO}_4$ $\rightarrow$ dd AgNO_3 - Ba tạo $\downarrow$ với gốc $=\text{SO}_4$ $\rightarrow$ dd BaCl_2 - Dung dịch còn lại : MgSO_4. 	0,25 0,25 0,25 0,25
	<p>Phân biệt:- Trích mẫu thử cho từng thí nghiệm và đánh số thứ tự Lần lượt cho vào mỗi mẫu thử 1 giọt dd HCl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nếu có PU xuất hiện chất rắn màu trắng , nhận ra $\text{AgNO}_3 \downarrow$: $\text{AgNO}_3 + \text{HCl} \rightarrow \text{AgCl} \downarrow + \text{HNO}_3$ - Có hiện tượng sủi bọt khí ,nhận ra K_2CO_3 : $\text{K}_2\text{CO}_3 + 2\text{HCl} \rightarrow 2\text{KCl} + \text{CO}_2 \uparrow + \text{H}_2\text{O}$ 	0,25 0,25 0,25
	<p>* cho tiếp dd Na_2SO_4 vào 2 mẫu thử còn lại:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Có $\downarrow$ trắng nhận ra dd BaCl_2 : $\text{BaCl}_2 + \text{Na}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{BaSO}_4 \downarrow + 2\text{NaCl}$ - Mẫu thử còn lại là MgSO_4 	0,25 0,25 0,25
Câu 2 (3 điểm)	<p>Đối với các chất khí ở cùng điều kiện nhiệt độ và áp suất thì khối lượng riêng bằng nhau chứng tỏ thể tích cũng bằng nhau và khối lượng mol của hỗn hợp khí bằng khối lượng mol của Oxi. $\Rightarrow M_{\text{hỗn hợp khí}} = M_{\text{O}_2} = 32 \text{ (g)}$</p> <p>Ở cùng điều kiện nhiệt độ và áp suất thì mol chất khí tỉ lệ thuận với thể tích chất khí</p> <p>Gọi số mol CO có trong một mol hỗn hợp khí là x mol thì số mol của CO_2 có trong</p>	0,25đ 0,25đ 0,25đ 0,5đ

	<p>một mol hỗn hợp khí là $(1 - x)$ mol. Theo bài ra ta có: $28x + (1 - x)44 = 32$ $\Rightarrow x = 0,75$ (mol) $\Rightarrow n_{CO} = 0,75$ (mol) $\Rightarrow n_{CO_2} = 1 - 0,75 = 0,25$ (mol)</p> <p>Vậy cần trộn khí CO với khí CO₂ theo thể tích là:</p> $\frac{V_{CO}}{V_{CO_2}} = \frac{0,75}{0,25} = \frac{3}{1}$	<p>0,5đ 0,25đ 0,5đ</p> <p>0,5đ</p>
Câu 3 (2,75đ)	$2Cu + O_2 \xrightarrow{t^0} 2CuO \quad (t^0C) \quad (1)$ <p>Do A tác dụng với H₂SO₄ đ,n thu được khí D: Chứng tỏ chất rắn A có Cu dư.</p> $Cu_{\text{dư}} + 2H_2SO_4 \text{ đ,n} \rightarrow CuSO_4 + SO_2 + 2H_2O \quad (2)$ $CuO + H_2SO_4 \text{ đ,n} \rightarrow CuSO_4 + H_2O \quad (3)$	
	$2Na + 2H_2O \rightarrow 2NaOH + H_2 \quad (4)$ $CuSO_4 + 2NaOH \rightarrow Cu(OH)_2 + Na_2SO_4 \quad (5)$	
	<p>Do dd E vừa tác dụng được với dd BaCl₂, vừa tác dụng với dd NaOH:</p> <p>Chứng tỏ dd E có chứa 2 muối</p> $SO_2 + 2KOH \rightarrow K_2SO_3 + H_2O \quad (6)$ $SO_2 + KOH \rightarrow KHSO_3 \quad (7)$ <p>(hoặc viết : $K_2SO_3 + SO_2 + H_2O \rightarrow 2KHSO_3$ (7))</p> $2KHSO_3 + 2NaOH \rightarrow K_2SO_3 + Na_2SO_3 + 2H_2O \quad (8)$ $K_2SO_3 + BaCl_2 \rightarrow BaSO_3 + 2KCl \quad (9)$	<p>- Mỗi PTHH đúng cho 0,25 - Lý giải: 0,5</p>
Câu 4 (2,75đ)	<p>Điện phân nước thu khí oxi : $2H_2O \xrightarrow{df} 2H_2 + O_2 \quad (1)$</p> $4FeS_2 + 11O_2 \xrightarrow{t^0} 2Fe_2O_3 + 8SO_2 \uparrow \quad (2)$ <p>- Điện phân dung dịch NaCl có màng ngăn xốp:</p> $2NaCl + 2H_2O \xrightarrow[\text{có màng ngăn}]{\text{Điện phân dd}} 2NaOH + Cl_2 \uparrow + H_2 \uparrow \quad (3)$	<p>0,25 0,25 0,5</p>
	<p>- Điều chế Fe: $Fe_2O_3 + 3H_2 \xrightarrow{t^0} 2Fe + 3H_2O \quad (4)$</p>	0,25
	<p>- Điều chế H₂SO₄:</p> $2SO_2 + O_2 \xrightarrow[V_2O_5]{t^0} 2SO_3 \uparrow \quad (5)$ $SO_3 + H_2O \rightarrow H_2SO_4$	<p>0,25 0,25</p>
	<p>- Điều chế FeSO₄: $Fe + H_2SO_4 \rightarrow FeSO_4 + H_2 \uparrow \quad (6)$</p>	0,25
	<p>- Điều chế FeCl₃ : $2Fe + 3Cl_2 \xrightarrow{t^0} 2FeCl_3 \quad (7)$</p>	0,25
	<p>- Điều chế Fe(OH)₃: $FeCl_3 + 3NaOH \rightarrow Fe(OH)_3 \downarrow + 3NaCl \quad (8)$</p>	0,25
	<p>Điều chế Fe₂(SO₄)₃ : $2Fe(OH)_3 + 3H_2SO_4 \rightarrow Fe_2(SO_4)_3 + 6H_2O \quad (9)$</p> <p>(Các PTHH (1) (2) (3) ...phải viết đúng thứ tự mới có hóa chất để điều chế các chất</p>	0,25

theo yêu cầu.)
 Câu 5 (5 điểm)

0.25đ

0.25đ

Theo (1) ta có $n_{\text{H}_2} = n_{\text{Ba(OH)}_2} = n_{\text{Ba}} = \frac{27,4}{137} = 0,2 \text{ (mol)}$ 0.25đ

$n_{(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4} = \frac{1,32 \cdot 500}{132 \cdot 100} = 0,05 \text{ (mol)}$ 0.25đ

$n_{\text{CuSO}_4} = \frac{2 \cdot 500}{100 \cdot 160} = 0,0625 \text{ (mol)}$ 0.25đ

Ta thấy $n_{\text{Ba(OH)}_2} > n_{(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4} + n_{\text{CuSO}_4}$ nên Ba(OH)_2 dư và 2 muối đều phản ứng hết 0.25đ

Theo (2) ta có: $n_{\text{Ba(OH)}_2} = n_{\text{Cu(OH)}_2} = n_{\text{BaSO}_4} = n_{\text{CuSO}_4} = 0,0625 \text{ (mol)}$ 0.25đ

Theo (3) ta có: $n_{\text{Ba(OH)}_2} = n_{\text{BaSO}_4} = n_{(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4} = 0,05 \text{ (mol)}$ 0.25đ

và $n_{\text{NH}_3} = 2n_{(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4} = 0,05 \cdot 2 = 0,1 \text{ (mol)}$ 0.25đ

$\Rightarrow n_{\text{Ba(OH)}_2 \text{ dư}} = 0,2 - (0,05 + 0,0625) = 0,0875 \text{ (mol)}$ 0.25đ

a) $V_{\text{A(ĐKTC)}} = V_{\text{H}_2} + V_{\text{NH}_3} = (0,2 + 0,1) \cdot 22,4 = 6,72 \text{ (l)}$ 0.5đ

b) Theo (4) ta có: $n_{\text{CuO}} = n_{\text{Cu(OH)}_2} = 0,0625 \text{ (mol)}$ 0.25đ

$m_{\text{chất rắn}} = m_{\text{BaSO}_4} + m_{\text{CuO}} = (0,0625 + 0,05) \cdot 233 + 0,0625 \cdot 80 = 31,2125 \text{ (g)}$ 0.5đ

c) dd C chỉ có dd Ba(OH)_2 dư

$m_{\text{ddC}} = m_{\text{Ba}} + m_{\text{dd hỗn hợp ban đầu}} - m_{\text{BaSO}_4 \downarrow} - m_{\text{Cu(OH)}_2 \downarrow} - m_{\text{H}_2 \uparrow} - m_{\text{NH}_3 \uparrow}$ 0.25đ

$\Rightarrow m_{\text{ddC}} = 27,4 + 500 - 0,1125 \cdot 233 - 0,0625 \cdot 98 - 0,2 \cdot 2 - 0,1 \cdot 17 = 492,96 \text{ (g)}$ 0.25đ

$C\%_{\text{ddBa(OH)}_2 \text{ dư}} = \frac{0,0875 \cdot 171}{492,96} \cdot 100\% = 3,035\%$ (lạm trbñ thụnħ 3,04%) 0.25đ

Câu 6 (3,5)	Vì khi phản ứng với HNO_3 và H_2SO_4 hóa trị của R trong các muối tạo thành có thể khác nhau. Gọi x, y lần lượt là hóa trị của R trong muối sun fat và muối nitrat ($x, y \subset N^*$)	0,5
	Các PTHH xảy ra: $2\text{R} + x \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{R}_2(\text{SO}_4)_x + x \text{H}_2$ (1)	0,5
	$\begin{matrix} a & & \frac{a}{2} & & \frac{ax}{2} \\ & & & & \end{matrix}$	
	$3\text{R} + 4y \text{HNO}_3 \rightarrow 3\text{R}(\text{NO}_3)_y + y\text{NO} + 2y\text{H}_2\text{O}$ (2)	0,5
	$\begin{matrix} a & & a & & \frac{ay}{3} \\ & & & & \end{matrix}$	

	<p>Gọi a là số mol R tham gia phản ứng (1) và (2) (a > 0)</p> <p>Theo bài ra : $n_{H_2} = n_{NO}$, hay : $\frac{ax}{2} = \frac{ay}{3} \Leftrightarrow x = \frac{2y}{3}$</p>	0,5
	<p>Mặt khác : $\frac{a}{2}(2R + 96x) = 0,6281 \cdot a(R + 62y) \Leftrightarrow R + 48x = 0,6281R + 38,9422y$</p> <p style="text-align: right;">$\Leftrightarrow 0,3719R = 38,9422y - 48x$</p>	0,25 0,25
	<p>Thay $x = \frac{2y}{3}$ vào ta có : $0,3719R = 38,9422y - 48 \cdot \frac{2y}{3} \Leftrightarrow 0,3719R = 6,9422y$</p> <p>$\Leftrightarrow R = 18,67y$ (xét thấy $y = 3$, $R = 56$ thỏa mãn với kim loại Fe)</p> <p>Vậy R là Fe ($x = 2$)</p>	0,5 0,5

Lưu ý:

- HS làm cách khác đúng vẫn cho điểm tối đa
- Không chấp nhận kết quả khi sai bản chất hoá học.

PHÒNG GIÁO DỤC & ĐÀO TẠO

ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI NĂM HỌC

ĐỀ SỐ 3

Môn : Hóa học - lớp 9

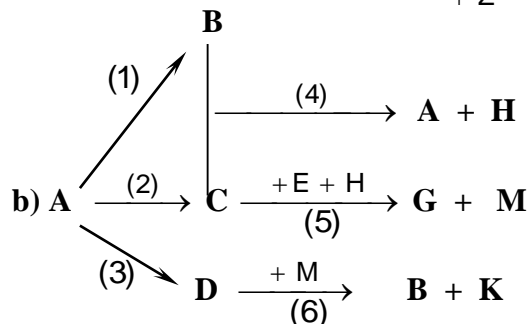
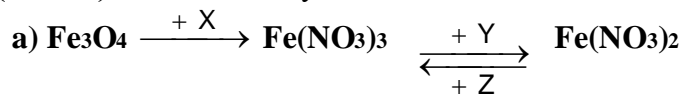
Thời gian làm bài 150 phút

Câu I (1,5 điểm)

Cho biết tổng số hạt proton, notron, electron trong 2 nguyên tử thuộc 2 nguyên tố A và B là 78, trong đó số hạt mang điện nhiều hơn số hạt không mang điện là 26 hạt. Số hạt mang điện của A nhiều hơn số hạt mang điện của B là 28 hạt. Hỏi A, B là nguyên tố gì ? (Cho biết số proton của một số nguyên tố như sau :

N : 7 ; Na : 11 ; Ca : 20 ; Fe : 26 ; Cu : 29 ; C : 6 ; S : 16.)

Câu II (3 điểm) Hoàn thành dãy biến hóa sau:

(Biết A là đơn chất)

Câu III (3,5 điểm)

Từ hai nguyên liệu là đá vôi và dung dịch axit Clohidric hãy viết phương trình phản ứng điều chế 11 chất mới (trong đó có 4 đơn chất).

Câu IV (3,5 điểm): Hỗn hợp A gồm $\text{Al}_2\text{O}_3, \text{MgO}, \text{Fe}_3\text{O}_4, \text{CuO}$. Cho khí CO dư qua A nung nóng được chất rắn B. Hòa tan B vào dung dịch NaOH dư được dung dịch C và chất rắn D. Cho dung dịch HCl dư vào dung dịch C. Hòa tan chất rắn D vào dung dịch HNO_3 loãng (Phản ứng tạo khí NO). Viết các phương trình phản ứng xảy ra.

Câu V (6 điểm) : Hoà tan hoàn toàn a gam kim loại A có hoá trị không đổi vào b gam dung dịch HCl được dung dịch X . Thêm 240 gam dung dịch NaHCO₃ 7% vào X thì vừa đủ tác dụng hết với lượng HCl còn dư , thu được dung dịch Y trong đó nồng độ phần trăm của NaCl và muối clorua kim loại A tương ứng là 2,5 % và 8,12% . Thêm tiếp lượng dư dung dịch NaOH vào Y , sau đó lọc lấy kết tủa , rồi nung đến khối lượng không đổi thì thu được 16 gam chất rắn

- a) Viết các phương trình hoá học xảy ra .
 b) Xác định kim loại A.
 c) Tính nồng độ phần trăm của dung dịch HCl đã dùng .

(Cho : Na:23 ; H :1 ; C :12 ; O : 16 ; Cl :35,5, Cu: 64, Fe:56, Mg:24, Ca:40...)

Câu VI (2,5 điểm): Cho dung dịch A chứa H₂SO₄ 85%, dung dịch B chứa HNO₃ x%.

1. Tính tỷ lệ khối lượng dung dịch A và dung dịch B cần trộn để thu được dung dịch C trong đó chứa H₂SO₄ 60% và HNO₃ 20% .
 2. Tính x?

HƯỚNG DẪN CHẤM

Câu I : (1,5 điểm)

	Gọi p, n, e và p', n', e' lần lượt là số hạt proton, nơtron, electron của hai nguyên tử A, B. (p, n, e và p', n', e' nguyên dương)Ta cú : p + n + e + p' + n' + e' = 78 .	0,25
	Vì p = e , theo bài ra : $(2p + 2p') + (n + n') = 78$ (1) $(2p + 2p') - (n + n') = 26$ (2) Giải ra ta có : 2p + 2p' = 52 hay p + p' = 26.(*)	0,5 0,25
	Mặt khác : 2p - 2p' = 28. hay p - p' = 14 (**)	0,25
	Tim được p = 20 , p' = 6. Vậy A là Can xi(Ca), B là Các bon (C)	0,25

Câu II: (3điểm)

a)	$3Fe_3O_4 + 28HNO_3 \rightarrow 9Fe(NO_3)_3 + NO + 14H_2O$	0,5
	$Fe(NO_3)_3 + Fe \rightarrow 3Fe(NO_3)_2$	0,5
	$Fe(NO_3)_2 + AgNO_3 \rightarrow Fe(NO_3)_3 + Ag$	0,5
b)	(1) $S + H_2 \xrightarrow{+t^0} H_2S$ (A) (B)	0,25
	(2) $S + O_2 \xrightarrow{+t^0} SO_2$ (C)	0,25
	(3) $S + Fe \xrightarrow{+t^0} FeS$ (D)	0,25
	(4) $2H_2S + SO_2 \rightarrow 3S + 2H_2O$ (H)	0,25
	(5) $SO_2 + Br_2 + 2H_2O \rightarrow 2HBr + H_2SO_4$ (E) (H) (G) (M)	0,25
	(6) $FeS + H_2SO_4 \rightarrow H_2S + FeSO_4$ (M) (K)	0,25

Câu III:(3,5 điểm)

$\text{CaCO}_3 \xrightarrow{t^0} \text{CaO} + \text{CO}_2$	0,5
$\text{CaCO}_3 + 2\text{HCl} \rightarrow \text{CaCl}_2 + 2\text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2$	0,5
$\text{CaCO}_3 + \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2 \rightarrow \text{Ca}(\text{HCO}_3)_2$	0,5
$\text{CaCl}_2 \xrightarrow{\text{ñpnc}} \text{Ca} + \text{Cl}_2$	0,5
$\text{CaCl}_2 + 2\text{H}_2\text{O} \xrightarrow{\text{ñpnmnx}} \text{Ca}(\text{OH})_2 + \text{H}_2 + \text{Cl}_2$	0,5
$\text{CaCl}_2 + \text{H}_2\text{O} \xrightarrow{\text{ñpkhoângnn}} \text{CaOCl}_2 + \text{H}_2$	0,5
$2\text{CaOCl}_2 \xrightarrow{\text{xt, } t^0 < 70^0\text{C}} 2\text{CaCl}_2 + \text{O}_2$	0,5

Câu IV: (3,5 điểm)

<p>Cho CO qua A nung nóng</p> $\text{Fe}_3\text{O}_4 + 4\text{CO} \xrightarrow{t^0} 3\text{Fe} + 4\text{CO}_2$ $\text{CuO} + \text{CO} \xrightarrow{t^0} \text{Cu} + \text{CO}_2$ <p>→ Chất rắn B : Al_2O_3 ; Fe; MgO; Cu</p>	0,75
<p>Chất rắn B tác dụng NaOH dư</p> $\text{Al}_2\text{O}_3 + 2\text{NaOH} \rightarrow 2\text{NaAlO}_2 + \text{H}_2\text{O}$ <p>Dung dịch C : NaAlO_2; NaOH dư. Chất rắn D: MgO; Fe, Cu</p>	0,75
<p>Dung dịch C tác dụng HCl dư</p> $\text{NaOH} + \text{HCl} \rightarrow \text{NaCl} + \text{H}_2\text{O}$ $\text{NaAlO}_2 + \text{HCl} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Al}(\text{OH})_3 + \text{NaCl}$ $\text{Al}(\text{OH})_3 + 3\text{HCl} \rightarrow \text{AlCl}_3 + 3\text{H}_2\text{O}$ <p>Hoặc $\text{NaAlO}_2 + 4\text{HCl} \rightarrow \text{NaCl} + \text{AlCl}_3 + 2\text{H}_2\text{O}$</p>	1,0
<p>Chất rắn D tác dụng dung dịch HNO_3 loãng</p> <p>- Nếu HNO_3 dư :</p> $\text{MgO} + 2\text{HNO}_3 \rightarrow \text{Mg}(\text{NO}_3)_2 + \text{H}_2\text{O}$ $\text{Fe} + 4\text{HNO}_3 \rightarrow \text{Fe}(\text{NO}_3)_3 + \text{NO} + 2\text{H}_2\text{O}$ $3\text{Cu} + 8\text{HNO}_3 \rightarrow 3\text{Cu}(\text{NO}_3)_2 + 2\text{NO} + 4\text{H}_2\text{O}$ <p>- Nếu HNO_3 thiếu:</p> <p>+ Nếu Fe dư : $\text{Fe} + 2\text{Fe}(\text{NO}_3)_3 \rightarrow 3\text{Fe}(\text{NO}_3)_2$</p> <p>+ Nếu Cu dư : $\text{Cu} + 2\text{Fe}(\text{NO}_3)_3 \rightarrow 2\text{Fe}(\text{NO}_3)_2 + \text{Cu}(\text{NO}_3)_2$</p>	1,0

Câu V: (6 điểm)

<p>Gọi hoá trị của A là x ($x \in \mathbb{N}^*$), $n_{\text{NaHCO}_3} = \frac{240,7}{100,84} = 0,2(\text{mol})$</p> <p>a) Các phương trình hoá học xảy ra</p> $2\text{A} + 2x\text{HCl} \rightarrow 2\text{ACl}_x + x\text{H}_2 \quad (1)$ $\text{NaHCO}_3 + \text{HCl} \rightarrow \text{NaCl} + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} \quad (2)$ <p>dung dịch Y gồm XCl_x và NaCl, thêm dung dịch NaOH dư ta có :</p> $\text{ACl}_x + x\text{NaOH} \rightarrow \text{A}(\text{OH})_x + x\text{NaCl} \quad (3)$ $2\text{A}(\text{OH})_x \xrightarrow{t^0} \text{A}_2\text{O}_x + x\text{H}_2\text{O} \quad (4).$	1,25
<p>Theo pt (2) : $n_{\text{NaCl}} = n_{\text{NaHCO}_3} = 0,2(\text{mol})$. → $m_{\text{NaCl}} = 0,2 \cdot 58,5 = 11,7(\text{g})$</p>	0,5

m_{ACl_x}

b)	$m_{ddY} = \frac{11,7.100}{2,5} = 468(g) \Rightarrow m_{ACl_x} = \frac{8,12.468}{100} \approx 38(g) \Rightarrow n_{ACl_x} = \frac{38}{A+35,5x} (mol)$ <p>(*) Mặt khác : Theo PT (3) và (4) :</p> $n_{ACl_x} = n_{A(OH)_x} = 2.n_{A_2O_x} = 2.\frac{16}{2A+16x} = \frac{16}{A+8x} (mol) (**)$	0,5 0,5
	<p>Từ (*) và (**) ta có : $\frac{38}{A+35,5x} = \frac{16}{A+8x} \Leftrightarrow A=12.x$ .thoả mãn $x=2, A=24$.</p> <p>Vậy A là Mg</p>	0,75
c	$n_{MgCl_2} = \frac{38}{95} = 0,4(mol)$. Theo PT : $Mg + 2HCl \rightarrow MgCl_2 + H_2$ $n_{H_2} = n_{Mg} = n_{MgCl_2} = 0,4(mol)$	0,5
	<p>Theo PT (2) : $n_{CO_2} = n_{NaHCO_3} = 0,2(mol)$</p>	0,25
	$m_{ddHCl} = m_{ddY} + m_{CO_2} + m_{H_2} - (m_{Mg} + m_{ddNaHCO_3}) =$ $468 + 0,2.44 + 0,4.2 - (0,4.24 + 240) = 228 (g)$	0,75
	<p>Theo PT (1) và (2) tính được $n_{HCl} = 0,8+0,2 = 1(mol)$ $m_{HCl} = 36,5(g)$</p>	0,5
	<p>Vậy : C% dd HCl = $\frac{36,5}{228}.100\% \approx 16\%$</p>	0,5

Câu 6: (2,5 điểm)

1	<p>Tính tỷ lệ khối lượng dung dịch A và dung dịch B</p>	1,5
	<p>Gọi a,b lần lượt là khối lượng dung dịch A,B (a,b >0) Ta có:</p> $m_{H_2SO_4(\text{trong A})} = 85\%.a = 0,85 a$ $m_{HNO_3(\text{trong B})} = x\%.b$ <p>$\rightarrow m_{ddC} = a + b$</p> <p>Theo bài ra ta có: $C\%_{H_2SO_4(\text{trong C})} = (0,85 a.100\%) : (a + b) = 60\%$</p> $\rightarrow 85 a = 60a + 60 b$ $\rightarrow 25 a = 60 b$ $\rightarrow a:b = 60 :25 = 12 :5$ $\rightarrow a = 12b:5 (*)$ <p>Vậy cần trộn dung dịch A và dung dịch B theo tỷ lệ khối lượng là 12 :5</p>	0,5 1,0
2	<p>Tính x?</p>	1,0
	<p>Theo bài ra ta có:</p> $C\%_{HNO_3(\text{trong C})} = (x\%.b.100\%) : (a + b) = 20\%$ $\rightarrow x.b = 20 a + 20 b (*)(*)$ <p>Thay * vào ** ta có:</p> $x.b = 48 b + 20 b = 68 b$ $\rightarrow x = 68 (\%)$ <p>HS có thể giải bài này bằng phương pháp sử dụng sơ đồ đường chéo, nếu đúng vẫn cho điểm</p>	1,0

ĐỀ SỐ 4

Môn : Hóa học - lớp 9
Thời gian làm bài 120 phút

Câu 1: Cho các chất sau: SiO_2 ; CaO ; CaCO_3 ; Al_2O_3 ; Fe_2O_3 ; Fe_3O_4

- a. Chất nào tan được trong nước? Trong dung dịch kiềm? Trong dung dịch axit?
b. Trong các chất trên chất nào tồn tại trong tự nhiên và tồn tại ở dạng khoáng chất nào? Nêu ứng dụng quan trọng của khoáng chất đó?

Câu 2.

- a. Trong phòng thí nghiệm có 4 lọ hoá chất bị mất nhãn đựng các dung dịch Na_2CO_3 ; Na_2SO_4 ; H_2SO_4 và MgSO_4 . Chỉ dùng duy nhất một thuốc thử hãy nêu phương pháp hóa học nhận biết 4 lọ đựng các dung dịch trên.
b. Trình bày phương pháp hoá học để tách được từng oxit ra khỏi hỗn hợp gồm CuO ; Al_2O_3 và Fe_2O_3 .

Câu 3. A và B là hai dung dịch H_2SO_4 khác nhau về nồng độ % .

- a. Khi trộn A và B theo tỷ lệ khối lượng là 7: 3 thì thu được dung dịch C có nồng độ là 29%. Tính nồng độ % của A và B biết rằng nồng độ % của B lớn gấp 2,5 lần nồng độ % của A.
b. Lấy 50ml dung dịch C có khối lượng riêng $1,27\text{g/cm}^3$ cho tác dụng với 200ml dung dịch BaCl_2 1M. Lọc và tách kết tủa rồi tính nồng độ mol của HCl có trong dung dịch nước lọc (Biết rằng thể tích dung dịch thay đổi không đáng kể)

Câu 4. Dùng V lít khí CO khử hoàn toàn 4 gam một oxit kim loại, phản ứng kết thúc thu được kim loại và hỗn hợp khí X. Tỷ khối của X so với H_2 là 19. Cho X hấp thụ hoàn toàn vào 2,5 lít dung dịch $\text{Ca}(\text{OH})_2$ 0,025M người ta thu được 5 gam kết tủa.

- a. Xác định kim loại và công thức hoá học của oxit đó.
b. Tính giá trị của V và thể tích của SO_2 (đktc) tạo ra khi cho lượng kim loại thu được ở trên tan hết vào dung dịch H_2SO_4 đặc, nóng dư.

(Cho $\text{Na} = 23$; $\text{C} = 12$; $\text{O} = 16$; $\text{H} = 1$; $\text{S} = 32$; $\text{Ca} = 40$; $\text{Cl} = 35,5$; $\text{N} = 14$; $\text{Cu} = 64$; $\text{Zn} = 65$, $\text{Ba} = 137$; $\text{Fe} = 56$)

HƯỚNG DẪN CHẤM

Câu	Nội dung	Điểm
Câu 1 2,0 đ	a. - Chất có khả năng tan trong nước là: CaO	0,25
	- Các chất tan trong dd kiềm: SiO_2 , Al_2O_3 và CaO có khả năng tan trong dd kiềm do PU giữa CaO với H_2O	0,25
	- Các chất tan trong dd axit là: CaO ; CaCO_3 ; Al_2O_3 ; Fe_2O_3 ; Fe_3O_4	0,25
	b. Tất cả các chất (Trừ CaO) đều tồn tại trong tự nhiên ở dạng các khoáng chất:	

	<ul style="list-style-type: none"> - CaCO₃ đá vôi, đá hoa ...thường dùng để nung vôi - SiO₂ ở dạng cát dùng trong công nghiệp xây dựng, chế biến thủy tinh - Al₂O₃ có trong quặng bôxít dùng để luyện nhôm. - Fe₂O₃ có trong quặng hematit dùng để luyện gang. - Fe₃O₄ có ở quặng manhetit dùng để luyện gang. <p><i>Nếu Hs không nêu được ứng dụng của các khoáng chất thì trừ 1/2 số điểm của ý đó</i></p>	<p>0,2</p> <p>0,2</p> <p>0,2</p> <p>0,2</p> <p>0,2</p>
<p>Câu 2 3,0đ</p>	<p>a. Lấy mỗi lọ một ít mẫu thử bỏ vào 4 ống nghiệm</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nhỏ dd HCl vào các mẫu thử, mẫu xuất hiện bọt khí là Na₂CO₃, nhận biết được lọ Na₂CO₃. $\text{PTPur } \text{Na}_2\text{CO}_3 + 2 \text{HCl} \rightarrow 2\text{NaCl} + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O}$ <ul style="list-style-type: none"> - Dùng Na₂CO₃ vừa tìm được nhỏ vào các mẫu thử còn lại. <p>Lọ có bọt khí xuất hiện là H₂SO₄. Lọ có kết tủa màu trắng là MgSO₄. Lọ không có hiện tượng gì Na₂SO₄</p> <ul style="list-style-type: none"> - PTPur. $\text{Na}_2\text{CO}_3 + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{Na}_2\text{SO}_4 + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O}$ <li style="padding-left: 40px;">$\text{Na}_2\text{CO}_3 + \text{MgSO}_4 \rightarrow \text{Na}_2\text{SO}_4 + \text{MgCO}_3$ <p><i>Hs có thể nhận biết H₂SO₄ trước hoặc MgSO₄ trước sau đó tiếp tục nhận biết các lọ khác. Nếu đúng vẫn cho điểm tối đa</i></p>	<p>0,5</p> <p>1,0</p>
	<p>b. Cho hỗn hợp vào trong dd NaOH dư. Chỉ có Al₂O₃ phản ứng.</p> $\text{Al}_2\text{O}_3 + 2\text{NaOH} \rightarrow 2\text{NaAlO}_2 + \text{H}_2\text{O}.$ <p>Lọc lấy chất rắn không tan là CuO, Fe₂O₃ và dung dịch nước lọc A.</p> <p>Nung nóng chất rắn rồi khử bằng cách cho luồng khí H₂ (hoặc CO) dư đi qua. Thì thu được hỗn hợp chất rắn gồm 2 kim loại Cu, Fe.</p> $\text{CuO} + \text{H}_2 \xrightarrow{t^0} \text{Cu} + \text{H}_2\text{O}.$ $\text{Fe}_2\text{O}_3 + 3\text{H}_2 \xrightarrow{t^0} 2 \text{Fe} + 3 \text{H}_2\text{O}.$ <ul style="list-style-type: none"> - Hoà tan hỗn hợp kim loại bằng dd axit HCl (dư) . <p>Xảy ra phản ứng: $\text{Fe} + 2 \text{HCl} \rightarrow \text{FeCl}_2 + \text{H}_2.$</p> <p>Cu không phản ứng. Lọc lấy Cu và dung dịch nước lọc B.</p> <p>Nung Cu trong không khí ở nhiệt độ cao ta được CuO. PTPur</p> $2\text{Cu} + \text{O}_2 \xrightarrow{t^0} 2\text{CuO}.$ <ul style="list-style-type: none"> - Lấy dd B thu được cho tác dụng với dd NaOH dư. Thu được kết tủa Fe(OH)₂ $\text{FeCl}_2 + 2 \text{NaOH} \rightarrow \text{Fe(OH)}_2 + 2 \text{NaCl}.$ <p>Lọc lấy kết tủa Fe(OH)₂ và nung trong không khí ở nhiệt độ cao ta thu được Fe₂O₃..</p> $4\text{Fe(OH)}_2 + \text{O}_2 + 2\text{H}_2\text{O} \rightarrow 4\text{Fe(OH)}_3 ;$ $2\text{Fe(OH)}_3 \xrightarrow{t^0} \text{Fe}_2\text{O}_3 + 3\text{H}_2\text{O}$ <ul style="list-style-type: none"> - Thổi từ từ đến dư khí CO₂ (hoặc nhỏ từ từ dd HCl vào vừa đủ) vào dung dịch A thu được kết Al(OH)₃. Lọc kết tủa và nung ở nhiệt độ cao thu được Al₂O₃. $\text{NaAlO}_2 + \text{CO}_2 + 2 \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Al(OH)}_3 + \text{NaHCO}_3$	<p>0,5</p> <p>0,5</p>
	<p>NaAlO₂ + CO₂ + 2 H₂O → Al(OH)₃ + NaHCO₃</p>	<p>0,5</p>

	$2\text{Al}(\text{OH})_3 \xrightarrow{t^0} \text{Al}_2\text{O}_3 + 3\text{H}_2\text{O}.$ <p>Hs có thể làm cách khác nếu đúng cho đủ số điểm.</p>	
<p>Câu 3 2,0 đ</p>	<p>a. Gọi x là nồng độ % của A; y là nồng độ % của B ta có: $y = 2,5.x$ (1) Trộn A và B theo tỷ lệ khối lượng 7: 3 nên: Lượng H_2SO_4 trong 7g ddA là: $0,07x$ (g) ” ” ” 3g ddB là: $0,03y$ (g) Theo bài ra ta có: $0,07x + 0,03y = 2,9$ (2)</p> <p>Từ (1) và (2) giải ra: $x = 20\%$; $y = 50\%$</p> <p>Hs có thể làm cách khác nếu đúng cho đủ số điểm.</p> <p>b. Số mol H_2SO_4 có trong 50ml ddC là: $\frac{29(1,27.50)}{100.98} = 0,188(\text{mol})$</p> <p>Số mol BaCl_2: $\frac{1.200}{1000} = 0,2(\text{mol})$, $V_{\text{dd}} = 200 + 50 = 250$ (ml)</p> $\text{H}_2\text{SO}_4 + \text{BaCl}_2 \rightarrow \text{BaSO}_4 \downarrow + 2\text{HCl}$ <p>Trước phản ứng: 0,188 0,2 Sau phản ứng: 0 0,012 0,188 . 2</p> <p>Vậy $C_{\text{M}_{\text{HCl}}} = \frac{0,188.2.1000}{0,25} = 1,504\text{M}$</p>	<p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p>
<p>Câu 4 3,0 đ</p>	<p>Đặt công thức của oxit kim loại là: A_xO_y có số mol là a</p> <p>Các PTHH: $\text{A}_x\text{O}_y + y\text{CO} \xrightarrow{t^0} x\text{A} + y\text{CO}_2(\text{k})$ (1)</p> <p style="margin-left: 40px;"> $\frac{a \text{ mol}}{a \text{ mol}}$ $\frac{ay \text{ mol}}{ay \text{ mol}}$ $\frac{ay \text{ mol}}{ay \text{ mol}}$ </p> <p>Có thể: $\text{CO}_2(\text{k}) + \text{Ca}(\text{OH})_2(\text{dd}) \rightarrow \text{CaCO}_3(\text{r}) + \text{H}_2\text{O}(\text{l})$ (2) $\text{CaCO}_3(\text{r}) + \text{CO}_2(\text{k}) + \text{H}_2\text{O}(\text{l}) \rightarrow \text{Ca}(\text{HCO}_3)_2$ (3)</p> <p>$n\text{Ca}(\text{OH})_2 = 2,5 \cdot 0,025 = 0,0625$ (mol); $n\text{CaCO}_3 = 5/100 = 0,05$ (mol)</p> <p>Bài toán phải xét 2 trường hợp:</p> <p>1.TH1: $\text{Ca}(\text{OH})_2$ dư $\rightarrow$ phản ứng (3) không xảy ra Từ (2): $n\text{CO}_2 = n\text{CaCO}_3 = 0,05 \text{ mol} \rightarrow n\text{CO}_2 = ay = 0,05 \text{ mol}.$</p> <p>Ta có pt: $(xM_A + 16y) \cdot a = 4$. Thay $ay = 0,05$ vào. Ta được $x.M_A = 3,2$. $\Rightarrow x.M_A / ay = 3,2 / 0,05. \rightarrow xM_A / y = 64.$ $\Rightarrow M_A = 32. 2y/x$. Thỏa mãn khi $2y/x = 2$, $M_A = 64$ Vậy A là Cu. Từ $2y/x = 2 \rightarrow x/y = 1/1$. Chọn $x = y = 1. \rightarrow$ Công thức oxit là CuO. Đặt n CO dư trong hh khí X là t ta có phương trình tỉ khối $(28t + 44 \cdot 0,05) / (t + 0,05) \cdot 2 = 19 \rightarrow t = 0,03 \text{ mol}$ $\rightarrow$ giá trị của V_{CO} ban đầu $= (0,03 + 0,05) \cdot 22,4 = 1,792$ (lít).</p>	<p>1,0</p> <p>0,25</p>

<p>PTHH khi cho Cu vào dd H₂SO₄ đặc, nóng</p> $\text{Cu}_{(r)} + \text{H}_2\text{SO}_{4\text{đn}}(\text{dd}) \xrightarrow{333^{\circ}\text{C}} \text{CuSO}_{4(\text{dd})} + \text{SO}_{2(\text{k})} + 2 \text{H}_2\text{O}_{(\text{l})} \quad (4)$ <p>Từ (1): n Cu = n CO₂ = 0,05 mol. Theo (4): n SO₂ = 0,05 mol → V SO₂ = 0,05 . 22,4 = 1,12 (lít)</p> <p>2. TH2: CO₂ dư → phản ứng (3) có xảy ra Từ (2): n CO₂ = n CaCO₃ = n Ca(OH)₂ = 0,0625 mol Bài ra cho: n CaCO₃ chỉ còn 0,05 mol chứng tỏ n CaCO₃ bị hoà tan ở (3) là: 0,0625 - 0,05 = 0,0125 (mol) Từ (3): n CO₂ = n CaCO₃ bị hoà tan = 0,0125 mol → Tổng n CO₂ = 0,0625 + 0,0125 = 0,075 (mol) n CO₂ = ay = 0,075 Ta có pt: (xM_A + 16y) . a = 4 . Thay ay = 0,075 vào. Ta được xa.M_A = 2,8 . xa.M_A / ay = 2,8 / 0,075 M_A = (56/3). (2y/x). Thỏa mãn khi 2y/x = 3 , M_A = 56 là Fe. 2y/3x = 3 ⇒ x/y = 2/3. Chọn x = 2, y = 3. Công thức oxit là Fe₂O₃. Tương tự TH 1 ta có phương trình tỷ khối: (28t + 44 . 0,075) / (t + 0,075) . 2 = 19 . Giải ra ta được t = 0,045 → V = (0,075 + 0,045) . 22,4 = 2,688 (lít)</p> <p>PTHH khi cho Fe vào dd H₂SO₄ đn:</p> $2\text{Fe}_{(r)} + 6 \text{H}_2\text{SO}_{4\text{đn}}(\text{dd}) \xrightarrow{333^{\circ}\text{C}} \text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3(\text{dd}) + 3 \text{SO}_{2(\text{k})} + 6 \text{H}_2\text{O}_{(\text{l})}(5)$ <p>nFe = 0,025 . 2 = 0,05 (mol) → n SO₂ = 0,075 mol → V SO₂ = 0,075 . 22,4 = 1,68 (lít)</p> <p><i>Hs có thể làm cách khác nếu đúng cho đủ số điểm.</i></p>	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,5</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p>
---	--

PHÒNG GIÁO DỤC & ĐÀO TẠO

ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI NĂM HỌC

ĐỀ SỐ 5

Môn : Hóa học - lớp 9

Thời gian làm bài 120 phút

Câu 1:

- a. Dung dịch KOH có thể hòa tan được những chất nào sau đây: Na₂O; CuO; CO₂; H₂S; Ag; Al₂O₃ ? Viết phương trình phản ứng xảy ra (nếu có)?
- b. Người ta tiến hành điều chế CO₂ từ CaCO₃ và dung dịch HCl, khí CO₂ tạo ra bị lẫn một ít khí HCl (hiđroclorua) và H₂O (hơi nước). Làm thế nào để thu được CO₂ tinh khiết.

Câu 2.

- a. Trong phòng thí nghiệm chỉ có nước, giấy quỳ, các dụng cụ thí nghiệm cần thiết và 5 lọ đựng 5 chất bột: MgO, BaO, Na₂SO₄; Al₂O₃; P₂O₅ bị mất nhãn. Trình bày phương pháp hóa học nhận biết 5 lọ đựng các hóa chất trong phòng thí nghiệm nêu trên và viết các phương trình phản ứng xảy ra.
- b. Trình bày thí nghiệm để xác định thành phần % khối lượng các chất có trong hỗn hợp: Na₂CO₃.10H₂O và CuSO₄.5H₂O. (Biết rằng các thiết bị thí nghiệm và điều kiện phản ứng đầy đủ)

Câu 3.

Hỗn hợp hai muối Na₂SO₄ và K₂SO₄ được trộn theo tỷ lệ $\frac{1}{2}$ về số mol. Hòa tan hỗn hợp hai muối vào 102g nước được dung dịch A. Cho 1664g dung dịch BaCl₂ 10% vào dung dịch A, lọc bỏ kết tủa rồi thêm dung dịch H₂SO₄ dư vào nước lọc thu được 46,6g kết tủa. Xác định nồng độ % các chất có trong dung dịch A.

Câu 4.

Hòa tan hoàn toàn hỗn hợp A gồm (Fe, Fe₂O₃) vào dung dịch HCl được dung dịch A và thấy thoát ra 8,96 lít khí (ĐKTC). Cho dung dịch NaOH vào dung dịch A đến khi dư, sau phản ứng lọc tách kết tủa thu được hỗn hợp kết tủa B, đem kết tủa B nung trong không khí đến khối lượng không đổi thu được chất rắn C. Khối lượng chất rắn C giảm 31gam so với khối lượng kết tủa B. Tính khối lượng các chất có trong hỗn hợp A?

(Cho Na = 23; O = 16; H = 1; S = 32; Cl = 35,5; Ba = 137; Fe = 56, K = 39)

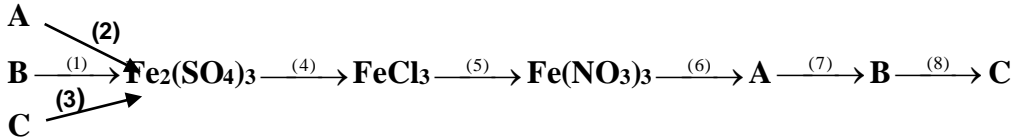
HƯỚNG DẪN CHẤM

Câu	Nội dung	Điểm
Câu 1 2,0đ	a. – Dung dịch KOH hòa tan được các chất: Na ₂ O; CO ₂ ; H ₂ S; Al ₂ O ₃ Na ₂ O + H ₂ O → 2NaOH; 2KOH + CO ₂ → K ₂ CO ₃ + H ₂ O (KOH + CO ₂ → KHCO ₃) 2KOH + H ₂ S → K ₂ S + 2H ₂ O; 2KOH + Al ₂ O ₃ → 2 KAlO ₂ + H ₂ O	0,25 0,75
	b. Phản ứng điều chế CO ₂ trong phòng thí nghiệm CaCO ₃ + 2HCl → CaCl ₂ + CO ₂ + H ₂ O Hỗn hợp khí thu được gồm: CO ₂ , HCl _(kh) , H ₂ O _(h) . - Tách H ₂ O (hơi): Cho hỗn hợp qua P ₂ O ₅ dư H ₂ O bị hấp thụ P ₂ O ₅ + 3H ₂ O → 2H ₃ PO ₄ -- Tách khí HCl: Hỗn hợp khí sau khi đi qua P ₂ O ₅ dư tiếp tục cho đi qua dung dịch AgNO ₃ dư khí HCl bị giữ lại thu được CO ₂ tinh khiết. AgNO ₃ + HCl → AgCl + HNO ₃	0,5 0,5
Câu 2 3,0đ	a. Trích 5 mẫu thử vào 5 ống nghiệm và cho H ₂ O vào có 3 lọ bị nước hòa tan: Na ₂ SO ₄ ; BaO; P ₂ O ₅ Na ₂ SO ₄ + H ₂ O → dd Na ₂ SO ₄ BaO + H ₂ O → Ba(OH) ₂ ; P ₂ O ₅ + 3 H ₂ O → 2H ₃ PO ₄ + Dùng giấy quỳ để nhận biết 3 ống nghiệm đựng 3 dung dịch trên -Dung dịch làm giấy quỳ không đổi màu là dd Na ₂ SO ₄ → xác định được lọ đựng bột Na ₂ SO ₄ - Dung dịch làm giấy quỳ đổi màu xanh là dd Ba(OH) ₂ → xác định được lọ đựng bột BaO -Dung dịch làm giấy quỳ đổi màu đỏ là dd H ₃ PO ₄ → xác định được lọ đựng bột P ₂ O ₅ + Dùng dung dịch Ba(OH) ₂ vừa tìm được để nhận biết 2 lọ bột không tan trong H ₂ O: Trích mẫu thử vào 2 ống nghiệm, nhỏ dung dịch Ba(OH) ₂ vào, chất nào tan là Al ₂ O ₃ ; còn lại là lọ đựng MgO Ba(OH) ₂ + Al ₂ O ₃ → Ba(AlO ₂) ₂ + H ₂ O	0,5 0,5 0,5
	b. Bước 1: Tiến hành cân khối lượng hỗn hợp ban đầu: m ₁ (g) Bước 2: Tiến hành nung hỗn hợp đến khối lượng không đổi Bước 3: Cân khối lượng chất rắn sau khi nung m ₂ (g) Lập hệ pt để tính các giá trị: Gọi x; y lần lượt là số mol Na ₂ CO ₃ .10H ₂ O và CuSO ₄ .5H ₂ O ta có: $\begin{cases} 286x + 250y = m_1 \\ 106x + 160y = m_2 \end{cases}$ Giải hệ tìm x, y và tính được thành phần %	0,5 0,5 0,5
	a. Khi cho dd BaCl ₂ vào dung dịch A: BaCl ₂ + Na ₂ SO ₄ → BaSO ₄ ↓ + 2NaCl (1) BaCl ₂ + K ₂ SO ₄ → BaSO ₄ ↓ + 2KCl (2)	0,4

	<p>Khi cho dd H₂SO₄ vào nước lọc thấy xuất hiện kết tủa, chứng tỏ trong nước lọc còn chứa BaCl₂(dư) và tham gia phản ứng hết với H₂SO₄</p> $\text{BaCl}_2 + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{BaSO}_4\downarrow + 2\text{HCl} \quad (3)$ <p>Khối lượng BaCl₂ cho vào dung dịch A là:</p> $m_{\text{BaCl}_2} = 1664.10\% = 166,4(\text{g}) \rightarrow n_{\text{BaCl}_2} = 166,4 : 208 = 0,8(\text{mol})$ <p>Số mol BaCl₂ tham gia phản ứng (3): $n_{\text{BaCl}_2(3)} = n_{\text{BaSO}_4(3)} = 46,6 : 233 = 0,2(\text{mol})$</p> <p>Suy ra tổng số mol Na₂SO₄ và K₂SO₄ = số mol BaCl₂ tham gia phản ứng (1) và (2) và bằng: $n_{(\text{Na}_2\text{SO}_4 + \text{K}_2\text{SO}_4)} = n_{\text{BaCl}_2(1+2)} = 0,8 - 0,2 = 0,6(\text{mol})$</p> <p>Vì Na₂SO₄ và K₂SO₄ được trộn theo tỷ lệ $\frac{1}{2}$ về số mol nên ta có</p> $n_{\text{Na}_2\text{SO}_4} = 0,2(\text{mol}); \quad n_{\text{K}_2\text{SO}_4} = 0,4(\text{mol})$ <p>→ $m_{\text{Na}_2\text{SO}_4} = 0,2.142 = 28,4 \text{ g} ; m_{\text{K}_2\text{SO}_4} = 0,4.174 = 69,6(\text{g})$</p> <p>Khối lượng dung dịch A: $m_{\text{ddA}} = 102 + 28,4 + 69,6 = 200 \text{ g}$</p> <p>Vậy: $\text{C}\% \text{Na}_2\text{SO}_4 = \frac{28,4}{200}.100\% = 14,2\%$</p> <p>$\text{C}\% \text{K}_2\text{SO}_4 = \frac{69,6}{200}.100\% = 34,8\%$</p>	0,3 0,2 0,2 0,2 0,25 0,25
Câu 4 3,0 đ	<p>Cho hh vào dung dịch HCl(dư): $\text{Fe} + 2\text{HCl} \rightarrow \text{FeCl}_2 + \text{H}_2\uparrow \quad (4)$</p> $\text{Fe}_2\text{O}_3 + 6\text{HCl} \rightarrow 2\text{FeCl}_3 + 3\text{H}_2\text{O} \quad (5)$ <p>Cho NaOH (dư) vào dung dịch A: $\text{NaOH} + \text{HCl} \rightarrow \text{NaCl} + \text{H}_2\text{O}$</p> $2\text{NaOH} + \text{FeCl}_2 \rightarrow \text{Fe(OH)}_2 + 2\text{NaCl} \quad (6)$ $3\text{NaOH} + \text{FeCl}_3 \rightarrow \text{Fe(OH)}_3 + 3\text{NaCl} \quad (7)$ <p>Lọc tách kết tủa nung trong kk đến khối lượng không đổi:</p> $4\text{Fe(OH)}_2 + \text{O}_2 + 2\text{H}_2\text{O} \xrightarrow{t^0} 4\text{Fe(OH)}_3 \quad (8)$ $2\text{Fe(OH)}_3 \xrightarrow{t^0} \text{Fe}_2\text{O}_3 + 3\text{H}_2\text{O} \quad (9)$ <p>Ở (4) số mol Fe bằng số mol H₂ thoát ra ở ĐKTC và bằng:</p> $89,6 : 22,4 = 0,4 (\text{mol})$ <p>Gọi x là số mol Fe₂O₃ có trong hh ban đầu, dựa vào các PTPƯ từ (4) đến (9) ta có:</p> $\text{Fe} \rightarrow \text{FeCl}_2 \rightarrow \text{Fe(OH)}_2 \rightarrow \text{Fe(OH)}_3 \rightarrow \frac{1}{2} \text{Fe}_2\text{O}_3$ <p>0,4 0,4 0,4 0,4 0,2</p> $\text{Fe}_2\text{O}_3 \rightarrow 2\text{FeCl}_3 \rightarrow 2\text{Fe(OH)}_3 \rightarrow \text{Fe}_2\text{O}_3$ <p>x 2x 2x x</p> <p>Vậy khối lượng kết tủa B gồm(0,4 mol Fe(OH)₂ và 2x mol Fe(OH)₃)</p> <p>Khối lượng chất rắn C gồm: 0,2 + x (mol) Fe₂O₃</p> <p>Theo bài ra khối lượng chất rắn C giảm 31 g so khối lượng kết tủa B:</p> $2x .107 + 0,4 . 90 - 31 = 160.(0,2 + x)$ <p>HS giải pt tìm được x = 0,5 (mol)</p> <p>Khối lượng các chất trong hh ban đầu là: $m_{\text{Fe}} = 56 \times 0,4 = 22,4 \text{ gam}$</p> <p>$m_{\text{Fe}_2\text{O}_3} = 160 \times 0,5 = 80 \text{ gam}$</p>	0,4 0,4 0,4 0,2 0,5 0,5 0,4

Hs có thể giải theo cách khác, nếu hợp lý, đúng cho đủ số điểm của câu đó

Câu 1.(1.0 điểm). Chọn các chất A,B,C thích hợp và viết các phương trình phản ứng (ghi rõ điều kiện phản ứng nếu có) theo sơ đồ biến hoá sau:

Câu 2.(2.0 điểm).

Trong phòng thí nghiệm có sẵn các hóa chất: vôi sống, axit HCl, CuCl₂, CaCO₃, CaCl₂, KNO₃, nước cất, dung dịch phenolphthalein, Fe, Cu và các thiết bị, dụng cụ thí nghiệm đầy đủ. Hãy chọn hóa chất và các thí nghiệm thích hợp để chứng minh: *dung dịch Ca(OH)₂ có những tính chất hóa học của bazơ tan*. Nêu hiện tượng quan sát và viết PTHH của các thí nghiệm trên.

Câu 3.(2.0 điểm)

a. Có 6 lọ hoá chất không nhãn chứa riêng biệt các chất rắn sau: MgO, BaSO₄, Zn(OH)₂, BaCl₂, Na₂CO₃, NaOH. Chỉ dùng nước và một hoá chất thông dụng nữa (tự chọn) hãy trình bày cách nhận biết các chất trên.

b. Các cặp hóa chất sau có thể tồn tại trong cùng một ống nghiệm chứa nước cất(dư) không? Hãy giải thích bằng PTHH?.

NaCl và AgNO₃; Cu(OH)₂ và FeCl₂; BaSO₄ và HCl; NaHSO₃ và NaOH; CaO và Fe₂O₃

Câu 4.(1.0 điểm)

Cho 6,9g Na và 9,3g Na₂O vào 284,1 gam nước, được dung dịch A. Hỏi phải lấy thêm bao nhiêu gam NaOH có độ tinh khiết 80%(tan hoàn toàn) cho vào để được dung dịch 15%?

Câu 5. (2.0 điểm).

Cho khí CO đi qua 69,9 gam hỗn hợp X gồm Fe₂O₃ và M_xO_y nung nóng thu được 3,36 lít khí CO₂ (đktc) và hỗn hợp chất rắn Y gồm Fe, FeO, Fe₃O₄, Fe₂O₃ và M_xO_y. Để hòa tan hoàn toàn Y cần 1,3 lít dd HCl 1M thu được 1,12 lít khí H₂ (đktc) và dd Z. Cho từ từ dd NaOH vào dd Z đến dư thu được kết tủa T. Lọc kết tủa T để ngoài không khí đến khối lượng không đổi thu được 32,1 gam bazơ duy nhất. Xác định công thức hóa học của M_xO_y.

Câu 6. (2.0 điểm)

Trộn 0,2 lít dung dịch H₂SO₄ x M với 0,3 lít dung dịch NaOH 1,0 M thu được dung dịch A. Để phản ứng với dung dịch A cần tối đa 0,5 lít dung dịch Ba(HCO₃)₂ 0,4 M, sau phản ứng thu được m gam kết tủa. Tính giá trị của x và m. Cho: H=1, O=16, Al=27, Na=23, S=32, Fe=56, Cl=35,5, Ag = 108, Cu = 64, N= 14, C= 12, Ba =137

HƯỚNG DẪN CHẤM

Câu	Nội dung	Điểm
I	A: Fe(OH) ₃ ; B: Fe ₂ O ₃ ; C: Fe	1.0
	(1) Fe ₂ O ₃ + 3 H ₂ SO ₄ → Fe ₂ (SO ₄) ₃ + 3 H ₂ O	
	(2) 2 Fe(OH) ₃ + 3H ₂ SO ₄ → Fe ₂ (SO ₄) ₃ + 6 H ₂ O	
	(3) 2Fe + 6 H ₂ SO ₄ đặc $\xrightarrow{to}$ Fe ₂ (SO ₄) ₃ + 3SO ₂ + 6 H ₂ O	

	<p>(4) $\text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3 + 3\text{BaCl}_2 \rightarrow 2\text{FeCl}_3 + 3\text{BaSO}_4$</p> <p>(5) $\text{FeCl}_3 + 3\text{AgNO}_3 \rightarrow \text{Fe}(\text{NO}_3)_3 + 3\text{AgCl}$</p> <p>(6) $\text{Fe}(\text{NO}_3)_3 + 3\text{NaOH} \rightarrow \text{Fe}(\text{OH})_3 + 3\text{NaNO}_3$</p> <p>(7) $2\text{Fe}(\text{OH})_3 \xrightarrow{t^\circ} \text{Fe}_2\text{O}_3 + 3\text{H}_2\text{O}$</p> <p>(8) $\text{Fe}_2\text{O}_3 + 3\text{H}_2 \xrightarrow{t^\circ} 2\text{Fe} + 3\text{H}_2\text{O}$</p>	
II		2.0
	<p>* Chọn các hóa chất: vôi sống, HCl, CaCO₃, CuCl₂, nước cất, dung dịch phenolphthalein.</p> <p>* Chọn các thí nghiệm:</p> <p>- Pha chế dung dịch Ca(OH)₂: Hòa vôi sống vào cốc đựng nước thu được nước vôi $\text{CaO} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Ca}(\text{OH})_2$</p> <p>Lọc nước vôi thu được dung dịch nước vôi trong (dd Ca(OH)₂).</p> <p>- Điều chế CO₂: Cho dd HCl vào bình chứa CaCO₃, thu khí CO₂ vào bình tam giác, nút kín: $\text{CaCO}_3 + 2\text{HCl} \rightarrow \text{CaCl}_2 + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O}$</p> <p>- Thí nghiệm chứng minh:</p> <p>+ Tác dụng với chất chỉ thị màu: Nhỏ vài giọt dung dịch phenolphthalein vào ống nghiệm chứa dd Ca(OH)₂, thấy dung dịch chuyển sang màu hồng.</p> <p>+ Tác dụng với oxit axit: Cho dd Ca(OH)₂ vào bình đựng khí CO₂, lắc đều. Thấy dung dịch vẩn đục. $\text{Ca}(\text{OH})_2 + \text{CO}_2 \rightarrow \text{CaCO}_3 + \text{H}_2\text{O}$</p> <p>+ Tác dụng với dd axit: Nhỏ vài giọt dung dịch phenolphthalein vào ống nghiệm chứa dd Ca(OH)₂, dung dịch chuyển sang màu hồng sau đó nhỏ từ từ dd HCl vào. Thấy màu hồng biến mất, dung dịch trở lại trong suốt.</p> <p>$\text{Ca}(\text{OH})_2 + 2\text{HCl} \rightarrow \text{CaCl}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$</p> <p>+ Tác dụng với dung dịch muối:</p> <p>Nhỏ dd Ca(OH)₂ vào ống nghiệm chứa dd CuCl₂, thấy xuất hiện kết tủa màu xanh: $\text{Ca}(\text{OH})_2 + \text{CuCl}_2 \rightarrow \text{CaCl}_2 + \text{Cu}(\text{OH})_2$</p> <p><i>Nếu không trình bày thí nghiệm pha chế dd Ca(OH)₂ mà các thí nghiệm sau đúng thì trừ 1/2 số điểm của câu II</i></p>	0,5 1,5
III		2.0
a	<p>Trích mẫu thử cho vào các ống nghiệm:</p> <p>- Cho nước vào các mẫu thử, khuấy đều, mẫu không tan: MgO, BaSO₄, Zn(OH)₂ (nhóm 1); mẫu tan: BaCl₂, NaOH, Na₂CO₃ (nhóm 2)</p> <p>- Nhỏ dd H₂SO₄ vào các mẫu thử của nhóm 2: mẫu xuất hiện kết tủa trắng là BaCl₂, mẫu sủi bọt khí là Na₂CO₃, còn lại là NaOH.</p> <p>$\text{H}_2\text{SO}_4 + \text{BaCl}_2 \rightarrow \text{BaSO}_4 + 2\text{HCl}$</p> <p>$\text{H}_2\text{SO}_4 + \text{Na}_2\text{CO}_3 \rightarrow \text{Na}_2\text{SO}_4 + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O}$</p> <p>- Nhỏ dung dịch NaOH vừa nhận biết được ở trên vào 2 mẫu thử của nhóm 2</p> <p>mẫu tan là Zn(OH)₂, không tan là BaSO₄, MgO</p> <p>$2\text{NaOH} + \text{Zn}(\text{OH})_2 \rightarrow \text{Na}_2\text{ZnO}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$</p> <p>- Nhỏ dd H₂SO₄ vào 2 mẫu chất rắn còn lại, mẫu tan là MgO, không tan là BaSO₄</p> <p>$\text{MgO} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{MgSO}_4 + \text{H}_2\text{O}$</p>	1.0
b	<p>- Các cặp chất không thể tồn tại trong cùng ống nghiệm chứa nước cất:</p> <p>NaCl và AgNO₃ vì: $\text{NaCl} + \text{AgNO}_3 \rightarrow \text{AgCl} \downarrow + \text{NaNO}_3$</p> <p>NaHSO₃ và NaOH vì: $\text{NaHSO}_3 + \text{NaOH} \rightarrow \text{Na}_2\text{SO}_3 + \text{H}_2\text{O}$</p> <p>CaO và Fe₂O₃ vì: $\text{CaO} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Ca}(\text{OH})_2$</p> <p>- Các cặp chất cùng tồn tại: Cu(OH)₂ và FeCl₂; BaSO₄ và HCl</p>	1.0
IV		1.0

	<p> $n_{\text{Na}} = \frac{6,9}{23} = 0,3 \text{ mol}$ $n_{\text{Na}_2\text{O}} = \frac{9,3}{62} = 0,15 \text{ mol}$ PTHH: $2\text{Na} + 2\text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{NaOH} + \text{H}_2$ $\text{Na}_2\text{O} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{NaOH}$ </p> <p> Theo PTHH: $n_{\text{NaOH}} = n_{\text{Na}} + 2 n_{\text{Na}_2\text{O}}$ </p> <p> $n_{\text{H}_2} = \frac{1}{2} n_{\text{Na}} = 0,15 \text{ mol}$ </p> <p> trong dung dịch A: $n_{\text{NaOH}} = 0,3 + 2 \cdot 0,15 = 0,6 \text{ mol}$ $m_{\text{NaOH}} = 40 \cdot 0,6 = 24 \text{ gam}$ </p> <p> khối lượng dung dịch sau phản ứng: $m_{\text{dd A}} = 6,9 + 9,3 + 284,1 - 0,15 \cdot 2 = 300 \text{ gam}$ gọi x (gam) là khối lượng NaOH có độ tinh khiết 80% cần thêm vào $\rightarrow$ $m_{\text{NaOH}} = 0,8 x \text{ (gam)}$. Dung dịch thu được có: $m_{\text{NaOH}} = 24 + 0,8 m \text{ (gam)}$ $m_{\text{dd}} = 300 + m \text{ (gam)}$ </p> <p> $\Rightarrow C\%_{\text{NaOH}} = \frac{24 + 0,8m}{300 + m} \cdot 100 = 15 \Rightarrow m = 32,3$ </p> <p> Vậy cần thêm 32,3 gam NaOH có độ tinh khiết 80% </p>	1.0
V		2.0
	<p> $n_{\text{HCl}} = 1,3 \text{ mol}; n_{\text{H}_2} = \frac{1,12}{22,4} = 0,05 \text{ mol}; n_{\text{CO}_2} = \frac{3,36}{22,4} = 0,15 \text{ mol}$ </p> <p> Gọi a, b là số mol của Fe₂O₃ và M_xO_y có trong X </p> <p> PTHH: $3\text{Fe}_2\text{O}_3 + \text{CO} \xrightarrow{t^\circ} 2\text{Fe}_3\text{O}_4 + \text{CO}_2$ (1) </p> <p style="margin-left: 40px;"> $c \text{ mol} \qquad \qquad \frac{2c}{3} \text{ mol} \qquad \frac{c}{3} \text{ mol}$ </p> <p> $\text{Fe}_3\text{O}_4 + \text{CO} \xrightarrow{t^\circ} 3\text{FeO} + \text{CO}_2$ (2) </p> <p style="margin-left: 40px;"> $p \text{ mol} \qquad \qquad 3p \text{ mol} \qquad p \text{ mol}$ </p> <p> $\text{FeO} + \text{CO} \xrightarrow{t^\circ} \text{Fe} + \text{CO}_2$ (3) </p> <p style="margin-left: 40px;"> $q \text{ mol} \qquad \qquad q \text{ mol} \qquad q \text{ mol}$ </p> <p> $\Rightarrow$ Trong Y: Fe₂O₃ (a - c) mol; Fe₃O₄ ($\frac{2c}{3} - p$) mol; FeO (p - q) mol </p> <p style="margin-left: 40px;"> Fe q mol và b mol M_xO_y </p> <p> $\text{Fe} + 2\text{HCl} \rightarrow \text{FeCl}_2 + \text{H}_2$ (4) </p> <p> $\text{Fe}_3\text{O}_4 + 8\text{HCl} \rightarrow \text{FeCl}_2 + 2\text{FeCl}_3 + 4\text{H}_2\text{O}$ (5) </p> <p> $\text{Fe}_2\text{O}_3 + 6\text{HCl} \rightarrow 2\text{FeCl}_3 + 3\text{H}_2\text{O}$ (6) </p> <p> $\text{FeO} + 2\text{HCl} \rightarrow \text{FeCl}_2 + \text{H}_2\text{O}$ (7) </p> <p> $\text{M}_x\text{O}_y + 2y\text{HCl} \rightarrow x\text{MCl}_{2y/x} + y\text{H}_2\text{O}$ (8) </p> <p style="margin-left: 40px;"> b mol 2by mol </p> <p> Dung dịch Z gồm FeCl₂, FeCl₃, MCl_{2y/x}, cho Z tác dụng với NaOH dư thu được kết tủa T, Lọc kết tủa T để ngoài không khí tới khối lượng không đổi chỉ thu được 32,1 gam bazơ duy nhất. </p> <p> $\text{FeCl}_2 + 2\text{NaOH} \rightarrow \text{Fe(OH)}_2 + 2\text{NaCl}$ $\text{FeCl}_3 + 3\text{NaOH} \rightarrow \text{Fe(OH)}_3 + 3\text{NaCl}$ $4\text{Fe(OH)}_2 + \text{O}_2 + 2\text{H}_2\text{O} \rightarrow 4\text{Fe(OH)}_3$ </p> <p> Vậy bazơ đó là Fe(OH)₃ </p>	0,15

	<p>Nếu nung bazơ: $2\text{Fe}(\text{OH})_3 \xrightarrow{t^\circ} \text{Fe}_2\text{O}_3 + 3\text{H}_2\text{O}$</p> <p>$m_{\text{Fe}_2\text{O}_3} = \frac{32,1}{107,2} \cdot 160 = 24 \text{ gam} < m_x$ Chứng tỏ M không phải Fe</p> <p>$\Rightarrow$ Khối lượng Fe_2O_3 có trong X là 24 gam, $\Rightarrow n = a = \frac{24}{160} = 0,15 \text{ mol}$</p> <p>Khối lượng của $\text{M}_x\text{O}_y = 69,9 - 24 = 45,9 \text{ gam}$</p> <p>Theo PTHH (4) $n_{\text{H}_2} = q = 0,05 \text{ mol}$</p> <p>(1; 2; 3) $n_{\text{CO}_2} = \frac{c}{3} + p + q = 0,15 \Rightarrow \frac{c}{3} + p = 0,1$</p> <p>Theo PTHH (4; 5; 6; 7; 8)</p> <p>$n_{\text{HCl}} = 6 (0,15 - c) + 8(\frac{2c}{3} - p) + 2(p - q) + 2q + 2by = 1,3 \text{ mol}$</p> <p>$\Rightarrow 0,9 - 2(\frac{c}{3} + p) + 2by = 1,3$</p> <p>Thay $\frac{c}{3} + p = 0,1 \Rightarrow by = 0,3$</p> <p>$m_{\text{M}_x\text{O}_y} = b(\text{Mx} + 16y) = 45,9 \text{ (gam)}$</p> <p>$\Rightarrow bxM = 41,1 \Rightarrow \frac{bxM}{by} = \frac{41,1}{0,3} = 137 \Rightarrow M = 137 \cdot \frac{y}{x}$</p> <p>Thỏa mãn khi $\frac{y}{x} = 1$, M = 137 là Bari (Ba). Với $\frac{y}{x} = 1$ chọn</p> <p>$x = 1, y = 1$. CTHH của oxit là BaO</p>	
VI		2,0
	<p>Ta có: $n_{\text{H}_2\text{SO}_4}^{bd} = 0,2x \text{ mol}$, $n_{\text{NaOH}}^{bd} = 0,3 \text{ mol}$.</p> <p>PTHH: $\text{H}_2\text{SO}_4 + 2\text{NaOH} \rightarrow \text{Na}_2\text{SO}_4 + 2\text{H}_2\text{O}$ (1)</p> <p>Trong dung dịch A có chứa Na_2SO_4 và có thể có H_2SO_4 hoặc NaOH còn dư</p> <p>TH1: Phản ứng (1) xảy ra vừa đủ:</p> <p>$n_{\text{Na}_2\text{SO}_4} = \frac{1}{2} n_{\text{NaOH}} = 0,15 \text{ mol}$</p> <p>$\text{Na}_2\text{SO}_4 + \text{Ba}(\text{HCO}_3)_2 \rightarrow \text{BaSO}_4 + 2\text{NaHCO}_3$ (2)</p> <p>Theo gt $n_{\text{Ba}(\text{HCO}_3)_2} = 0,2 \text{ mol}$</p> <p>$n_{\text{Ba}(\text{HCO}_3)_2} = n_{\text{Na}_2\text{SO}_4} = 0,15 \neq 0,2$ nên trường hợp này loại</p> <p>TH2: H_2SO_4 dư, NaOH hết trong dung dịch A gồm: Na_2SO_4 (0,15 mol), H_2SO_4 dư (0,2x - 0,15) mol.</p> <p>$\text{H}_2\text{SO}_4 + \text{Ba}(\text{HCO}_3)_2 \rightarrow \text{BaSO}_4 + \text{CO}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$ (3)</p> <p>$\text{Na}_2\text{SO}_4 + \text{Ba}(\text{HCO}_3)_2 \rightarrow \text{BaSO}_4 + 2\text{NaHCO}_3$ (4)</p> <p>Theo PTHH (3) (4) ta có $n_{\text{Ba}(\text{HCO}_3)_2} = 0,2x - 0,15 + 0,15 = 0,2$</p> <p>$\rightarrow x = 1 \rightarrow n_{\text{BaSO}_4} = 0,2 \text{ mol} \rightarrow m = m_{\text{BaSO}_4} = 0,2 \cdot 233 = 46,6 \text{ g}$</p> <p>TH3: NaOH dư, H_2SO_4 hết</p> <p>Trong ddA gồm: $\text{NaOH}_{dư}$ (0,3- 0,4x) mol, Na_2SO_4 0,2x mol</p> <p>$\text{Na}_2\text{SO}_4 + \text{Ba}(\text{HCO}_3)_2 \rightarrow \text{BaSO}_4 + 2\text{NaHCO}_3$ (5)</p> <p>$\text{NaOH} + \text{Ba}(\text{HCO}_3)_2 \rightarrow \text{BaCO}_3 + \text{NaHCO}_3$ (6)</p> <p>Theo PTHH (5)(6) $n_{\text{Ba}(\text{HCO}_3)_2} = 0,3 - 0,4x + 0,2x = 0,2 \rightarrow x = 0,5$</p> <p>$\rightarrow n_{\text{BaSO}_4} = n_{\text{Na}_2\text{SO}_4} = n_{\text{H}_2\text{SO}_4} = 0,2 \cdot 0,5 = 0,1 \text{ mol}$</p> <p>$n_{\text{BaCO}_3} = n_{\text{NaOH dư}} = 0,3 - 0,4 \cdot 0,5 = 0,1 \text{ mol}$</p>	<p>0,5</p> <p>0,75</p> <p>0,75</p>

$\rightarrow m = m_{\text{BaSO}_4} + m_{\text{BaCO}_3} = 0,1 \cdot 233 + 0,1 \cdot 197 = 43 \text{ gam}$	
--	--

HS có thể giải theo nhiều cách khác nhau nếu đúng cho điểm tối đa câu đó,

PHÒNG GIÁO DỤC & ĐÀO TẠO

ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI NĂM HỌC

ĐỀ SỐ 7

Môn : Hóa học - lớp 9

Thời gian làm bài 150 phút

Câu I. (4,0 điểm).

Viết các phương trình hóa học có thể xảy ra của các thí nghiệm sau:

- 1) Cho diphosphopentaoxit vào dung dịch natrihidroxit.
- 2) Cho khí lưu huỳnh trioxit vào dung dịch bariclorua.
- 3) Cho dung dịch barihidroxit vào dung dịch kalihiđrosunfat.
- 4) Cho từ từ dung dịch natrihiđrosunfat vào dung dịch natricacbonat.

Câu II. (3,0 điểm).

Có 3 mẫu phân bón hóa học không ghi nhãn là: phân kali KCl, phân đạm NH_4NO_3 và phân supephotphat (phân lân) $\text{Ca}(\text{H}_2\text{PO}_4)_2$. Em hãy giúp bác nông dân nhận biết các mẫu phân bón trên bằng hóa chất có sẵn, dễ tìm trong đời sống.

Câu III. (3,0 điểm).

Một hỗn hợp chứa các kim loại: Nhôm, sắt và đồng. Làm thế nào để tách riêng từng kim loại bằng phương pháp hóa học.

Câu IV. (4,0 điểm).

Trong một dung dịch H_2SO_4 , số mol nguyên tử oxi gấp 1,25 lần số mol nguyên tử hiđro.

- a) Tính C% của dung dịch axit trên.
- b) Lấy 46,4 (g) dung dịch axit trên, đun nóng với Cu thấy thoát ra khí SO_2 sau phản ứng nồng độ axit còn lại là 52,8%. Tính khối lượng Cu tham gia phản ứng ? .

Câu V. (6 điểm).

Hỗn hợp X gồm MgCO_3 và RCO_3 . Cho 120,8(g) X vào 400ml dung dịch H_2SO_4 loãng, phản ứng kết thúc thu được dung dịch A, chất rắn B và 2,24(l) khí Y. Cô cạn dung dịch A thu được 6(g) muối khan. Đem đun nóng chất rắn B đến khối lượng không đổi chỉ thu được 17,92 (l) khí CO_2 (đktc) và chất rắn D.

- a) Tính nồng độ mol/l của dung dịch H_2SO_4 đã dùng.
- b) Tính khối lượng của chất rắn B và chất rắn D.
- c) Xác định kim loại R, biết trong hỗn hợp X số mol của MgCO_3 gấp 1,25 lần số mol của RCO_3 .

(Cho biết: Mg = 24; S = 32; Fe = 56; Ca = 40; O = 16; C = 12; Cu = 64; H = 1; Zn = 65; Ba = 137; Hg = 207)

Họ và tên thí sinh:.....SBD :.....

HƯỚNG DẪN CHẤM

Câu	Nội dung	Điểm
I		4 điểm
1)	$\text{P}_2\text{O}_5 + 2\text{NaOH} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{NaH}_2\text{PO}_4$ $\text{P}_2\text{O}_5 + 4\text{NaOH} \rightarrow 2\text{Na}_2\text{HPO}_4 + \text{H}_2\text{O}$ $\text{P}_2\text{O}_5 + 6\text{NaOH} \rightarrow 2\text{Na}_3\text{PO}_4 + 3\text{H}_2\text{O}$ (nếu thiếu 1 PTHH trừ bớt 0,25 điểm)	1,0
2)	$\text{SO}_3 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{H}_2\text{SO}_4$ $\text{H}_2\text{SO}_4 + \text{BaCl}_2 \rightarrow \text{BaSO}_4 + 2\text{HCl}$	1,0
3)	$\text{Ba}(\text{OH})_2 + 2\text{KHSO}_4 \rightarrow \text{BaSO}_4 + \text{K}_2\text{SO}_4 + \text{H}_2\text{O}$ Nếu Ba(OH) ₂ dư thì: $\text{Ba}(\text{OH})_2 + \text{K}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{BaSO}_4 + 2\text{KOH}$	1,0
4)	Ban đầu : $2\text{NaHSO}_4 + \text{Na}_2\text{CO}_3 \rightarrow \text{Na}_2\text{SO}_4 + 2\text{NaHCO}_3$ Nếu tiếp tục thì: $\text{NaHSO}_4 + \text{NaHCO}_3 \rightarrow \text{Na}_2\text{SO}_4 + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O}$ *(Nếu không đúng bản chất hoặc thiếu cân bằng -0,25 điểm)	1,0
II		3 điểm
	- Lấy một ít các chất vào ống nghiệm và hòa tan vào nước để làm mẫu thử .	0,25
	- Cho dung dịch Ca(OH) ₂ (dung dịch nước vôi trong) vào các mẫu thử trên .	0,5
	-Mẫu thử nào có khí không màu thoát ra có mùi khai thì đó là khí amoniac(NH ₃) , mẫu thử ban đầu chứa phân đạm. Theo PTHH: $2\text{NH}_4\text{NO}_3 + \text{Ca}(\text{OH})_2 \rightarrow \text{Ca}(\text{NO}_3)_2 + 2\text{NH}_3 + 2\text{H}_2\text{O}$	1,0
	- Mẫu thử nào có chất rắn tạo thành là Ca ₃ (PO ₄) ₂ thì mẫu thử ban đầu chứa phân lân. Theo PTHH: $\text{Ca}(\text{H}_2\text{PO}_4)_2 + 2\text{Ca}(\text{OH})_2 \rightarrow \text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2 + 4\text{H}_2\text{O}$	1,0
	- Mẫu thử còn lại không có hiện tượng gì là phân kali	0,25
III		3 điểm
	Cho hỗn hợp trên vào dung dịch NaOH dư thì Al bị hòa tan hoàn toàn theo PTHH: $2\text{Al} + 2\text{NaOH} + 2\text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{NaAlO}_2 + 3\text{H}_2$	0,5
	Chất rắn không tan là Fe và Cu , dung dịch thu được gồm NaAlO ₂ và NaOH dư. Lọc tách lấy chất rắn. Dẫn khí CO ₂ dư vào dung dịch trên. $\text{NaAlO}_2 + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Al}(\text{OH})_3 + \text{NaHCO}_3$ $\text{NaOH} + \text{CO}_2 \rightarrow \text{NaHCO}_3$ Lọc lấy kết tủa đem nung nóng đến khối lượng không đổi ta được Al ₂ O ₃ . $2\text{Al}(\text{OH})_3 \xrightarrow{t^\circ} \text{Al}_2\text{O}_3 + 3\text{H}_2\text{O}$ Đem điện phân nóng chảy ta thu được Al. $2\text{Al}_2\text{O}_3 \xrightarrow{\text{đpnc}} 4\text{Al} + 3\text{O}_2$	1,0
	Cho chất rắn là Fe và Cu vào dung dịch HCl dư ,thì Cu không tan , lọc tách lấy Cu. $\text{Fe} + 2\text{HCl} \rightarrow \text{FeCl}_2 + \text{H}_2$	0,5

	<p>Dung dịch còn lại là FeCl₂ và HCl dư cho tác dụng với dung dịch NaOH dư</p> $\text{FeCl}_2 + 2\text{NaOH} \rightarrow \text{Fe(OH)}_2 + 2\text{NaCl}$ $\text{HCl} + \text{NaOH} \rightarrow \text{NaCl} + \text{H}_2\text{O}$ <p>Kết tủa là Fe(OH)₂ đem nung nóng trong không khí đến khối lượng không đổi ta được Fe₂O₃.</p> $4\text{Fe(OH)}_2 + \text{O}_2 \xrightarrow{t^\circ} 2\text{Fe}_2\text{O}_3 + 4\text{H}_2\text{O}$ <p>Cho khí H₂ dư đi qua Fe₂O₃ nung nóng đến khối lượng không đổi ta được Fe</p> $\text{Fe}_2\text{O}_3 + 3\text{H}_2 \xrightarrow{t^\circ} 2\text{Fe} + 3\text{H}_2\text{O}$ <p>(Nếu thực hiện cách khác mà đúng vẫn cho điểm tối đa)</p>	1,0
IV		4 điểm
a)	Gọi a,b là số mol của H ₂ SO ₄ và H ₂ O trong dung dịch. thì n _H = 2a + 2b và n _O = 4a+b	0,5
	theo bài ra ta có : 4a+b = 1,25(2a + 2b) => a=b	0,5
	Khi đó khối lượng dung dịch H ₂ SO ₄ là: 98a +18b hay 116a(g)	0,5
	$C\% \text{H}_2\text{SO}_4 = \frac{98a}{116a} \cdot 100 \approx 84,48\%$	0,5
b)	PTHH : Cu + 2 H ₂ SO ₄ → CuSO ₄ + SO ₂ + 2H ₂ O $n_{\text{H}_2\text{SO}_4} = \frac{46,4 \cdot 84,48}{100 \cdot 98} \approx 0,4(\text{mol})$	0,5
	Gọi số mol Cu tham gia phản ứng là x. Theo PTHH thì số mol H ₂ SO ₄ = 2x và số mol SO ₂ = x Số mol H ₂ SO ₄ còn dư là : 0,4 - 2x	0,5
	Khối lượng dung dịch sau phản ứng là: 46,4 +64x – 64x = 46,4(g) Theo bài ra ta có : $\frac{(0,4 - 2x) \cdot 98}{46,4} \cdot 100 = 52,8$	0,5
	Giải ra ta được x = 0,075(mol) Khối lượng Cu tham gia phản ứng = 0,075.64 = 4,8(g)	0,5
V		6 điểm
	Ta có các PTHH : MgCO ₃ + H ₂ SO ₄ → MgSO ₄ + CO ₂ + H ₂ O (1) RCO ₃ + H ₂ SO ₄ → RSO ₄ + CO ₂ + H ₂ O (2) MgCO ₃ $\xrightarrow{t^\circ}$ MgO + CO ₂ (3) RCO ₃ $\xrightarrow{t^\circ}$ RO + CO ₂ (4)	1,0
a)	Khí Y là CO ₂ . Khi nung chất rắn B có khí CO ₂ thoát ra chứng tỏ trong B còn có muối cacbonat còn dư. Nên H ₂ SO ₄ phản ứng hết ở (1,2)	0,5

	<p>Theo (1,2) số mol $H_2SO_4 = \text{số mol } H_2O = \text{số mol } CO_2 = \frac{2,24}{22,4} = 0,1(mol)$</p> <p>$C_M H_2SO_4 = \frac{0,1}{0,4} = 0,25(mol/l)$</p>	0,75
b)	<p>Theo bài ra và áp dụng định luật bảo toàn khối lượng cho (1,2) ta có:</p> <p>$m_X + m_{H_2SO_4} = m(\text{muối trong dung dịch A}) + m_{CO_2} + m_{H_2O} + m_B$</p>	0,5
	<p>Thay số vào ta có:</p> <p>$120,8 + 0,1.98 = 6 + 0,1.44 + 0,1. 18 + m_B$</p> <p>$\Rightarrow m_B = 118,4(g)$</p>	0,5
	<p>số mol CO_2 (3,4) $= \frac{17,92}{22,4} = 0,8(mol)$</p> <p>áp dụng định luật bảo toàn khối lượng cho (3,4) ta có:</p> <p>$m_B = m_D + m_{CO_2}$ thay số vào ta có : $118,4 = m_D + 0,8.44$</p> <p>$\Rightarrow m_B = 83,2(g)$</p>	0,75
c)	<p>Gọi số mol mỗi muối trong hỗn hợp X là a,b</p> <p>theo (1,2,3,4) n muối cacbonat = n $CO_2 = 0,1 + 0,8 = 0,9(mol)$</p>	0,5
	<p>Theo bài ra ta có hệ PT: $a + b = 0,9$ (*)</p> <p>$a = 1,25 b$ (**)</p> <p>Giải ra ta có $a = 0,5$; $b = 0,4$</p>	0,75
	<p>Mà khối lượng của X là 120,8(g) nên $0,5.84 + (M_R + 60).0,4 = 120,8$</p> <p>Giải ra ta được $M_R = 137 \Rightarrow R$ là kim loại Ba (Bari)</p>	0,75

- * Bài toán thực hiện theo cách khác mà có kết quả đúng thì vẫn cho điểm tối đa.
- * Không chấp nhận kết quả đúng khi bản chất hoá học sai.
- * Chiết điểm đến 0,25điểm.

PHÒNG GIÁO DỤC & ĐÀO TẠO

ĐỀ SỐ 8

ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI NĂM HỌC

Môn : Hóa học - lớp 9

Thời gian làm bài 150 phút

Câu I. (4,5 điểm). Cho hỗn hợp A gồm Fe và Al cháy trong khí oxi dư, thu được hỗn hợp chất rắn B. Hòa tan B trong dung dịch HCl dư, được dung dịch C. Cho dung dịch KOH dư vào C, thu được dung dịch D và chất rắn E. Lọc E rồi đem nung nóng trong không khí đến khối lượng không đổi được chất rắn F. Sục khí CO_2 cho đến dư vào dung dịch D được kết tủa G. Viết tất cả các phương trình hóa học xảy ra và cho biết các chất có trong B, C, D, E, F, G.

Câu II. (3,0 điểm). Cho hỗn hợp gồm các oxit: MgO, CuO và Fe_2O_3 . Hãy trình bày phương pháp hóa học để tách riêng từng oxit. Viết các phương trình hóa học.

Câu III. (2,5 điểm). Từ quặng photphat tự nhiên và các hóa chất vô cơ cần thiết khác, viết phương trình điều chế supephotphat kép. Cho biết vì sao trên thực tế người ta chỉ dùng photphat tự nhiên cho những vùng đất chua?

Câu IV. (4,0 điểm).

Dung dịch A chứa đồng thời hai muối bạc nitrat và đồng(II)nitrat với nồng độ mol của muối đồng gấp 2,5 lần nồng độ mol của muối bạc.

1. Nhúng thanh kẽm vào 250ml dung dịch A.Sau một thời gian, lấy thanh kẽm ra và làm khô thấy khối lượng thanh kẽm tăng 3,02(g).Biết rằng dung dịch sau phản ứng chứa ba muối.Tính nồng độ mol của muối kẽm trong dung dịch sau phản ứng?

2. Nếu để thanh kẽm trong 250 ml dung dịch A một thời gian cho đến khi dung dịch sau phản ứng chỉ chứa một muối duy nhất với nồng độ 0,6M.Tính nồng độ mol của các muối trong dung dịch A ban đầu?

(Coi tất cả kim loại sinh ra đều bám trên thanh kẽm và thể tích dung dịch không thay đổi)

Câu V. (6 điểm). Cho 16,24 gam hỗn hợp $FeCO_3$ và Fe_xO_y nung nóng trong không khí đến khối lượng không đổi thu được 16(g) một chất rắn duy nhất và sản phẩm khí A. Dẫn khí A vào 750ml dung dịch $Ca(OH)_2$ 0,02M.Phản ứng kết thúc thấy có 1(g) chất rắn tạo thành.

1. Tính khối lượng mỗi chất trong hỗn hợp ban đầu?

2. Xác định công thức hóa học của oxit sắt?

(Cho biết: Fe = 56; Ca = 40; O = 16; C = 12; Cu = 64; H = 1; Zn = 65; N = 14; Ag = 108)

Họ và tên thí sinh.....SBD :.....

HƯỚNG DẪN CHẤM

Câu	Nội dung	Điểm
I		4,5 điểm
	<p>Các phương trình hóa học:</p> $3Fe + 2O_2 \xrightarrow{t^o} Fe_3O_4$ $4Al + 3O_2 \xrightarrow{t^o} 2Al_2O_3$ <p>Chất rắn B gồm : Fe_3O_4 , Al_2O_3</p> $Fe_3O_4 + 8HCl \longrightarrow FeCl_2 + 2FeCl_3 + 4H_2O$ $Al_2O_3 + 6HCl \longrightarrow 2AlCl_3 + 3H_2O$ <p>Dung dịch C gồm: $FeCl_2$, $FeCl_3$, $AlCl_3$, HCl</p> $FeCl_2 + 2KOH \rightarrow Fe(OH)_2 + 2KCl$ $FeCl_3 + 3KOH \rightarrow Fe(OH)_3 + 3KCl$ $AlCl_3 + 3KOH \rightarrow Al(OH)_3 + 3KCl$ $Al(OH)_3 + KOH \longrightarrow KAlO_2 + 2H_2O$ $HCl + KOH \rightarrow KCl + H_2O$ <p>Dung dịch D gồm: KCl, $KAlO_2$, KOH.</p>	<p>Mỗi phương trình và xác định được thành phần cho 0,25 điểm</p> <p>Nếu không cân bằng hoặc thiếu điều kiện</p>

	<p>Chất rắn E gồm : $\text{Fe(OH)}_2, \text{Fe(OH)}_3$.</p> $4\text{Fe(OH)}_2 + \text{O}_2 \xrightarrow{t^\circ} 2\text{Fe}_2\text{O}_3 + 4\text{H}_2\text{O}$ $2\text{Fe(OH)}_3 \xrightarrow{t^\circ} \text{Fe}_2\text{O}_3 + 3\text{H}_2\text{O}$ <p>Chất rắn F là : Fe_2O_3</p> $\text{KAlO}_2 + \text{CO}_2 + 2\text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Al(OH)}_3 + \text{KHCO}_3$ $\text{KOH} + \text{CO}_2 \rightarrow \text{KHCO}_3$ <p>Kết tủa G là: Al(OH)_3</p>	trừ đi nửa số điểm
II		3 điểm
	<p>Cho khí hidro dư đi từ từ qua hỗn hợp các oxit nung nóng.</p> <p>PTHH: $\text{Fe}_2\text{O}_3 + 3\text{H}_2 \xrightarrow{t^\circ} 2\text{Fe} + 3\text{H}_2\text{O}$</p> $\text{CuO} + \text{H}_2 \xrightarrow{t^\circ} \text{Cu} + \text{H}_2\text{O}$	0,25
	<p>Hòa tan hỗn hợp rắn thu được gồm Fe, Cu, MgO bằng dung dịch HCl dư .Lọc lấy riêng chất rắn không tan là Cu.</p> $\text{Fe} + 2\text{HCl} \rightarrow \text{FeCl}_2 + \text{H}_2$ $\text{MgO} + 2\text{HCl} \rightarrow \text{MgCl}_2 + \text{H}_2\text{O}$	0,5
	<p>Lấy Cu nung nóng trong không khí đến khối lượng không đổi ta được CuO.</p> $2\text{Cu} + \text{O}_2 \xrightarrow{t^\circ} 2\text{CuO}$	0,25
	<p>Dung dịch thu được gồm $\text{FeCl}_2, \text{MgCl}_2, \text{HCl}$ dư đem điện phân dung dịch thì thu được Fe.</p> $\text{FeCl}_2 \xrightarrow{\text{dppd}} \text{Fe} + \text{Cl}_2$ <p>Cho Fe tác dụng với khí clo dư ta được FeCl_3, cho tác dụng với dung dịch NaOH dư lọc lấy kết tủa nung nóng trong không khí đến khối lượng không đổi ta được Fe_2O_3 tinh khiết</p> $2\text{Fe} + 3\text{Cl}_2 \xrightarrow{t^\circ} 2\text{FeCl}_3$ $\text{FeCl}_3 + 3\text{NaOH} \rightarrow \text{Fe(OH)}_3 + 3\text{NaCl}$ $2\text{Fe(OH)}_3 \xrightarrow{t^\circ} \text{Fe}_2\text{O}_3 + 3\text{H}_2\text{O}$	1,0
	<p>Dung dịch còn lại gồm $\text{MgCl}_2, \text{HCl}$ dư cho tác dụng với dung dịch NaOH dư</p> $\text{MgCl}_2 + 2\text{NaOH} \rightarrow \text{Mg(OH)}_2 + 2\text{NaCl}$ $\text{HCl} + \text{NaOH} \rightarrow \text{NaCl} + \text{H}_2\text{O}$ <p>Lọc lấy kết tủa nung nóng khối lượng không đổi ta được MgO nguyên chất</p> $\text{Mg(OH)}_2 \xrightarrow{t^\circ} \text{MgO} + \text{H}_2\text{O}$ <p>(Nếu thực hiện cách khác mà đúng vẫn cho điểm tối đa)</p>	1,0
III		2,5 điểm
	<p>PTHH điều chế supephốt phát kép</p> $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2 + 3\text{H}_2\text{SO}_4 \text{ đặc} \xrightarrow{t^\circ} 3\text{CaSO}_4 (\text{rắn}) + 2\text{H}_3\text{PO}_4$ $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2 + 4\text{H}_3\text{PO}_4 \longrightarrow 3\text{Ca}(\text{H}_2\text{PO}_4)_2$	1,5
	<p>Trên thực tế người ta chỉ dùng phốtphát tự nhiên cho những vùng đất chua vì phốtphát tự nhiên có thành phần chính là $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$ không tan trong nước nên</p>	1,0

	rễ cây không hút được. Khi $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$ bón cho đất chua thì tan trong axit tạo thành các muối tan trong nước, rễ cây sẽ hút được và làm giảm độ chua của đất.	
IV		4 điểm
1)	Trong cùng một dung dịch nên tỷ lệ về nồng độ cũng là tỷ lệ về số mol. Gọi a là số mol của AgNO_3 thì số mol của $\text{Cu}(\text{NO}_3)_2$ là 2,5a	0,25
	Dung dịch sau phản ứng chứa 3 muối nên Zn chỉ phản ứng với một phần AgNO_3 ba muối đó là $\text{Zn}(\text{NO}_3)_2$, AgNO_3 , $\text{Cu}(\text{NO}_3)_2$.	0,25
	Gọi x là số mol Zn tham gia phản ứng $\text{Zn} + 2\text{AgNO}_3 \longrightarrow \text{Zn}(\text{NO}_3)_2 + 2\text{Ag}$ $x \text{ mol} \quad 2x \text{ mol} \quad \quad \quad x \text{ mol} \quad \quad 2x \text{ mol}$	0,5
	Vì khối lượng thanh Zn tăng nên ta có : $2x.108 - x.65 = 3,02$ $x = 0,02 \text{ mol}$	0,5
	$n_{\text{Zn}(\text{NO}_3)_2} = 0,02 \text{ mol} \Rightarrow C_{\text{M Zn}(\text{NO}_3)_2} = \frac{0,02}{0,25} = 0,08(\text{M})$	0,5
2)	Dung dịch sau phản ứng chỉ chứa một muối duy nhất là $\text{Zn}(\text{NO}_3)_2$ nên Zn đã phản ứng hết với AgNO_3 , $\text{Cu}(\text{NO}_3)_2$. $\text{Zn} + 2\text{AgNO}_3 \longrightarrow \text{Zn}(\text{NO}_3)_2 + 2\text{Ag}$ $0,5a \text{ mol} \quad a \text{ mol} \quad \quad \quad 0,5a \text{ mol} \quad \quad a \text{ mol}$ $\text{Zn} + \text{Cu}(\text{NO}_3)_2 \longrightarrow \text{Zn}(\text{NO}_3)_2 + \text{Cu}$ $2,5a \text{ mol} \quad 2,5a \text{ mol} \quad \quad \quad 2,5a \text{ mol} \quad \quad 2,5a \text{ mol}$	1,0
	Mà $n_{\text{Zn}(\text{NO}_3)_2} = 0,6.0,25 = 0,15(\text{mol})$ Nên $n_{\text{Zn}(\text{NO}_3)_2} = 0,5a + 2,5a = 0,15(\text{mol}) \Rightarrow a = 0,05(\text{mol})$	0,5
	$n_{\text{AgNO}_3} = 0,05(\text{mol}) \quad C_{\text{M AgNO}_3} = \frac{0,05}{0,25} = 0,2(\text{M})$ $n_{\text{Cu}(\text{NO}_3)_2} = 0,05.2,5 = 0,125(\text{mol}) \quad C_{\text{M Cu}(\text{NO}_3)_2} = \frac{0,125}{0,25} = 0,5(\text{M})$	0,5
V		6 điểm
	Nung nóng hỗn hợp trong không khí tới khối lượng không đổi, xảy ra các PTHH: $4\text{FeCO}_3 + \text{O}_2 \xrightarrow{t^\circ} 2\text{Fe}_2\text{O}_3 + 4\text{CO}_2 \quad (1)$ $4\text{Fe}_x\text{O}_y + (3x-2y)\text{O}_2 \xrightarrow{t^\circ} 2x\text{Fe}_2\text{O}_3 \quad (2)$ Cho khí A tác dụng với dung dịch $\text{Ca}(\text{OH})_2$ $\text{CO}_2 + \text{Ca}(\text{OH})_2 \longrightarrow \text{CaCO}_3 + \text{H}_2\text{O} \quad (3)$ $2\text{CO}_2 + \text{Ca}(\text{OH})_2 \longrightarrow \text{Ca}(\text{HCO}_3)_2 \quad (4)$	1,0
	$n_{\text{CaCO}_3} = \frac{1}{100} = 0,01(\text{mol})$ $n_{\text{Ca}(\text{OH})_2} = 0,75.0,02 = 0,015(\text{mol})$	0,5

	Do $n_{\text{Ca(OH)}_2} > n_{\text{CaCO}_3}$ nên xảy ra hai trường hợp:	
	Trường hợp 1: Ca(OH)_2 dư ,chỉ xảy ra (3) $\Rightarrow n_{\text{CaCO}_3} = n_{\text{CO}_2} = 0,01(\text{mol})$ Từ (1) $n_{\text{FeCO}_3} = n_{\text{CO}_2} = 0,01(\text{mol}) \Rightarrow m_{\text{FeCO}_3} = 0,01.116=1,16(\text{g})$ $n_{\text{Fe}_2\text{O}_3} = n_{\text{FeCO}_3}/2 = 0,01/2 = 0,005(\text{mol})$ $m_{\text{Fe}_x\text{O}_y} = 16,24 - 1,16 = 15,08(\text{g})$ theo (1,2) $n_{\text{Fe}_2\text{O}_3} = \frac{16}{160} = 0,1(\text{mol}) \Rightarrow n_{\text{Fe}_2\text{O}_3} (2) = 0,1 - 0,005 = 0,095(\text{mol})$	1,0
	Theo (2) $n_{\text{Fe}_x\text{O}_y} = n_{\text{Fe}_2\text{O}_3} \cdot 4/2x = 0,19/x (\text{mol})$ Khi đó $0,19/x(56x + 16y) = 15,08$ $\Rightarrow 10,64 + 3,04y/x = 15,08$ $x/y = 3,04/4,44 = 76/111(\text{loại})$	1,0
	Trường hợp 2: Ca(OH)_2 hết , xảy ra (3,4) Từ (3) $n_{\text{CaCO}_3} = n_{\text{CO}_2} = n_{\text{Ca(OH)}_2} = 0,01(\text{mol})$ $\Rightarrow n_{\text{Ca(OH)}_2} (4) = 0,015 - 0,01 = 0,005(\text{mol})$ Theo(4) $n_{\text{CO}_2} = 2 n_{\text{Ca(OH)}_2} = 0,005 \cdot 2 = 0,01 (\text{mol})$ Nên $n_{\text{CO}_2} (3,4) = 0,01 + 0,01 = 0,02 (\text{mol})$	0,5
	Từ (1) $n_{\text{FeCO}_3} = n_{\text{CO}_2} = 0,02(\text{mol}) \Rightarrow m_{\text{FeCO}_3} = 0,02.116=2,32(\text{g})$ $n_{\text{Fe}_2\text{O}_3} = n_{\text{FeCO}_3}/2 = 0,02/2 = 0,01(\text{mol})$ $m_{\text{Fe}_x\text{O}_y} = 16,24 - 2,32 = 13,92(\text{g})$ theo (1,2) $n_{\text{Fe}_2\text{O}_3} = \frac{16}{160} = 0,1(\text{mol}) \Rightarrow n_{\text{Fe}_2\text{O}_3} (2) = 0,1 - 0,01 = 0,09 (\text{mol})$	1,0
c)	Theo (2) $n_{\text{Fe}_x\text{O}_y} = n_{\text{Fe}_2\text{O}_3} \cdot 4/2x = 0,18/x (\text{mol})$ Khi đó $0,18/x(56x + 16y) = 13,92$ $\Rightarrow 10,08 + 2,88y/x = 13,92$ $x/y = 2,88/3,84 = 3/4$ Vậy công thức hóa học của oxit sắt là: Fe_3O_4	1,0

* Bài toán thực hiện theo cách khác mà có kết quả đúng thì vẫn cho điểm tối đa

*Không chấp nhận kết quả đúng khi bản chất hóa học sai

*Chiết điểm đến 0,25 điểm.

PHÒNG GIÁO DỤC & ĐÀO TẠO

ĐỀ SỐ 9

ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI NĂM HỌC

Môn : Hóa học - lớp 9

Thời gian làm bài 150 phút

Câu 1 (3điểm)

1. Hòa tan hoàn toàn BaO vào nước, thu được dung dịch X. Cho SO₃ vào dung dịch X, thu được kết tủa Y và dung dịch Z. Cho Al vào dung dịch Z thấy có khí hiđro bay ra. Viết các phương trình hóa học xảy ra.

2. Có 3 khí A, B, C. Khí A được điều chế bằng cách nung KMnO₄ ở nhiệt độ cao, khí B được điều chế bằng cách cho FeCl₂ tác dụng với hỗn hợp KMnO₄ và H₂SO₄ loãng, khí C được điều chế bằng cách đốt pirit sắt trong oxi. Viết các phương trình phản ứng xảy ra.

Câu 2(5điểm):

1. Giải thích các hiện tượng xảy ra và viết các PTHH trong các trường hợp sau:

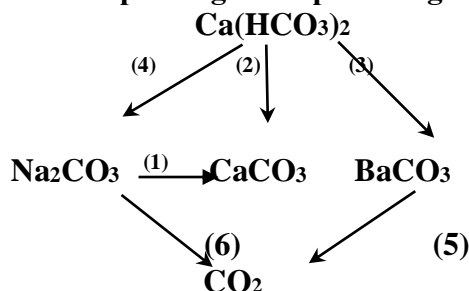
- Sục từ từ CO₂ vào nước vôi trong cho tới dư
- Cho từ từ bột Cu vào axit HNO₃ đặc, nóng.
- Cho từ từ kim loại K vào dung dịch sắt (II) sunfat.

2. Chỉ dùng dung dịch HCl hãy trình bày cách nhận biết các gói bột mất nhãn sau:

FeS, FeS₂, FeO, FeCO₃, CuS. Viết các phương trình hoá học ?

Câu 3(3,0điểm):

Viết các phương trình phản ứng hoàn thành sơ đồ biến hóa sau:

Câu 4(5,0điểm): (Thí sinh bảng B không phải làm ý 2 của câu này)

1. Nung hoàn toàn 15g một muối cacbonat của một kim loại hóa trị II không đổi. Toàn bộ khí thoát ra cho hấp thụ hết vào 100 ml dung dịch Ba(OH)₂ 1M thấy thu được 9,85 gam kết tủa. Xác định công thức hóa học của muối cacbonat ?

2. Thêm từ từ dung dịch HCl vào 10 gam muối cacbonat của một kim loại hóa trị II . Sau một thời gian thể tích khí thoát ra đã vượt quá 1,904 lít (đktc) và lượng muối clorua tạo thành vượt quá 8,585 gam. Hỏi đó là muối cacbonat của kim loại nào.

Câu 5(4,0điểm):

Hòa tan hoàn toàn 4 gam hỗn hợp một kim loại hóa trị III và một kim loại hóa trị II cần dùng hết 170 ml dung dịch HCl 2M

- Tính thể tích H₂ thoát ra (Ở đktc)
- Cô cạn dung dịch được bao nhiêu gam muối khan ?
- Nếu biết kim loại hóa trị III là Al và số mol bằng 5 lần số mol của kim loại hóa trị II. Kim loại hóa trị II là nguyên tố nào.

Cho biết: H = 1; C = 12; O = 16; Mg = 24; Al = 27; Fe = 56; Cu = 64; N = 14; Cl = 35,5

-----Hết-----

Họ và tên thí sinh:.....SBD:.....phòng:.....

HƯỚNG DẪN CHẤM

Câu	Nội dung	Bảng A	Bảng B
-----	----------	--------	--------

	$\text{Ba(OH)}_2 + 2\text{CO}_2 \rightarrow \text{Ba(HCO}_3)_2$ $0,05 \quad \quad 0,1$ $\Rightarrow n_{\text{CO}_2} = 0,05 + 0,1 = 0,15 \text{ (mol)}$ $\text{Từ (1)} \Rightarrow M + 60 = \frac{15}{0,15} = 100 \Rightarrow M = 40 \Rightarrow M \text{ là Ca}$ $\text{Vậy CTTH của muối cần tìm là CaCO}_3$	0,25	0,5
	2. (2đ) $2\text{HCl} + \text{MCO}_3 \rightarrow \text{MCl}_2 + \text{CO}_2\uparrow + \text{H}_2\text{O}$	0,5	
	Theo PHHH: $n_{\text{CO}_2} = n_{\text{MCO}_3} = n_{\text{MCl}_2} \rightarrow \frac{1,904}{22,4} = 0,085 \text{ mol}$	0,5	
	$\Rightarrow \frac{10}{M + 60} > 0,085 \Rightarrow M < 57,6$	0,5	
	$0,085 \times (M + 71) > 8,585 \Rightarrow M > 30$		
	Vậy $30 < M < 57,6$. Nên M thỏa mãn đối với kim loại Ca. Vậy công thức muối là CaCO_3	0,5	
5 (4đ)	Gọi A và B lần lượt là kim loại hóa trị II và hóa trị III. Ptp/úr: $\text{A} + 2\text{HCl} \rightarrow \text{ACl}_2 + \text{H}_2 \quad (1)$ $2\text{B} + 6\text{HCl} \rightarrow 2\text{BCl}_3 + 3\text{H}_2 \quad (2)$ $n_{\text{HCl}} = C_M \cdot V = 0,17 \cdot 2 = 0,34 \text{ mol}$ Từ (1) và (2) ta thấy tổng số mol của axit HCl gấp 2 lần số mol H₂ tạo ra $\Rightarrow n_{\text{H}_2} = 0,34 : 2 = 0,17 \text{ mol} \quad V_{\text{HCl}} = 0,17 \cdot 22,4 = 3,808 \text{ lit}$	0,25 0,25 0,25 0,25 0,25 0,25	0,25 0,25 0,25 0,25 0,25 0,25
	b) $n_{\text{HCl}} = 0,34 \text{ mol}$ suy ra $n_{\text{Cl}} = 0,34 \text{ mol}$ $m_{\text{Cl}} = 0,34 \cdot 35,5 = 12,07 \text{ gam}$ $\Rightarrow \text{Khối lượng muối} = m_{\text{hh}} + m_{(\text{Cl})} = 4 + 12,07 = 16,07 \text{ g}$	0,5 0,25 0,5	0,5 0,25 0,5
	c) Gọi số mol của Al là a mol $\Rightarrow$ số mol của kim loại có hóa trị II là a : 5 Từ (2) suy ra $n_{\text{HCl}} = 3a$ Từ (1) suy ra $n_{\text{HCl}} = 0,4a$ $\text{Ta có : } 3a + 0,4a = 0,34 \Rightarrow a = 0,1 \text{ mol}$	0,5	0,5
	Số mol của kim loại có hóa trị II là $0,1 : 5 = 0,02 \text{ mol}$ $m_{\text{Al}} = 0,1 \cdot 27 = 2,7 \text{ g}$ $m_{\text{kim loại}} = 4 - 2,7 = 1,3 \text{ g}$	0,25	0,25
	$M_{\text{kim loại}} = \frac{1,3}{0,02} = 65 \Rightarrow \text{Là kẽm (Zn)}$	0,5	0,5

PHÒNG GIÁO DỤC & ĐÀO TẠO

ĐỀ SỐ 10

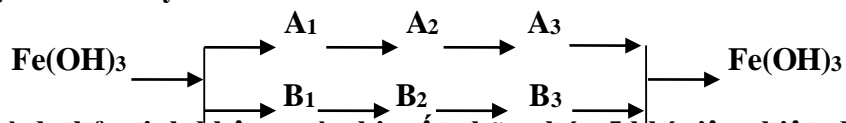
ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI NĂM HỌC

Môn : Hóa học - lớp 9

Thời gian làm bài 150 phút

Câu 1. (6 điểm)

1- Lựa chọn các chất thích hợp tương ứng với A₁, A₂, A₃, B₁, B₂, B₃ rồi viết phương trình phản ứng thực hiện sơ đồ chuyển hóa:

2- a) Có 5 bình thủy tinh không màu bị mất nhãn chứa 5 khí riêng biệt : N₂ ; O₂ ; CO₂ ; H₂ ; CH₄. Trình bày phương pháp hoá học nhận ra từng khí

b) Chỉ dùng dung dịch PP hãy trình bày phương pháp hóa học nhận biết năm lọ mất nhãn đựng năm dung dịch riêng biệt: H₂SO₄; Na₂SO₄; NaOH; BaCl₂; MgCl₂.

Câu 2. (4 điểm)

1- Trong phòng thí nghiệm có sẵn $\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$; H_2O và các dụng cụ thí nghiệm cần thiết. Hãy trình bày cách pha chế 200ml dung dịch CuSO_4 1M.

2- Cho hỗn hợp chứa a mol mỗi chất: Na_2O ; NaHCO_3 ; BaCl_2 ; NH_4Cl vào nước. Khuấy đều, đun nhẹ để phản ứng xảy ra hoàn toàn thu được dung dịch A, khí B và kết tủa C. Viết phương trình phản ứng xảy ra và xác định các chất trong A,B,C và cho biết số mol từng chất.

Câu 3. (3 điểm):

Đặt lên hai đầu đĩa của một cân thăng bằng hai cốc A,B có khối lượng bằng nhau, mỗi cốc đựng 100ml dung dịch H_2SO_4 0,2M. Cho m(g) Mg vào cốc A, m(g) Al vào cốc B. Hãy tính toán và cho biết cân nghiêng nặng về bên nào trong các trường hợp:

- Sau thí nghiệm cả hai cốc kim loại đều không tan hết.
- Sau thí nghiệm cả hai cốc kim loại đều tan hết.

Câu 4. (5 điểm):

Nhiệt phân 25,9(g) muối hydrocacbonat của kim loại M(Có hóa trị không đổi trong các hợp chất) đến khối lượng không đổi thu được chất rắn A, hỗn hợp B gồm khí và hơi. Hấp thụ hoàn toàn B vào bình đựng dung dịch chứa 0,14 mol $\text{Ca}(\text{OH})_2$, sau khi kết thúc phản ứng thấy khối lượng bình tăng 10,6(g) đồng thời có 8(g) kết tủa.

- Xác định kim loại M.
- Cho toàn bộ chất rắn A ở trên vào 200ml dung dịch H_2SO_4 0,2M (Khối lượng riêng là 1,2(g/ml). Tính C% dung dịch thu được.

Câu 5. (2 điểm):

m(g) hỗn hợp A gồm KHCO_3 và CaCO_3 cho tác dụng với dung dịch HCl dư. Toàn bộ lượng khí CO_2 cho hấp thụ hoàn toàn vào 200ml dung dịch hỗn hợp KOH 1M và $\text{Ca}(\text{OH})_2$ 0,75M thu được 12(g) kết tủa. Tính m.

(Cho nguyên tử khối của các nguyên tố: $H = 1$; $C = 12$; $N = 14$; $O = 16$; $Na = 23$; $Mg = 24$; $Al = 27$; $S = 32$; $Cl = 35,5$; $K = 39$; $Ca = 40$; $Fe = 56$; $Cu = 64$; $Zn = 65$; $Ag = 108$; $Ba = 137$.)

Lưu ý: Học sinh bảng B không phải làm câu 5).

HƯỚNG DẪN CHẤM

Câu	Ý	Đáp án	Điểm	
			Bảng A	Bảng B
1- câu 1(3đ)		$A_1 : \text{Fe}_2\text{O}_3$; $A_2: \text{FeCl}_3$; $A_3: \text{FeNO}_3$: $B_1: \text{H}_2\text{O}$; $B_2: \text{Ca}(\text{OH})_2$; $B_3 : \text{NaOH}$ (Có thể thay bằng chất thích hợp, tìm được mỗi chất cho 0,25đ)	1,5	1,5
		$2\text{Fe}(\text{OH})_3 \xrightarrow{t^o} \text{Fe}_2\text{O}_3 + 3\text{H}_2\text{O}$	0,25	0,25
		$\text{Fe}_2\text{O}_3 + 6\text{HCl} \rightarrow 2\text{FeCl}_3 + 3\text{H}_2\text{O}$	0,25	0,25
		$\text{FeCl}_3 + 3\text{AgNO}_3 \rightarrow \text{Fe}(\text{NO}_3)_3 + 3\text{AgCl} \downarrow$	0,25	0,25
		$\text{H}_2\text{O} + \text{CaO} \rightarrow \text{Ca}(\text{OH})_2$	0,25	0,25
		$\text{Ca}(\text{OH})_2 + \text{Na}_2\text{CO}_3 \rightarrow \text{CaCO}_3 \downarrow + 2\text{NaOH}$	0,25	0,25
		$\text{Fe}(\text{NO}_3)_3 + 3\text{NaOH} \rightarrow \text{Fe}(\text{OH})_3 \downarrow + 3\text{NaNO}_3$	0,25	0,25
2- Câu 2(3đ)			3đ	3đ
	a	Trích mẫu thử các chất sục vào dung dịch nước vôi trong, trường hợp nào làm vẩn đục nước vôi trong nhận ra CO_2 $\text{CO}_2 + \text{Ca}(\text{OH})_2 \rightarrow \text{CaCO}_3 \downarrow + \text{H}_2\text{O}$	0,5	0,5
		Cho tàn đóm đỏ vào lần lượt mẫu thử các bình, tàn đóm đỏ bùng cháy ta nhận ra bình O_2 , 3 bình còn lại làm tàn đóm tắt là N_2 ; H_2 và CH_4 .	0,25	0,25

		Trích mẫu thử các chất 3 bình còn lại đem đốt: Không cháy là N ₂ ; Cháy được là H ₂ và CH ₄ (nhóm 1)	0,25	0,25
		Cho sản phẩm cháy ở nhóm (1) lần lượt sục vào nước vôi trong, làm nước vôi trong vẩn đục ta nhận ra chất ban đầu là CH ₄ , Bình còn lại là H ₂ $\text{CH}_4 + 2\text{O}_2 \xrightarrow{\text{to}} \text{CO}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$ $2\text{H}_2 + \text{O}_2 \xrightarrow{\text{to}} 2\text{H}_2\text{O}$ $\text{CO}_2 + \text{Ca(OH)}_2 \longrightarrow \text{CaCO}_3 \downarrow + \text{H}_2\text{O}$	0,5	0,5
	b	Nhỏ ít giọt dung dịch PP vào mẫu thử các chất, trường hợp bị hóa đỏ ta nhận ra dung dịch NaOH.	0,25	0,5
		Cho dung dịch NaOH vào mẫu thử các chất còn lại, nếu có xuất hiện kết tủa trắng ta nhận ra dung dịch MgCl ₂ $2\text{NaOH} + \text{MgCl}_2 \longrightarrow \text{Mg(OH)}_2 \downarrow + 2\text{NaCl}$	0,25	0,5
		Cho mẫu thử ba chất còn lại lần lượt tác dụng với nhau, chất tạo kết tủa trắng được với hai chất là BaCl ₂ $\text{BaCl}_2 + \text{H}_2\text{SO}_4 \xrightarrow{\text{3/3/3/3}} \text{Ba SO}_4 \downarrow + 2\text{HCl}$ $\text{BaCl}_2 + \text{Na}_2\text{SO}_4 \xrightarrow{\text{3/3/3/3}} \text{Ba SO}_4 \downarrow + 2\text{NaCl}$	0,5	0,25
		Cho mẫu thử hai chất còn lại vào kết tủa Mg(OH) ₂ ở trên, chất hòa tan được kết tủa là H ₂ SO ₄ dung dịch còn lại là Na ₂ SO ₄ $\text{H}_2\text{SO}_4 + \text{Mg(OH)}_2 \xrightarrow{\text{3/3/3/3}} \text{Mg SO}_4 + 2\text{H}_2\text{O}$	0,5	0,25
			3đ	3đ
Câu 2(4đ)	1	n Cu SO ₄ trong 200ml d d Cu SO ₄ 1M = 0,2 mol	0,25	0,5
		m CuSO ₄ = 0,2 * 160 = 32(g); M Cu SO ₄ = 160g ; M CuSO ₄ .5H ₂ O = 250g.	0,25	0,5
		%mCuSO ₄ trong CuSO ₄ .5H ₂ O = (160/250)*100% = 64%. m Cu SO ₄ . 5 H ₂ O = (32*100) : 64 = 50(g)	0,5	0,5
		Dùng cân cân lấy 50(g) CuSO ₄ . 5 H ₂ O Cho vào ống thủy tinh có vạch chia độ (Dung tích > 200ml), cho thêm ít nước vào khuấy để chất tan tan hết.	0,5	0,25
		Từ từ cho thêm nước vào tới vạch 200ml ta được 200ml dung dịch Cu SO ₄ 1M	0,5	0,25
			2đ	2đ
	2	Các PTPU: $\text{Na}_2\text{O} + \text{H}_2\text{O} \xrightarrow{\text{3/3/3/3}} 2\text{NaOH} \quad (1)$ <div style="display: flex; justify-content: space-around; width: 100%;"> a 2a (mol) </div>	0,25	0,25
		$\text{NaOH} + \text{NaHCO}_3 \xrightarrow{\text{3/3/3/3}} \text{Na}_2\text{CO}_3 + \text{H}_2\text{O} \quad (2)$ <div style="display: flex; justify-content: space-around; width: 100%;"> a a a (mol) </div>	0,25	0,25
		$\text{NaOH} + \text{NH}_4\text{Cl} \xrightarrow{\text{to}} \text{NaCl} + \text{NH}_3 \uparrow + \text{H}_2\text{O} \quad (3)$ <div style="display: flex; justify-content: space-around; width: 100%;"> a a a a (mol) </div>	0,25	0,25
		$\text{Na}_2\text{CO}_3 + \text{BaCl}_2 \xrightarrow{\text{3/3/3/3}} \text{BaCO}_3 \downarrow + 2\text{NaCl} \quad (4)$ <div style="display: flex; justify-content: space-around; width: 100%;"> a a a 2a (mol) </div>	0,25	0,25

		Do các chất có số mol bằng nhau nên phản ứng vừa đủ (n NaOH ở(1) vừa đủ để phản ứng ở (2) và (3).	0,25	0,25	
		Dung dịch A là dung dịch NaCl (nNaCl = 3a mol) Khí B là NH ₃ (nNH ₃ = a mol) Kết tủa C là BaCO ₃ (nBaCO ₃ = a mol)	0,75	0,75	
			2đ	2đ	
Câu 3(3đ)	a	n H ₂ SO ₄ trong mỗi cốc = 0,1*0,2 = 0,02 mol; n Mg = m/24; nAl= m/27	0,25	0,5	
		Cốc A: Mg + H ₂ SO ₄ → MgSO ₄ + H ₂ ↑ (1)	0,25	0,25	
		Cốc B: 2Al + 3H ₂ SO ₄ → Al ₂ (SO ₄) ₃ + 3H ₂ ↑ (2)	0,25	0,25	
		Cả hai cốc kim loại đều tan không hết → nH ₂ thoát ra ở (1) = nH ₂ thoát ra ở (2) = n H ₂ SO ₄ trong mỗi cốc ban đầu = 0,02 mol do đó cân ở vị trí thăng bằng.	0,5	0,5	
	b	Cả hai cốc kim loại tan hết ta có: n H ₂ ở cốc A thoát ra = n Mg = m/24 mol	0,25	0,5	
		n H ₂ ở cốc B thoát ra = 1,5 n Al = 1,5 m/27 mol	0,25	0,5	
		1,5 m/27 mol > m/24 mol = 1,5m/36 mol	0,5	0,5	
		H ₂ thoát ra ở cốc B thoát ra nhiều hơn do đó cân nghiêng nặng về bên A	0,5	0,5	
				3đ	4đ
	Câu 4(5đ)	a	Đặt hóa trị không đổi của kim loại M là n (n nguyên dương; n ≤3) ta có công thức muối hydro cacbonat của M là: M(HCO ₃) _n .	0,25	0,25
Các PTPU có thể có: 2M(HCO ₃) _n . ^{to} → M ₂ (CO ₃) _n + nH ₂ O + nCO ₂ ↑ (1)			0,25	0,5	
2M(HCO ₃) _n ^{to} → M ₂ O _n + 2n CO ₂ + nH ₂ O (2)			0,25	0,5	
CO ₂ + Ca(OH) ₂ → CaCO ₃ ↓ + H ₂ O (3)			0,25	0,5	
CaCO ₃ + CO ₂ + H ₂ O → Ca(HCO ₃) ₂ (4)			0,25	0,5	
(Chất rắn A là M ₂ (CO ₃) _n hoặc M ₂ O _n ; Hỗn hợp khí B là CO ₂ và hơi H ₂ O; Bình dung dịch Ca(OH) ₂ tăng là khối lượng CO ₂ và H ₂ O ; kết tủa là CaCO ₃ , nCaCO ₃ = 8/100=0,08 mol			0,25	0,25	
Theo bài ra: nCa(OH) ₂ = 0,14mol > nCaCO ₃ = 0,08 mol → Có hai trường hợp xảy ra:			0,25	0,25	
TH1: Ca(OH) ₂ dư → Không xảy ra (4) : Theo (2): nCO ₂ = nCaCO ₃ = 8/100= 0,08mol mCO ₂ = 0,08* 44 = 3,52(g) → mH ₂ O = 10,6 – 3,52 = 7,08(g)			0,25	0,25	

	<p>→ $n \text{H}_2\text{O} = 7,08/18 = 0,39 \text{ mol}$. Theo (1) và (2): $n\text{H}_2\text{O} \leq n\text{CO}_2$ nhưng $0,39 > 0,08$ (TH1 loại)</p>														
	<p>TH2: CO_2 dư ở (3) , xảy ra (4): $\text{CO}_2 + \text{Ca(OH)}_2 \longrightarrow \text{CaCO}_3 \downarrow + \text{H}_2\text{O}$ (3) $0,14 \quad 0,14 \quad \quad \quad 0,14 \quad \quad \quad (\text{mol})$ $\text{CaCO}_3 + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} \longrightarrow \text{Ca(HCO}_3)_2$ (4) $0,06 \quad 0,06 \quad \quad \quad (\text{mol})$ Tổng số mol $\text{CO}_2 = 0,2 \text{ mol} \longrightarrow m\text{CO}_2 = 0,2 * 44 = 8,8(\text{g}) \longrightarrow$ $m\text{H}_2\text{O} = 10,6 - 8,8 = 1,8(\text{g}) \longrightarrow n \text{H}_2\text{O} = 1,8/18 = 0,1 \text{ mol}$. Ta thấy $n\text{CO}_2 = 2n \text{H}_2\text{O}$ do đó xảy ra (2):</p>	0,25	0,25												
	<p>Theo (2): $n\text{M(HCO}_3)_n = 0,2/n$. Ta có: $m \text{M(HCO}_3)_n = 0,2/n * (M+61n) = 25,9$ → $M = 68,5n$</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>n</th> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>M</td> <td>68,5</td> <td>137</td> <td>205,5</td> </tr> <tr> <td>KL</td> <td>Loại</td> <td>Ba</td> <td>Loại</td> </tr> </tbody> </table> <p>Vậy M là Ba</p>	n	1	2	3	M	68,5	137	205,5	KL	Loại	Ba	Loại	0,25	0,25
n	1	2	3												
M	68,5	137	205,5												
KL	Loại	Ba	Loại												
		0,25	0,25												
		3đ	4đ												
	<p>$n\text{H}_2\text{SO}_4 = 0,2 * 0,2 = 0,04 \text{ mol}$ Thay M bằng kim loại Ba, công thức muối: $\text{Ba(HCO}_3)_2$ ta có:</p>	0,25	0,25												
b	<p>$\text{Ba(HCO}_3)_2 \xrightarrow{t^o} \text{BaO} + \text{H}_2\text{O} + 2\text{CO}_2 \uparrow$ (1) $0,1 \quad \quad \quad 0,1 \quad \quad \quad (\text{mol})$</p>	0,25	0,25												
	<p>$\text{BaO} + \text{H}_2\text{SO}_4 \longrightarrow \text{Ba SO}_4 \downarrow + \text{H}_2\text{O}$ (3) $0,04 \quad 0,04 \quad \quad \quad 0,04 \quad \quad \quad (\text{mol})$</p>	0,25	0,25												
	<p>$\text{BaO} + \text{H}_2\text{O} \longrightarrow \text{Ba(OH)}_2$ (4) $0,06 \quad \quad \quad 0,06 \quad \quad \quad (\text{mol})$</p>	0,25	0,25												
	<p>m dung dịch $\text{H}_2\text{SO}_4 = 200 * 1,2 = 240(\text{g})$; $n\text{H}_2\text{SO}_4 = 0,04 \text{ mol}$</p>	0,25	0,25												
	<p>Từ (1) , (2), (3), (4) ta có: $m\text{BaO} = 0,1 * 153 = 15,3 (\text{g})$ $m \text{Ba SO}_4 = 0,04 * 233 = 9,32(\text{g})$; $m \text{Ba(OH)}_2 = 0,06 * 171 = 10,26(\text{g})$.; $m \text{dung dịch sau phản ứng} = 15,3 + 240 - 9,32 = 245,98 (\text{g})$</p>	0,5	0,5												
	<p>C% dung dịch sau phản ứng = $(10,26/245,98) * 100\%$ $\approx 4,17\%$</p>	0,25	0,25												
			2đ	2đ											
Câu 5(2đ)	<p>$n\text{KOH} = 0,2 * 1 = 0,2 \text{ mol}$; $n\text{Ca(OH)}_2 = 0,2 * 0,75 = 0,15 \text{ mol}$.</p>	0,25	0												

	<p>Phương trình phản ứng có thể có :</p> $\text{KHCO}_3 + \text{HCl} \longrightarrow \text{KCl} + \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2 \uparrow \quad (1)$ $\text{CaCO}_3 + 2\text{HCl} \longrightarrow \text{CaCl}_2 + \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2 \uparrow \quad (2)$ $\text{CO}_2 + \text{Ca(OH)}_2 \longrightarrow \text{CaCO}_3 \downarrow + \text{H}_2\text{O} \quad (3)$ $\text{CO}_2 + 2\text{KOH} \longrightarrow \text{K}_2\text{CO}_3 + \text{H}_2\text{O} \quad (4)$ $\text{CO}_2 + \text{K}_2\text{CO}_3 + \text{H}_2\text{O} \longrightarrow 2\text{KHCO}_3 \quad (5)$ $\text{CaCO}_3 + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} \longrightarrow \text{Ca(HCO}_3)_2 \quad (6)$	0,5	0
	<p>$n\text{CaCO}_3 = 12/100 = 0,12 \text{ mol} < n \text{Ca(OH)}_2 = 0,15 \text{ mol} \longrightarrow$ Có hai trường hợp xảy ra</p>	0,25	0
	<p>TH1: Ca(OH)_2 dư ở (3), không xảy ra (4), (5), (6) Theo (3) : $n \text{CO}_2 = n \text{CaCO}_3 = 12/100 = 0,12 \text{ mol}$ Theo (1) và (2): $\sum \text{mol 2 muối trong A} = \sum \text{mol CO}_2 = 0,12 \text{ mol}$. Mặt khác ta có $M \text{KHCO}_3 = M \text{CaCO}_3 = 100(\text{g})$ Vậy: $m = 0,12 * 100 = 12(\text{g})$.</p>	0,5	0
	<p>TH2: CO_2 dư, có xảy ra (3), (4), (5), (6) theo tuần tự phản ứng:</p> $\begin{array}{ccccccc} \text{CO}_2 + \text{Ca(OH)}_2 & \longrightarrow & \text{CaCO}_3 \downarrow + \text{H}_2\text{O} & & (3) & & \\ 0,15 & 0,15 & 0,15 & & (\text{mol}) & & \end{array}$ $\begin{array}{ccccccc} \text{CO}_2 + 2\text{KOH} & \longrightarrow & \text{K}_2\text{CO}_3 + \text{H}_2\text{O} & & (4) & & \\ 0,1 & 0,2 & 0,1 & & (\text{mol}) & & \end{array}$ $\begin{array}{ccccccc} \text{CO}_2 + \text{K}_2\text{CO}_3 + \text{H}_2\text{O} & \longrightarrow & 2\text{KHCO}_3 & & (5) & & \\ 0,1 & 0,1 & & & (\text{mol}) & & \end{array}$ $\begin{array}{ccccccc} \text{CaCO}_3 + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} & \longrightarrow & \text{Ca(HCO}_3)_2 & & (6) & & \\ 0,03 & 0,03 & & & (\text{mol}) & & \end{array}$ <p>$\sum \text{mol CO}_2$ là $0,38 \text{ mol} = \sum \text{mol 2 muối trong A}$. Vậy: $m = 0,38 * 100 = 38(\text{g})$ ĐS: $m_1 = 12(\text{g})$; $m_2 = 38(\text{g})$</p>	0,5	
		2đ	0
Tổng		20đ	20đ

PHÒNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

ĐỀ SỐ 11

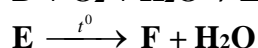
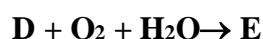
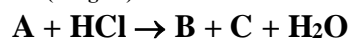
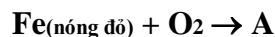
ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI

Môn: Hoá học 9

Thời gian: 120 phút

Câu 1 (3 điểm)

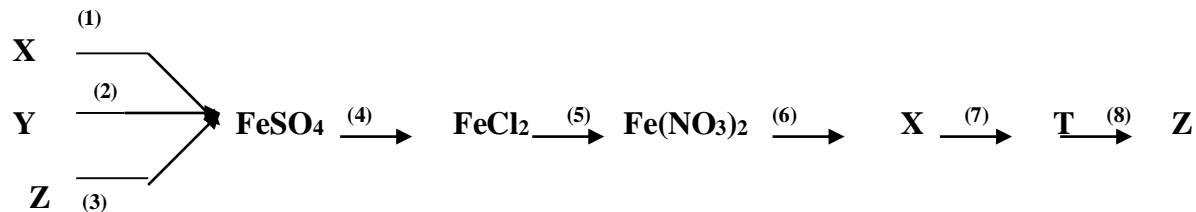
1. Hoàn thành sơ đồ chuyển hoá sau, xác định rõ các chất ứng với kí hiệu A, B, C, D, E, F, G. (A, B, C, D, E, F, G là các chất vô cơ)

2. Cho kim loại Natri vào dung dịch hai muối $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3$ và CuSO_4 thì thu được khí A, dung dịch B và kết tủa C. Nung kết tủa C được chất rắn D. Cho hiđrô dư đi qua D nung nóng được chất rắn E. Hoà tan E vào dung dịch HCl dư thấy E tan một phần. Giải thích và viết phương trình hoá học các phản ứng.

Câu 2 (3 điểm)

1. Chọn các chất X, Y, Z, T thích hợp và viết các phương trình hoá học hoàn thành sơ đồ biến hoá sau:

2. Chỉ dùng một thuốc thử duy nhất, hãy nhận biết các dung dịch mất nhãn: NH_4Cl , MgCl_2 ; FeCl_2 ; AlCl_3 . Viết các phương trình phản ứng xảy ra.

Câu 3 (2 điểm)

Hoà tan 3,2 gam oxit của một kim loại hoá trị (III) bằng 200 gam dung dịch H_2SO_4 loãng. Khi thêm vào hỗn hợp sau phản ứng một lượng CaCO_3 vừa đủ thấy thoát ra $0,224 \text{ dm}^3 \text{ CO}_2$ (đktc), sau đó cô cạn dung dịch thu được 9,36 gam muối khan. Xác định oxit kim loại trên và nồng độ % H_2SO_4 đã dùng.

Câu 4 (2 điểm)

Đốt m gam bột sắt trong khí oxi thu được 7,36 gam chất rắn X gồm: Fe; FeO; Fe_3O_4 ; Fe_2O_3 . Để hoà tan hoàn toàn hỗn hợp X cần vừa hết 120 ml dung dịch H_2SO_4 1M (loãng), tạo thành $0,224 \text{ l H}_2$ ở đktc.

a. Viết phương trình hoá học xảy ra.

b. Tính m?

$$\text{Cho Fe} = 56, \text{O} = 16, \text{Ca} = 40, \text{S} = 32, \text{C} = 12, \text{H} = 1$$

HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ SỐ 11

Câu	Nội dung	Điểm
1	1. $3\text{Fe} + 2\text{O}_2 \xrightarrow{t^0} \text{Fe}_3\text{O}_4$ (A)	(3 điểm) 0,25đ
	$\text{Fe}_3\text{O}_4 + 8\text{HCl} \rightarrow \text{FeCl}_2 + 2\text{FeCl}_3 + 4\text{H}_2\text{O}$ (A) (B) (C)	0,25đ
	$\text{FeCl}_2 + 2\text{NaOH} \rightarrow \text{Fe}(\text{OH})_2\downarrow + 2\text{NaCl}$ (B) (D) (G)	0,25đ
	$\text{FeCl}_3 + 3\text{NaOH} \rightarrow \text{Fe}(\text{OH})_3\downarrow + 3\text{NaCl}$ (C) (E) (G)	0,25đ
	$4\text{Fe}(\text{OH})_2\downarrow + \text{O}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow 4\text{Fe}(\text{OH})_3\downarrow$ (D) (E)	0,25đ
	$2\text{Fe}(\text{OH})_3 \xrightarrow{t^0} \text{Fe}_2\text{O}_3 + 3\text{H}_2\text{O}$ (F)	0,25đ
	2:- Khi cho Na vào 2 muối Na sẽ phản ứng với nước trong dung dịch trước. $2\text{Na} + 2\text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{NaOH} + \text{H}_2$	0,25đ
	Sau đó dd NaOH sẽ có phản ứng: $6\text{NaOH} + \text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 \rightarrow 2\text{Al}(\text{OH})_3 + 3\text{Na}_2\text{SO}_4$	0,25đ
	$\text{NaOH} + \text{Al}(\text{OH})_3 \rightarrow \text{NaAlO}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$	

	<p>$2 \text{NaOH} + \text{CuSO}_4 \rightarrow \text{Cu(OH)}_2 + \text{Na}_2\text{SO}_4$</p> <p>Vậy Khí A là H_2</p> <p>- Dung dịch B là: NaAlO_2 và Na_2SO_4</p> <p>- Kết tủa C là Cu(OH)_2 và Al(OH)_3 chưa phản ứng hết.</p> <p>Nung kết tủa C:</p> <p>$\text{Cu(OH)}_2 \xrightarrow{t^\circ} \text{CuO} + \text{H}_2\text{O}$</p> <p>$2 \text{Al(OH)}_3 \xrightarrow{t^\circ} \text{Al}_2\text{O}_3 + 3 \text{H}_2\text{O}$</p> <p>- Chất rắn D là: Al_2O_3 và CuO.</p> <p>- Cho hidro dư qua D nung nóng, chỉ có CuO tham gia khử:</p> <p>$\text{CuO} + \text{H}_2 \xrightarrow{t^\circ} \text{Cu} + \text{H}_2\text{O}$</p> <p>- Vậy rắn E là Cu và Al_2O_3 (không có CuO vì H_2 dư)</p> <p>Hoà tan E vào HCl, E tan một phần vì Cu không phản ứng với HCl.</p> <p>$\text{Al}_2\text{O}_3 + 6 \text{HCl} \rightarrow 2 \text{AlCl}_3 + 3 \text{H}_2\text{O}$</p>	<p>0,25đ</p> <p>0,25đ</p> <p>0,25đ</p> <p>0,25đ</p>
2	<p>1. X là Fe(OH)_2 Z là Fe Y là Fe_3O_4 T là FeO</p> <p>Phương trình phản ứng:</p> <p>1/ $\text{Fe(OH)}_2 + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{FeSO}_4 + 2 \text{H}_2\text{O}$</p> <p>2/ $\text{Fe}_3\text{O}_4 + 4 \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{FeSO}_4 + \text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3 + 4 \text{H}_2\text{O}$</p> <p>3/ $\text{Fe} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{FeSO}_4 + \text{H}_2$</p> <p>4/ $\text{FeSO}_4 + \text{BaCl}_2 \rightarrow \text{FeCl}_2 + \text{BaSO}_4$</p> <p>5/ $\text{FeCl}_2 + 2 \text{AgNO}_3 \rightarrow \text{Fe(NO}_3)_2 + 2 \text{AgCl}$</p> <p>6/ $\text{Fe(NO}_3)_2 + 2 \text{NaOH} \rightarrow \text{Fe(OH)}_2 + 2 \text{NaNO}_3$</p> <p>7/ $\text{Fe(OH)}_2 \xrightarrow{t^\circ} \text{FeO} + \text{H}_2\text{O}$</p> <p>8/ $\text{FeO} + \text{CO} \xrightarrow{t^\circ} \text{Fe} + \text{CO}_2$</p> <p>2. Nhận biết</p> <p>- Dùng NaOH để nhận biết các dung dịch.</p> <p>+ DD nào có khí mùi khai (NH_3) bay ra là NH_4Cl.</p> <p>$\text{NaOH} + \text{NH}_4\text{Cl} \rightarrow \text{NaCl} + \text{NH}_3(\uparrow) + \text{H}_2\text{O}$</p> <p>+ DD nào có kết tủa trắng (Mg(OH)_2) là MgCl_2.</p> <p>$2 \text{NaOH} + \text{MgCl}_2 \rightarrow \text{Mg(OH)}_2 + 2 \text{NaCl}$</p> <p>+ DD nào có kết tủa trắng xanh sau hoá nâu ngoài không khí là FeCl_2.</p> <p>$2 \text{NaOH} + \text{FeCl}_2 \rightarrow \text{Fe(OH)}_2 + 2 \text{NaCl}$</p> <p>$4 \text{Fe(OH)}_2 + \text{O}_2 + 2 \text{H}_2\text{O} \rightarrow 4 \text{Fe(OH)}_3$</p> <p>+ DD nào xuất hiện kết tủa keo trắng, tan khi NaOH dư là AlCl_3</p> <p>$3 \text{NaOH} + \text{AlCl}_3 \rightarrow \text{Al(OH)}_3 + 3 \text{NaCl}$</p> <p>$\text{NaOH}_{\text{dư}} + \text{Al(OH)}_3 \rightarrow \text{NaAlO}_2 + 2 \text{H}_2\text{O}$</p>	<p>(3 điểm)</p> <p>2 điểm</p> <p>Viết đúng mỗi PTHH được 0,25đ</p> <p>1 điểm</p> <p>0,25đ</p> <p>0,25đ</p> <p>0,25đ</p> <p>0,25đ</p>
	<p>Gọi công thức của oxit là A_2O_3</p> <p>$\text{A}_2\text{O}_3 + 3 \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{A}_2(\text{SO}_4)_3 + 3 \text{H}_2\text{O}$ (1)</p> <p>0,02 0,06 mol</p> <p>$\text{H}_2\text{SO}_4_{\text{dư}} + \text{CaCO}_3 \rightarrow \text{CaSO}_4 + \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2$ (2)</p> <p>số mol $\text{CO}_2 = 0,01$ mol</p> <p>theo pt (2) Số mol H_2SO_4 dư = số mol $\text{CO}_2 =$ số mol $\text{CaSO}_4 = 0,01$ mol</p>	<p>(2điểm)</p> <p>0,25đ</p> <p>0,25đ</p>

3	<p>Dd khi cô cạn có 9,36 gam muối khan</p> $m_{A_2(SO_4)_3} + m_{CaSO_4} = 9,36$ $m_{A_2(SO_4)_3} + 0,01 \cdot 136 = 9,36$ $m_{A_2(SO_4)_3} = 9,36 - 1,36 = 8 \text{ g}$ <p>theo (1) số mol A_2O_3 = số mol $A_2(SO_4)_3$</p> $\frac{3,2}{2M_A + 48} = \frac{8}{2M_A + 228}$ <p>Giải ra ta được $M_A = 56$. Vậy oxit là Fe_2O_3</p> <p>Theo PT (1) ta có số mol của $Fe_2O_3 = 3,2/160 = 0,02$</p> <p>số mol H_2SO_4 ở (1) là $0,02 \cdot 3 = 0,06 \text{ mol}$</p> <p>ng số mol H_2SO_4 ở (1) và (2) là $0,01 + 0,06 = 0,07$</p> <p>hối lượng $H_2SO_4 = 6,86 \text{ g}$</p> <p>ồng độ % là: 3,43 %.</p>	<p>0,25đ</p> <p>0,25đ</p> <p>0,25đ</p> <p>0,25đ</p> <p>0,25đ</p> <p>0,25đ</p>
4	<p>Các PTHH:</p> $2Fe + O_2 \xrightarrow{t^0} 2FeO$ $3Fe + 2O_2 \xrightarrow{t^0} Fe_3O_4$ $4Fe + 3O_2 \xrightarrow{t^0} 2Fe_2O_3$ $Fe + H_2SO_4 \rightarrow FeSO_4 + H_2 \quad (1)$ $FeO + H_2SO_4 \rightarrow FeSO_4 + H_2O \quad (2)$ $Fe_3O_4 + 4H_2SO_4 \rightarrow FeSO_4 + Fe_2(SO_4)_3 + 4H_2O \quad (3)$ $Fe_2O_3 + 3H_2SO_4 \rightarrow Fe_2(SO_4)_3 + 3H_2O \quad (4)$ <p>Số mol khí H_2 sinh ra sau phản ứng là: 0,01 mol</p> <p>Khối lượng Fe trong hỗn hợp X là:</p> <p>Theo (1) số mol Fe = số mol H_2 sinh ra = 0,01 mol = số Mol H_2SO_4 ở (1)</p> <p>khối lượng của Fe l à: $0,01 \cdot 56 = 0,56 \text{ g}$</p> <p>Số mol H_2SO_4 phản ứng ở (2), (3), (4) l à</p> $0,12 \cdot 1 - 0,01 = 0,11 \text{ mol}$ <p>Cũng theo (2), (3), (4) ta thấy:</p> <p>Số mol H_2SO_4 = số mol nước = số mol oxi trong hỗn hợp các oxit = 0,11 mol</p> <p>Khối lượng của nguyên tử oxi trong oxit là:</p> $0,11 \cdot 16 = 1,76 \text{ g}$ <p>Áp dụng ĐLB TNT: khối lượng của Fe = Khối lượng của oxit - khối lượng của oxi</p> $7,36 - 1,76 = 5,6 \text{ g}$	<p>(2điểm)</p> <p>(0,5đ)</p> <p>0,25đ</p> <p>0,25đ</p> <p>0,25đ</p> <p>0,25đ</p> <p>0,5đ</p>

PHÒNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI

ĐỀ SỐ 12

Môn: Hoá học 9

Thời gian: 120 phút

Câu 1 (3điểm). Viết phương trình xảy ra giữa mỗi chất trong các cặp sau đây:

A. Ba và $d^2 NaHCO_3$ C. K và $d^2 Al_2(SO_4)_3$ D. Mg và $d^2 FeCl_2$

B. Khí SO_2 và khí H_2S D. $d^2 Ba(HSO_3)_2$ và $d^2 KHSO_4$

E. Khí CO_2 dư và $d^2 Ca(OH)_2$

Câu 2 (3 điểm). Chỉ dùng một thuốc thử hãy phân biệt các dung dịch sau:

$NaOH$, $CuSO_4$, $Fe(NO_3)_3$, $Fe(NO_3)_2$, NH_4Cl , $AlCl_3$

Câu 3 (4 điểm).

1. Cho 44,2g một hỗn hợp của 2 muối sunfat của một kim loại hoá trị I và một kim loại hoá trị II tác dụng vừa đủ với dung dịch BaCl₂ thu được 69,9g một chất kết tủa. Tính khối lượng các muối thu được sau phản ứng?

2. Dẫn H₂ dư đi qua 25,6g hỗn hợp X gồm Fe₃O₄, ZnO, CuO nung nóng cho đến khi phản ứng xảy ra hoàn toàn. Sau phản ứng thu được 20,8g chất rắn. Hỏi nếu hoà tan hết X bằng dung dịch H₂SO₄ thì cần bao nhiêu gam dung dịch H₂SO₄ 20%.

Câu 4 (4 điểm). Cho 16,4g hỗn hợp M gồm Mg, MgO và CaCO₃ vào dung dịch HCl dư thì thu được hỗn hợp khí có tỉ khối hơi so với H₂ là 11,5. Cô cạn dung dịch sau phản ứng được 30,1g hỗn hợp muối khan.

a. Tính khối lượng các chất trong hỗn hợp M?

b. Nếu cho hỗn hợp M trên vào dung dịch H₂SO₄ đặc nóng dư thu được 4,48l hỗn hợp X gồm 2 khí ở đktc có khối lượng 10,8g thì X gồm những khí gì?

Câu 5 (3điểm). Hoà tan m gam kim loại M bằng dung dịch HCl dư thu được V lít khí H₂ (đktc)

Cũng hòa tan m gam kim loại trên bằng dung dịch HNO₃ loãng dư thu được V lít khí NO (đktc)

a. Viết các phản ứng xảy ra?

b. M là gì? Biết khối lượng muối Nitrat gấp 1,905 lần muối Clorua.

Câu 6 (3điểm). Hỗn hợp A gồm 2 kim loại là Mg và Zn. B là dung dịch H₂SO₄ có nồng độ là x mol/l

TH1: Cho 24,3g (A) vào 2l dung dịch (B) sinh ra 8,96l khí H₂.

TH2: Cho 24,3g (A) vào 3l dung dịch (B) sinh ra 11,2l khí H₂.

(Các thể tích khí đo ở đktc)

a. Hãy CM trong TH1 thì hỗn hợp kim loại chưa tan hết, trong TH2 axit còn dư?

b. Tính nồng độ x mol/l của dung dịch B và % khối lượng mỗi kim loại trong A?

-----HẾT-----

HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ SỐ 12

Câu 1: Viết đúng mỗi phần được 05 x 6 = 3đ

a. $2\text{Ba} + 2\text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Ba}(\text{OH})_2 + \text{H}_2$ 0,25

$\text{Ba}(\text{OH})_2 + 2\text{NaHCO}_3 \rightarrow \text{Na}_2\text{CO}_3 + \text{BaCO}_3 + 2\text{H}_2\text{O}$ 0,25

b. $2\text{H}_2\text{S} + \text{SO}_2 \rightarrow 3\text{S}\downarrow + 2\text{H}_2\text{O}$ 0,5

c. $2\text{K} + 2\text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{KOH} + \text{H}_2$ 0,25

$6\text{KOH} + \text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 \rightarrow 3\text{K}_2\text{SO}_4 + 2\text{Al}(\text{OH})_3$ 0,25

$\text{KOH} + \text{Al}(\text{OH})_3 \rightarrow \text{KAlO}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$ 0,25

d. $\text{Ba}(\text{HSO}_3)_2 + 2\text{KHSO}_4 \rightarrow \text{K}_2\text{SO}_4 + \text{BaSO}_4 + \text{SO}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$ 0,5

d. $\text{Mg} + \text{FeCl}_2 \rightarrow \text{MgCl}_2 + \text{Fe}$ 0,25

e. $\text{CO}_2 + \text{Ca}(\text{OH})_2 \rightarrow \text{CaCO}_3 + \text{H}_2\text{O}$ 0,25

$\text{CaCO}_3 + \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2 \rightarrow \text{Ca}(\text{HCO}_3)_2$ 0,25

Câu 2: (3đ)

a. - Biết dùng quỳ tím $\rightarrow$ NaOH (quỳ xanh) 0,5đ

- Từ NaOH nhận biết được các chất còn lại được 2,5đ

và viết đúng các phương trình

+ Xuất hiện $\downarrow$ xanh $\rightarrow$ CuSO₄ $\rightarrow$ Viết PT 0,5đ

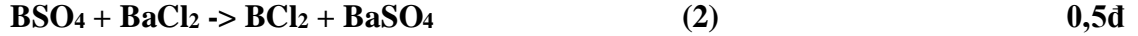
+ Xuất hiện $\downarrow$ đỏ nâu $\rightarrow$ Fe(NO₃)₃ $\rightarrow$ Viết PT 0,5đ

- + Xuất hiện ↓ trắng xanh, hoá nâu trong K^2 là $Fe(NO_3)_2$ -> Viết PT 0,5đ
- + Có khí mùi khai -> NH_4Cl -> Viết PT 0,5đ
- + Xuất hiện ↓ keo, ↓ tan dần -> $AlCl_3$ -> Viết PT 0,5đ

Câu 3:

a. Gọi kim loại hoá trị I là A, hoá trị II là B

=> Các muối sun fát: A_2SO_4, BSO_4 0,5đ

Theo PT ta thấy $n_{BaCl_2} = n_{BaSO_4} = \frac{69,9}{232} = 0,3mol$

=> Áp dụng ĐL TBKL: Tính được m muối sau phản ứng = 36,7g 1đ

2. Gọi x, y, z là số mol Fe_3O_4, ZnO, CuO (x,y,z>0)

$$\Rightarrow 232x + 81y + 80z = 25,6$$

- Viết được phản ứng => Lập PT: $M_{kim\ loai} = 168x + 65y + 64z = 20,8$
 -> nO (oxít) = $4x + y + z = 0,3 mol$ 1đ

- Viết PT: oxít + $H_2SO_4 \Rightarrow nH_2SO_4 = nO = 0,3 mol$

$$\rightarrow mH_2SO_4 = 0,3 \times 98 = 29,4g \Rightarrow m d^2 H_2SO_4 = 147g \quad 1đ$$

Câu 4 (4đ):

a. - Viết đúng các PT 0,75đ

- Lập được các PT đại số, giải chính xác 1đ

- Tính được khối lượng các chất trong M 0,5đ

b. - Viết đúng mỗi PT được 0,25đ x 3 = 0,75đ

- Khẳng định trong X có CO_2 0,25đ

H_2S hoặc SO_2

Tìm Mkhí còn lại = 64 -> Kết luận là SO_2 .

Vậy hỗn hợp khí X gồm SO_2 và CO_2 0,75đ

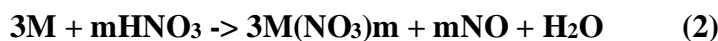
Câu 5 (3đ):

Kim loại M phản ứng với HCl có hoá trị n $(m, n \in N) m \geq n$

Kim loại M phản ứng với HNO_3 có hoá trị m 0,5đ

(mol) x $\frac{x}{2}$ $\frac{nx}{2}$ 1đ

(mol) x $\frac{x}{3}$ $\frac{mx}{3}$

$$\text{Vì } V_{NO} = V_{H_2} \Rightarrow n_{NO} = n_{H_2} \Leftrightarrow \frac{mx}{3} = \frac{nx}{2} = \frac{n}{m} = \frac{2}{3} \quad (\text{chọn } n = 2; m = 3) \quad 0,5đ$$

Mặt khác KL muối nitrat = 1,905 lần khối lượng muối clorua

$$\text{Nên: } m_{M.(NO_3)_3} = 1,905m_{MCl_2} \rightarrow M = 56(Fe) \quad 1đ$$

Câu 6 (2đ):

a. - Giải thích được TH1 dư kim loại, TH2 dư axit 1đ

Viết đúng 2 PT 0,5đ

- Xét TH2 lập hệ phương trình

$$\begin{cases} 65x + 24y = 24,3 \\ x + y = 0,5 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 0,3 \\ y = 0,2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \% Zn = 80,25\% \\ \% Mg = 19,75\% \end{cases} \quad 1đ$$

- Xét TH1, $nH_2SO_4 = nH_2 = 0,4 mol \Rightarrow C_M H_2SO_4 = x M = 0,2M$ 0,5đ

ĐỀ SỐ 13

Câu I: (4 điểm)

Cho các dd muối A, B, C, D chứa các gốc axit khác nhau. Các muối B, C đốt trên ngọn lửa vô sắc phát ra ánh sáng màu vàng.

- A tác dụng với B thu được dung dịch muối tan, kết tủa trắng E không tan trong nước là muối có gốc axit của axit mạnh, và giải phóng khí F không màu, không mùi, nặng hơn không khí. Tỉ khối hơi của F so với H_2 bằng 22.

- C tác dụng với B cho dd muối tan không màu và khí G không màu, mùi hắc, gây gạt, nặng hơn không khí, làm nhạt màu dung dịch nước brom.

- D tác dụng với B thu được kết tủa trắng E. Mặt khác D tác dụng với dung dịch $AgNO_3$ tạo kết tủa trắng.

Hãy tìm A, B, C, D, E, F, G và viết các PTHH xảy ra.

Câu II: (4 điểm)

1. Chỉ dùng một thuốc thử duy nhất hãy phân biệt các chất bột màu tương tự nhau, chứa trong các lọ mất nhãn sau: CuO , Fe_3O_4 , ($Fe + FeO$), Ag_2O , MnO_2 . Viết các PTHH xảy ra.

2. Cho hỗn hợp chất rắn gồm FeS_2 , CuS , Na_2O . Chỉ được dùng thêm nước và các điều kiện cần thiết (nhiệt độ, xúc tác ...). Hãy trình bày phương pháp và viết các phương trình hóa học xảy ra để điều chế $FeSO_4$, $Cu(OH)_2$.

Câu III: (3 điểm)

Cho 27,4 gam bari vào 400 gam dung dịch $CuSO_4$ 3,2% , thu được khí A , kết tủa B và dung dịch C.

1. Tính thể tích khí A (đktc)

2. Nung kết tủa B ở nhiệt độ cao đến khối lượng không đổi thì thu được bao nhiêu gam chất rắn?

Câu IV: (4 điểm)

Chia 8,64 gam hỗn hợp Fe , FeO , và Fe_2O_3 thành 2 phần bằng nhau. Phần 1 cho vào cốc đựng lượng dư dung dịch $CuSO_4$, sau khi phản ứng hoàn toàn thấy trong cốc có 4,4 gam chất rắn. Hòa tan hết phần 2 bằng dung dịch HNO_3 loãng, thu được dung dịch A và 0,448(lít) khí NO duy nhất (đktc). Cô cạn từ từ dung dịch A thu được 24,24 gam một muối sắt duy nhất B.

1. Tính % khối lượng mỗi chất trong hỗn hợp đầu.

2. Xác định công thức phân tử của muối B.

Câu V: (5 điểm)

Hòa tan 6,45 gam một hỗn hợp gồm 2 kim loại A và B (đều có hóa trị II) trong dd H_2SO_4 loãng , dư .Sau khi kết thúc phản ứng người ta thu được 1,12 lít khí (đktc) và còn lại 3,2 gam chất rắn không tan . Lượng chất rắn không tan này tác dụng vừa đủ với 200 ml dd $AgNO_3$ 0,5M thu được dung dịch D và kim loại E. Lọc bỏ E rồi cô cạn dung dịch D thu được muối khan F.

1 . Xác định 2 kim loại A và B , biết rằng A đứng trước B trong dãy hoạt động hóa học của kim loại.

2 . Đem nung F một thời gian người ta thu được 6,16 gam chất rắn G và hỗn hợp khí H . Tính thể tích hỗn hợp khí H ở đktc.

HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ SỐ 13
MÔN: HÓA HỌC 9

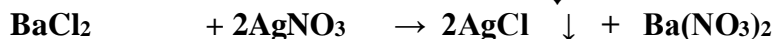
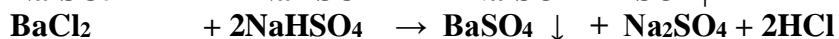
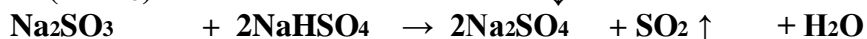
Câu I: (4 điểm)

- Mỗi chất 0,4 điểm $\times$ 7 chất = 2,8 điểm.

A : Ba(HCO₃)₂   B : NaHSO₄   C : Na₂SO₃

D: BaCl₂   E: BaSO₄   F : CO₂   G: SO₂

- Mỗi phương trình : 0,3 điểm $\times$ 4 = 1,2 điểm

Câu II: (4 điểm)

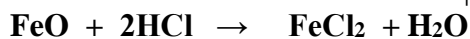
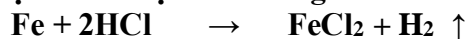
1. Phân biệt được mỗi lọ 0,4 điểm $\times$ 5 lọ = 2 điểm.

- Hòa tan từng chất bột đựng trong các lọ vào dung dịch HCl đặc :

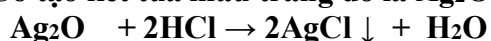
+ Bột tan có tạo khí màu vàng lục nhạt thoát ra có mùi hắc đó là MnO₂.

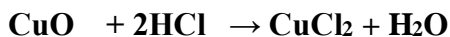
+ Bột tan có bột khí không màu thoát ra đó là (Fe + FeO)

+ Có tạo kết tủa màu trắng đó là Ag₂O.

+ Bột tan có tạo dung dịch màu xanh , đó là CuO.

+ Bột tan có tạo dung dịch màu vàng nhạt đó là : Fe_3O_4

2. Điều chế được mỗi chất : 1 điểm $\times 2 = 2$ điểm.

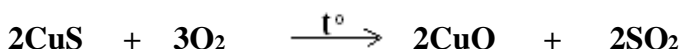
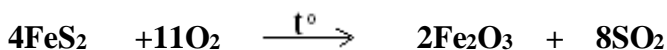
- Hòa tan hỗn hợp vào nước lọc , tách lấy chất rắn FeS_2 , CuS và dung dịch NaOH .

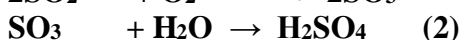
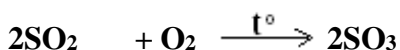
- Điện phân nước thu được H_2 và O_2 :

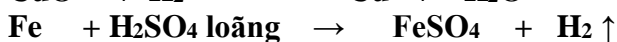
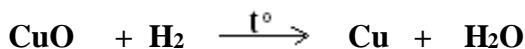
- Nung hỗn hợp FeS_2 , CuS trong O_2 (1) dư đến phản ứng xảy ra hoàn toàn được hỗn hợp rắn Fe_2O_3 , CuO và khí SO_2 .

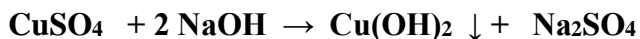
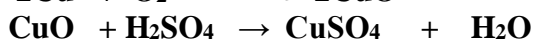
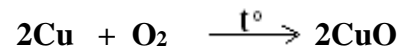
- Tách lấy khí SO_2 cho tác dụng với O_2 (1) dư có xúc tác , sau đó đem hợp nước được dung dịch H_2SO_4 .

- Lấy hỗn hợp rắn : Fe_2O_3 , CuO đem khử hoàn toàn bằng H_2 (1) dư ở nhiệt độ cao được hỗn hợp Fe , Cu . Hòa tan hỗn hợp kim loại vào dd H_2SO_4 loãng (2) , được dung dịch FeSO_4 . Phần không tan Cu tách riêng.

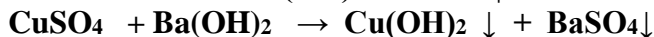
- Cho Cu tác dụng với O_2 (1) tạo ra CuO sau đó hòa tan vào dung dịch H_2SO_4 (2) rồi cho tiếp dung dịch NaOH vào , lọc tách thu được kết tủa Cu(OH)_2 .

Câu III : (3 điểm)

-Viết PTHH, tìm số mol ban đầu : 1 điểm

Các PTHH:

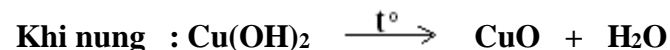
Số mol $\text{Ba} = 0,2$ mol, số mol $\text{CuSO}_4 = 0,08$ mol

1. (1 điểm)

Thể tích H_2 là 4,48 lit.

2. (1 điểm)

Kết tủa B gồm : Cu(OH)_2 và BaSO_4 .

Khối lượng chất rắn ($\text{BaSO}_4 + \text{CuO}$) = $0,08.233 + 0,08.80 = 25,4$ (g)

Câu IV: (4 điểm)

1. (2 điểm)

Gọi x, y, z là số mol của Fe , FeO , Fe_2O_3 có trong mỗi phần của hỗn hợp ta có : $56x + 72y + 160z = 4,32$ (*)

Phần 1:

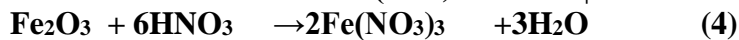

Chất rắn gồm : Cu, FeO, Fe₂O₃.

$$\text{Ta có : } 64x + 72y + 160z = 4,4 \quad (**)$$

Phần 2:

$$\text{Số mol NO} = 0,02 \text{ (mol)}$$

Theo PT (2,3): Số mol NO = x + y/3 = 0,02 (mol) (***)

Giải hệ PT: (*)(**)(***) ta được :

$$x = 0,01, y = 0,03, z = 0,01$$

$$\rightarrow \% \text{ Fe} = 12,96 \%$$

$$\rightarrow \% \text{ FeO} = 50 \%$$

$$\rightarrow \% \text{ Fe}_2\text{O}_3 = 37,04 \%$$

2. (2 điểm)

Khi cô cạn dung dịch ta được muối Fe(NO₃)₃ với số mol là :

$$x + y + 2z = 0,01 + 0,03 + 2.0,01 = 0,06 \text{ (mol)}$$

Nếu là muối khan thì khối lượng sẽ là : 242.0,06 = 14,52 (g) < 24,24 (g)

Vì vậy muối sắt thu được là loại tinh thể ngậm nước : Fe(NO₃)₃.n H₂O.

Ta có khối lượng phân tử của muối B là : (24,24 : 0,06) = 404

$$\rightarrow (242 + 18n) = 404 \rightarrow n = 9$$

Vậy CTPT của muối B là Fe(NO₃)₃.9H₂O.

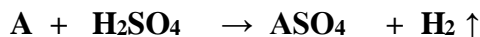
Câu V: (5 điểm)

1. (2 điểm)

- Chất rắn không tan có khối lượng 3,2 gam là kim loại B.

$$\rightarrow m_A = 6,45 - 3,2 = 3,25 \text{ (g)}$$

- PTHH :

Theo PT $\rightarrow M_A = 3,25:0,05 = 65 \rightarrow A$ là kẽm (Zn)

- PTHH: B + 2AgNO₃ $\rightarrow$ B(NO₃)₂ + 2Ag↓

Theo PT $\rightarrow M_B = 3,2 : 0,05 = 64 \rightarrow B$ là đồng (Cu)

2. (3 điểm)

D là dung dịch Cu(NO₃)₂, muối khan F là Cu(NO₃)₂.

Từ PT (2) : n_F = n_B = 0,05 (mol)

Nhiệt phân F :

Nếu Cu(NO₃)₂ phân hủy hết thì G là CuO với khối lượng là :

$$0,05.80 = 4 \text{ (g)} < 6,16 \text{ (g)} \text{ (Vô lý)}$$

Vậy G gồm CuO và Cu(NO₃)₂ dư.

Gọi x là số mol Cu(NO₃)₂ bị nhiệt phân:

$$\rightarrow m_G = (0,05 - x).188 + 80x = 6,16 \rightarrow x = 0,03 \text{ (mol)}$$

Theo PT (3) : V_H = (0,06 + 0,015) .22,4 = 1,68 (lít)

PHÒNG GD&ĐT

ĐỀ SỐ 14

ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI LỚP 9

MÔN: HOÁ HỌC

(Thời gian làm bài: 150 phút, không kể thời gian giao đề)

Câu 1:(5điểm) a/ Viết phương trình phản ứng của $Ba(HCO_3)_2$ với mỗi chất sau : $Ca(OH)_2, HNO_3, K_2SO_4, KHSO_4, H_2SO_4$, dung dịch $ZnCl_2$.

b/ Viết 7 phương trình phản ứng thể hiện các phương pháp khác nhau để điều chế muối $ZnCl_2$.

Câu 2:(5,5 điểm)

a/ Có 5 mẫu kim loại :Ba, Mg, Fe, Ag, Al chỉ dùng dung dịch H_2SO_4 loãng (không được dùng chất khác). Hãy nhận biết ra 5 kim loại trên.

b/ Tách các chất ra khỏi hỗn hợp gồm : SiO_2, ZnO, Fe_2O_3 .

Câu 3: (2,5 điểm): Cho m gam kim loại Na vào 200 gam dung dịch $Al_2(SO_4)_3$ 1,71% . Phản ứng xong thu được 0,78 gam kết tủa. Tính m ?

Câu 4: (3 điểm) : Hoà tan một lượng muối cacbonat của một kim loại hoá trị II bằng axit H_2SO_4 14,7%. Sau khi khí không thoát ra nữa, lọc bỏ chất rắn không tan thì được dung dịch có chứa 17% muối sun phát tan. Hỏi kim loại hoá trị II là nguyên tố nào?

Câu 5: (4điểm): Cho 50ml dung dịch $Fe_2(SO_4)_3$ tác dụng với 100ml dung dịch $Ba(OH)_2$. Kết tủa thu được sau khi làm khô và nung ở nhiệt độ cao thì cân được 0,859 gam. Nước lọc còn lại phản ứng với 100 ml dung dịch H_2SO_4 0,5M tạo ra chất kết tủa, sau khi nung cân được 0,466 gam. Giải thích hiện tượng, viết phương trình phản ứng và tính nồng độ mol của các dung dịch đầu?

(Biết: $Fe = 56 ; Ba = 137; Na = 23 ; S = 32; Al = 27; Mg = 24; H = 1; O = 16$)

BIỂU ĐIỂM ĐỀ SỐ 14

Câu	Đáp án	Điểm
-----	--------	------

	<p>+ Lọc kết tủa nung ở nhiệt độ cao $2 \text{Fe}(\text{OH})_3 \xrightarrow{t^\circ} \text{Fe}_2\text{O}_3 + 3 \text{H}_2\text{O} \uparrow$ tách được Fe_2O_3</p> <p>Sục CO_2 vào dung dịch còn lại có phản ứng. $\text{Na}_2\text{ZnO}_2 + 2\text{CO}_2 + 2\text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Zn}(\text{OH})_2 \downarrow + 2 \text{NaHCO}_3$ Nung kết tủa tách ZnO $\text{Zn}(\text{OH})_2 \xrightarrow{t^\circ} \text{ZnO} + \text{H}_2\text{O}$</p>	<p>được mỗi oxit 1 điểm)</p>
<p>Câu 3 (2,5điểm)</p>	<p>Các phản ứng có thể xảy ra $2 \text{Na} + 2 \text{H}_2\text{O} \rightarrow 2 \text{NaOH} + \text{H}_2 \uparrow$ (1)</p> <p>$6\text{NaOH} + \text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 \rightarrow 2 \text{Al}(\text{OH})_3 + 3 \text{Na}_2\text{SO}_4$ (2)</p> <p>$\text{Al}(\text{OH})_3 + \text{NaOH} \rightarrow \text{NaAlO}_2 + 2 \text{H}_2\text{O}$ (3)</p> <p>Ta có: $n(\text{Al}_2\text{SO}_4)_3 = 0,01 \text{mol}$ $n\text{Al}(\text{OH})_3 = \frac{0,78}{78} = 0,01 \text{mol}$ (có 2 TH)</p> <p>TH 1: Chỉ có phản ứng (1,2) tạo ra 0,01 mol kết tủa Theo (2) $n\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 = \frac{1}{2} n\text{Al}(\text{OH})_3 = 0,005 \text{mol}$ $n(\text{Al}_2\text{SO}_4)_3 \text{ dư} = 0,01 - 0,005 = 0,005 \text{mol}$ Theo (1,2) $n\text{Na} = n\text{NaOH} = 3n\text{Al}(\text{OH})_3 = 0,03 \text{mol}$ Vậy khối lượng Na đã dùng: $m = 0,03 \cdot 23 = 0,69 \text{(gam)}$</p> <p>TH2 Kết tủa tan 1 phần còn lại 0,01 mol (0,78 g) có phản ứng (1,2,3) Theo (2) $n\text{Al}(\text{OH})_3 = 2n(\text{Al}_2\text{SO}_4)_3 = 2 \cdot 0,01 = 0,02 \text{mol}$ Kết tủa tan ở (3) là $0,02 - 0,01 = 0,01 \text{mol}$ Theo phản ứng (3) $n\text{Na} = n\text{NaOH} = 6 n\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 + n \downarrow \text{tan} = 0,07 \text{mol}$ Vậy khối lượng Na đã dùng $m = 0,07 \cdot 23 = 1,61 \text{gam}$</p> <p>Đ/ S : TH1 $m = 0,69 \text{gam}$ TH2 $m = 1,61 \text{gam}$</p>	<p>0,25 điểm</p> <p>0,25 điểm</p> <p>0,25 điểm</p> <p>0,25 điểm</p> <p>0,75điểm</p> <p>0,75điểm</p>
<p>Câu 4 (3điểm)</p>	<p>Giả sử có 100g dung dịch $\text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow m\text{H}_2\text{SO}_4 = 14,7 \text{(g)}$ ☐ $n\text{H}_2\text{SO}_4 = 14,7 : 98 = 0,15 \text{mol}$ PT: $\text{RCO}_3 + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{RSO}_4 + \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2 \uparrow$ Mol 0,15 0,15 0,15 0,15</p> <p>Sau phản ứng: $M_{\text{ctan}} = (\text{R} + 96) \cdot 0,15 \text{gam}$ $m_{\text{dd sau p/r}} = m\text{RCO}_3 + m \text{ dd axit} - m\text{CO}_2$ $= (\text{R} + 60) \cdot 0,15 + 100 - (44 \cdot 0,15)$ $= \text{R} \cdot 0,15 + 9 + 100 - 6,6 = 0,15 \text{R} + 102,4$</p> <p>☐ $\text{C} \% = \frac{(0,15\text{R} + 14,4)100}{0,15\text{R} + 102,4} = 17 \text{(\%)}$</p> <p>Giải PT ta có: $\text{R} = 24 \text{(Magiê)}$ Vậy KL hoá trị II là Magiê</p>	<p>0,5 điểm</p> <p>0,5 điểm</p> <p>0,5 điểm</p> <p>0,5 điểm</p>

		1 điểm
Câu 5 (4điểm)	PT phản ứng: $\text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3 + 3 \text{Ba}(\text{OH})_2 \rightarrow 3 \text{BaSO}_4 + 2 \text{Fe}(\text{OH})_3$ (1)	0,5 điểm
	$2 \text{Fe}(\text{OH})_3 \xrightarrow{t} \text{Fe}_2\text{O}_3 + 3 \text{H}_2\text{O}$ (2)	0,5 điểm
	Nước lọc có $\text{Ba}(\text{OH})_2$ có p/r tạo kết tủa $\text{Ba}(\text{OH})_2 + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{BaSO}_4 \downarrow + 2\text{H}_2\text{O}$ (3)	0,5 điểm
	Sau khi nung, khối lượng chất rắn là: $m \text{BaSO}_4 + m \text{Fe}_2\text{O}_3 = 0,859 \text{ (g)}$ Gọi $n \text{Fe}_2\text{O}_3 = x \text{ (mol)}$	0,25 điểm
	Theo (1,2,3) ta có: $3 \text{Ba}(\text{OH})_2 \rightarrow 3 \text{BaSO}_4 \rightarrow 2 \text{Fe}(\text{OH})_3 \rightarrow \text{Fe}_2\text{O}_3$ mol $3x$ $3x$ $2x$ x	
	Khối lượng sau khi nung là: $3x \cdot 233 + 160 \cdot x = 0,859$ $x = 0,001 \text{ mol}$	0,25 điểm
	Theo (1) $n \text{Ba}(\text{OH})_2 = 0,001 \cdot 3 = 0,003 \text{ mol}$ mà $n \text{H}_2\text{SO}_4 = 0,005 \text{ mol}$ và $n \text{BaSO}_4 = 0,002 \text{ mol}$ Chúng tỏ H_2SO_4 dư và $\text{Ba}(\text{OH})_2$ p/r hết	0,5 điểm
	$n \text{Ba}(\text{OH})_2 = n \text{BaSO}_4 = \frac{0,466}{233} = 0,002 \text{ mol}$	
	Vậy trong 100 ml dung dịch $\text{Ba}(\text{OH})_2$ có $0,003 + 0,002 = 0,005 \text{ mol}$ $\rightarrow \text{CM } \text{Ba}(\text{OH})_2 = 0,05 \text{ M}$	0,25 điểm
	Theo (1) $n \text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3 = \frac{1}{3} n \text{Ba}(\text{OH})_2 = \frac{0,003}{3} = 0,001 \text{ mol}$	0,25 điểm
$\text{CM } \text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3 = \frac{0,001}{0,05} = 0,02 \text{ M}$	0,5 điểm	
Đ/ S : 0,05 M và 0,02 M	0,5 điểm	

PHÒNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

ĐỀ SỐ 15

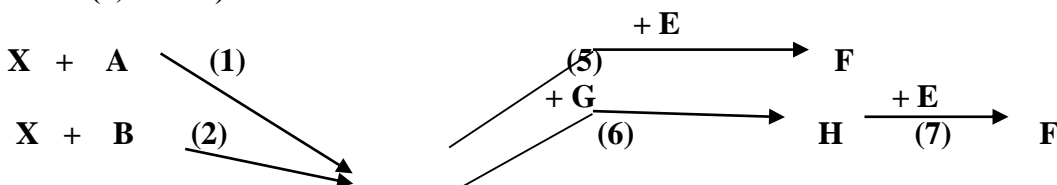
ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI LỚP 9

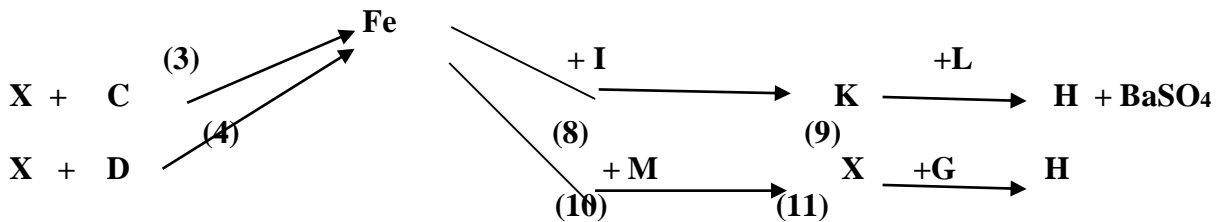
NĂM HỌC 2013 - 2014

MÔN: HOÁ HỌC

(Thời gian làm bài: 150 phút, không kể thời gian giao đề)

Câu 1(4,0 điểm). Cho sơ đồ biến hóa sau:

Câu 2 (3 điểm)

1. Một hỗn hợp gồm Al, Fe, và Ag. Bằng phương pháp hóa học hãy tách riêng từng kim loại ra khỏi hỗn hợp.

2. Có 5 lọ mất nhãn đựng 5 dung dịch: NaOH, KCl, MgCl₂, CuCl₂, AlCl₃. Hãy nhận biết từng dung dịch trên mà không dùng thêm hóa chất khác. Viết các phương trình phản ứng xảy ra.

Câu 3 (2,5 điểm)

Cho 30,6 gam hỗn hợp X gồm Cu và Fe₃O₄ tác dụng với 500 ml dung dịch HNO₃ loãng, đun nóng và khuấy đều. Sau khi phản ứng xảy ra hoàn toàn, thu được 1,68 lít khí NO (sản phẩm khử duy nhất, ở đktc), dung dịch Y và còn lại 1,2 gam kim loại.

- Viết phương trình phản ứng xảy ra.
- Tính nồng độ mol của axit HNO₃.

Câu 4 (4 điểm)

1. Nung 15,2 gam hỗn hợp FeO và Fe₂O₃ trong một bình kín có chứa 11,2 lít khí CO (đktc). Sau phản ứng hoàn toàn thu được 18 gam hỗn hợp khí. Biết rằng X bị khử hoàn toàn thành Fe.

- Xác định thành phần các chất trong hỗn hợp khí.
- Tính khối lượng sắt thu được và khối lượng 2 oxit ban đầu.

2. Hòa tan 15,3 gam hỗn hợp hai muối cacbonat của hai kim loại hóa trị I, II vào dung dịch HCl dư thu được dung dịch X và 3,36 lít khí (đktc). Tính khối lượng muối khan thu được khi cô cạn dung dịch X?

Câu 5 (3,5 điểm)

1. Cho 2,4 gam kim loại M tác dụng hết với dd H₂SO₄ loãng thì thu được 0,1 mol khí H₂ ở đktc.

- Xác định kim loại M.
- Từ M, viết các phương trình phản ứng điều chế trực tiếp lần lượt từng chất MCl₂, M(NO₃)₂.

2. Cho 3,42 gam Al₂(SO₄)₃ phản ứng với 50 ml dung dịch NaOH thu được 0,78 gam kết tủa. Tính nồng độ mol/lit của dung dịch NaOH.

Câu 6 (3 điểm)

Hòa tan hết 22,4 gam CaO vào nước dư thu được dung dịch A.

- Nếu cho khí cacbonic sục hết vào dung dịch A thì thu được 5,0 gam kết tủa. Tính thể tích khí cacbonic (ở đktc) tham gia phản ứng.
- Nếu hòa tan hoàn toàn 56,2 gam hỗn hợp MgCO₃ và BaCO₃ (có thành phần thay đổi trong đó có a% MgCO₃) bằng dung dịch HCl, tất cả khí thoát ra hấp thụ hết vào dung dịch A thì thu được kết tủa B. Tính giá trị của a để lượng kết tủa B nhỏ nhất.

ĐÁP ÁN VÀ BIỂU ĐIỂM ĐỀ SỐ 15

Câu	Nội dung	Điểm
<p>Câu 1 4 điểm</p>	<p>- Tìm được CTHH của các chất X là Fe₃O₄ ; D là C ; H là FeCl₂ A là H₂ ; E là Cl₂ ; I là H₂SO₄ B là CO ; F là FeCl₃ ; K là FeSO₄ C là Al ; G là HCl ; L là BaCl₂ M là O₂</p> <p>- Viết PTHH</p> <p>1. Fe₃O₄ + 4H₂ $\xrightarrow{to}$ 3Fe + 4H₂O 2. Fe₃O₄ + 4CO $\xrightarrow{to}$ 3Fe + 4CO₂ 3. 3Fe₃O₄ + 8Al $\xrightarrow{to}$ 9Fe + 4Al₂O₃ 4. Fe₃O₄ + 2C $\xrightarrow{to}$ 3Fe + 2CO₂ 5. 2Fe + 3Cl₂ $\rightarrow$ 2 FeCl₃ 6. Fe + 2HCl $\rightarrow$ FeCl₂ + H₂ 7. 2FeCl₂ + Cl₂ $\rightarrow$ 2 FeCl₃ 8. Fe + H₂SO₄ $\rightarrow$ FeSO₄ 9. FeSO₄ + BaCl₂ $\rightarrow$ FeCl₂ + BaSO₄ 10. 3Fe + 2O₂ $\rightarrow$ Fe₃O₄ 11. Fe₃O₄ + 8 HCl $\rightarrow$ FeCl₂ + 2 FeCl₃ + 4H₂O</p>	<p>1,25 điểm</p> <p>2,75 điểm</p>
<p>Câu 2 (3 điểm)</p>	<p>1. Cho hỗn hợp tan trong NaOH dư, Fe và Cu không tan 2Al + 2NaOH + 2H₂O $\rightarrow$ 2NaAlO₂ + 3H₂ Dẫn CO₂ vào nước lọc. Sau đó lọc tách kết tủa đem nung ở nhiệt độ cao: NaAlO₂ + 4H₂O + CO₂ $\rightarrow$ Al(OH)₃ + NaHCO₃ 2Al(OH)₃ $\xrightarrow{to}$ Al₂O₃ + 3H₂O 2Al₂O₃ $\xrightarrow{dpnc}$ 4Al + 3O₂</p> <p>- Cho hỗn hợp Fe và Cu không tan vào dung dịch HCl dư, Cu không tan, lọc thu được Cu Fe + 2HCl $\rightarrow$ FeCl₂ + H₂</p> <p>- Lấy dung dịch thu được cho tác dụng với NaOH dư, lọc kết tủa nung đến khối lượng không đổi, dẫn luồng khí CO dư đi qua HCl + NaOH $\rightarrow$ NaCl + H₂O</p>	<p>1,5 điểm</p>

$\text{FeCl}_2 + 2\text{NaOH} \longrightarrow \text{Fe(OH)}_2 + 2\text{NaCl}$ $4\text{Fe(OH)}_2 + \text{O}_2 \longrightarrow 2\text{Fe}_2\text{O}_3 + 4\text{H}_2\text{O}$ $\text{Fe}_2\text{O}_3 + 3\text{CO} \longrightarrow 2\text{Fe} + 3\text{CO}_2$	
<p>2.- Dung dịch có màu xanh lam là CuCl_2</p> <p>- Lấy dung dịch CuCl_2 cho tác dụng với 4 dung dịch còn lại, dung dịch nào kết tủa là NaOH:</p> $\text{CuCl}_2 + 2\text{NaOH} \longrightarrow \text{Cu(OH)}_2 + 2\text{NaCl}$ <p>- Lấy dung dịch NaOH cho tác dụng với 3 dung dịch còn lại</p> <p>+ Dung dịch nào không có kết tủa là KCl</p> <p>+ Dung dịch nào có kết tủa trắng là MgCl_2</p> $\text{MgCl}_2 + 2\text{NaOH} \longrightarrow \text{Mg(OH)}_2 + 2\text{NaCl}$ <p>+ Dung dịch nào có kết tủa trắng, kết tủa tan trong kiềm dư là AlCl_3</p> $\text{AlCl}_3 + 3\text{NaOH} \longrightarrow \text{Al(OH)}_3 + 3\text{NaCl}$ $\text{Al(OH)}_3 + \text{NaOH} \longrightarrow \text{NaAlO}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$	1,5 điểm

<p>Câu 3 (2,5 điểm)</p>	$3\text{Cu} + 8\text{HNO}_3 \longrightarrow 3\text{Cu(NO}_3)_2 + 2\text{NO} + 4\text{H}_2\text{O} \quad (1)$	0,25
	$\text{Mol } x \rightarrow 8x/3 \qquad \qquad \qquad \rightarrow 2x/3$	0,25
	$3\text{Fe}_3\text{O}_4 + 28\text{HNO}_3 \longrightarrow 9\text{Fe(NO}_3)_3 + \text{NO} + 14\text{H}_2\text{O} \quad (2)$	
	$\text{Mol } y \rightarrow 28y/3 \qquad \qquad \qquad \rightarrow 3y \qquad \qquad \qquad \rightarrow y/3$	0,25
	$2\text{Fe(NO}_3)_3 + \text{Cu} \longrightarrow \text{Cu(NO}_3)_2 + 2\text{Fe(NO}_3)_2 \quad (3)$	0,25
	$\text{Mol } 3y \rightarrow 3y/2$	0,25
	<p>Có 1,2 gam kim loại không tan nên Cu dư chuyển Fe^{3+} hết thành Fe^{2+}</p> <p>Gọi số mol Cu phản ứng 1 là x mol, số mol Fe_3O_4 là y mol</p> <p>$n_{\text{NO}} = 1,68 / 22,4 = 0,075 \text{ mol}$</p> <p>Theo PT và ĐB ta có</p> $\begin{cases} 2x/3 + y/3 = 0,075 \\ 64(x + 3y/2) + 232y = 30,6 - 1,2 \end{cases}$	0,25
	$\square \quad \begin{cases} x=0,075 \\ y=0,075 \end{cases}$	0,25
<p>Số mol HNO_3 đã dùng là : $(8x/3 + 28y/3) = 0,9 \text{ mol}$</p> <p>$\Rightarrow C_{\text{M HNO}_3} = 0,9 : 0,5 = 1,8\text{M}$</p>	0,25	
	0,25	

<p>Câu 4 (4 điểm)</p>	<p>1.</p> <p>a. Xác định thành phần hỗn hợp khí.</p> $\text{FeO} + \text{CO} \xrightarrow{\text{to}} \text{Fe} + \text{CO}_2 \quad (1)$ $\text{Fe}_2\text{O}_3 + 3\text{CO} \xrightarrow{\text{to}} 2\text{Fe} + 3\text{CO}_2 \quad (2)$ <p>Vì sau phản ứng thu được hỗn hợp khí $\Rightarrow$ CO còn dư. Vậy hỗn hợp khí gồm CO dư và CO_2</p>	0,5
	<p>b. Gọi x,y là số mol FeO, Fe_2O_3 tham gia phản ứng.</p> <p>Ta có: $72x + 160y = 15,2$ (*)</p> <p>Từ PTPƯ $1,2 n_{\text{CO}} = x + 3y = n_{\text{CO}_2} \Rightarrow n_{\text{CO}} \text{ dư} = 0,5 - (x + 3y)$</p> <p>Theo đb : $m_{\text{CO}} + m_{\text{CO}_2} = 18$</p> $\Leftrightarrow 28(0,5 - x - 3y) + 44(x + 3y) = 18$	0,25
	$\Leftrightarrow x + 3y = 0,25 \quad (**)$	0,25
	<p>Từ (*) và (**) ta được : $x = 0,1 ; y = 0,05$</p>	0,5
	<p>$m_{\text{Fe}} = (0,1 + 2 \cdot 0,05) \cdot 56 = 11,2 \text{ g}$</p>	0,25
	<p>$m_{\text{FeO}} = 0,1 \cdot 72 = 7,2 \text{ g}$</p>	0,25
	<p>$m_{\text{Fe}_2\text{O}_3} = 0,05 \cdot 160 = 8 \text{ g}$</p>	0,25

	<p>2. Gọi CTHH muối cacbonat của kim loại hóa trị I và II là M_2CO_3 và NCO_3</p> $M_2CO_3 + 2HCl \longrightarrow 2MCl + CO_2 + H_2O \quad (1)$ $NCO_3 + 2HCl \longrightarrow 2MCl_2 + CO_2 + H_2O \quad (2)$ <p>$nCO_2 = 6,72: 22,4 = 0,3 \text{ mol}$ Ta có khối lượng muối tăng $= 11nCO_2 = 11.0,3 = 3,3 \text{ g}$ Khối lượng muối thu được là $30,6 + 3,3 = 33,9 \text{ g}$</p>	<p>0,5</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,5</p>												
<p>Câu 5 (3,5đ)</p>	<p>a. $2M + nH_2SO_4 \longrightarrow M_2(SO_4)_n + nH_2$ mol 0,2/n 0,1</p> <p>Ta có: $M = 2,4(0,2/n) = 12n$</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tbody> <tr> <td>n</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>M</td> <td>12</td> <td>24</td> <td>36</td> </tr> <tr> <td>Kết luận</td> <td>Loại</td> <td>Mg</td> <td>Loại</td> </tr> </tbody> </table>	n	1	2	3	M	12	24	36	Kết luận	Loại	Mg	Loại	<p>0,25</p> <p>0,5</p> <p>0,25</p>
	n	1	2	3										
	M	12	24	36										
	Kết luận	Loại	Mg	Loại										
	<p>b. $Mg + Cl_2 \xrightarrow{t^0} MgCl_2$ $Mg + Cu(NO_3)_2 \longrightarrow Mg(NO_3)_2 + Cu$</p>	<p>0,25</p> <p>0,25</p>												
<p>2.</p> <p>$nAl_2(SO_4)_3 = 0,01 \text{ mol}$ $nAl(OH)_3 = 0,01 \text{ mol}$ *Trường hợp 1: $Al_2(SO_4)_3$ dư</p> $Al_2(SO_4)_3 + 6NaOH \longrightarrow 2Al(OH)_3 + 3Na_2SO_4$ <p>mol 0,005 0,03 0,01</p> <p>$\Rightarrow C_M NaOH = 0,03:0,05 = 0,6M$</p> <p>*Trường hợp 2: $Al_2(SO_4)_3$ thiếu</p> $Al_2(SO_4)_3 + 6NaOH \longrightarrow 2Al(OH)_3 + 3Na_2SO_4$ <p>mol 0,01 0,06 0,02</p> $Al(OH)_3 + NaOH \longrightarrow NaAlO_2 + 2H_2O$ <p>mol 0,01 0,01 0,01</p> <p>$\Rightarrow C_M NaOH = 0,07: 0,05 = 1,4M$</p>	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p>													
<p>Câu 6 (3 điểm)</p>	<p>1.</p> $CaO + H_2O \rightarrow Ca(OH)_2 \quad (1)$ $CO_2 + Ca(OH)_2 \rightarrow CaCO_3 + H_2O \quad (2)$ $CaCO_3 + H_2O + CO_2 \rightarrow Ca(HCO_3)_2 \quad (3)$ <p>$nCaO = nCa(OH)_2 = 22,4: 56 = 0,4 \text{ mol}$ $nCaCO_3 = 5: 100 = 0,05 \text{ mol}$ Trường hợp 1: $Ca(OH)_2$ dư, không xảy ra phản ứng 3 Theo PTPƯ (2): $nCO_2 = nCaCO_3 = 0,05 \text{ mol}$ $\Rightarrow V_{CO_2} = 0,05.22,4 = 1,12 \text{ lít}$ Trường hợp 2: $Ca(OH)_2$ thiếu Theo PTPƯ (2) $nCO_2 = nCa(OH)_2 = 0,4 \text{ mol}$ $nCaCO_3$ ở phản ứng 3 $= 0,4 - 0,05 = 0,35 \text{ mol}$ Theo PTPƯ (3) $nCO_2 = nCaCO_3 = 0,35 \text{ mol}$ $V_{CO_2} = 0,75. 22,4 = 16,8 \text{ lít}$</p>	<p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>05</p>												
	<p>2.</p> $MgCO_3 + 2HCl \rightarrow MgCl_2 + CO_2 + H_2O \quad (4)$ $BaCO_3 + 2HCl \rightarrow BaCl_2 + CO_2 + H_2O \quad (5)$	<p>0,25</p>												

Lượng CO ₂ lớn nhất khi a = 100. Số mol CO ₂ = 56,2: 84 = 0,669mol	0,25
Lượng CO ₂ nhỏ nhất khi a = 0. Số mol CO ₂ = 56,2: 197 = 0,285mol	0,25
⇒ 0,285 < nCO ₂ < 0,669	
Nếu nCO ₂ = 0,285 mol < nCa(OH) ₂ ; Tức là không có phản ứng 3	
nCaCO ₃ = nCO ₂ = 0,285 mol	0,25
Nếu nCO ₂ = 0,669 mol > nCa(OH) ₂	
nCaCO ₃ = 0,4 - (0,669 - 0,4) = 0,131 mol	
Vậy khi a = 100 thì lượng kết tủa bé nhất.	0,25
	0,25

PHÒNG GD & ĐT

ĐỀ SỐ 16

ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI LỚP 9

MÔN: HOÁ HỌC

(Thời gian làm bài: 120 phút, không kể thời gian giao
đề)

Câu I: (3 điểm)

1. Từ các chất KMnO₄, Zn, H₂SO₄, BaCl₂ có thể điều chế được các khí nào? Viết các phương trình hóa học xảy ra (ghi rõ điều kiện phản ứng nếu có)?

2. Phi kim R hợp với oxi tạo ra oxit cao nhất có công thức là R₂O₅. Trong hợp chất của R với hidro thì R chiếm 82,35% khối lượng. Xác định tên nguyên tố R và viết công thức của R với hidro và oxi.

Câu II: (4,5 điểm)

1. Trình bày phương pháp hóa học để tách riêng các muối từ hỗn hợp chất rắn gồm BaCl₂, FeCl₃ và AlCl₃.
2. Có ba lọ đựng ba chất rắn KCl, NH₄NO₃, Ca(H₂PO₄)₂. Hãy nhận biết mỗi lọ bằng phương pháp hóa học.

Câu III: (3,5 điểm)

Thí nghiệm: Làm bay hơi 60 gam nước từ dung dịch NaOH có nồng độ 15% được dung dịch mới có nồng độ 18%.

1. Hãy xác định khối lượng dung dịch NaOH ban đầu.

2. Cho m gam natri vào dung dịch thu được trong thí nghiệm trên được dung dịch có nồng độ 20,37%. Tính m.

Câu IV: (4 điểm)

Nhúng 1 thanh sắt nặng 100 gam vào 500ml dung dịch hỗn hợp CuSO_4 0,08M và Ag_2SO_4 0,004M. Sau 1 thời gian lấy thanh sắt ra cân lại và thấy khối lượng là 100,48 gam. Tính khối lượng kim loại bám vào thanh sắt và nồng độ mol các chất trong dung dịch sau phản ứng. Giả sử thể tích dung dịch thay đổi không đáng kể.

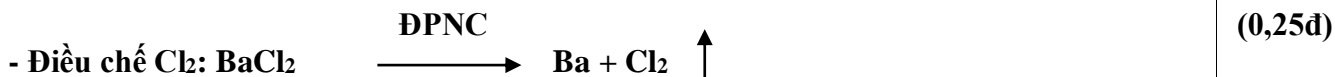
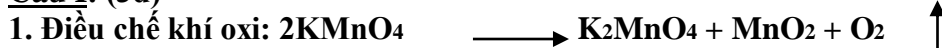
Câu V (5 điểm)

Cho 7,22 gam hỗn hợp A gồm Fe và kim loại M có hóa trị không đổi. Chia hỗn hợp làm hai phần bằng nhau. Hòa tan phần I trong dung dịch axit HCl thu được 2,128 lít H_2 . Hòa tan hết phần II trong dung dịch HNO_3 tạo ra 1,792 lít NO duy nhất. Thể tích các khí đo ở đktc.

- Xác định kim loại M.
- Tính % mỗi kim loại trong A

BIỂU ĐIỂM VÀ ĐÁP ÁN ĐỀ SỐ 16

Câu I: (3đ)

2. Gọi hóa trị của R trong hợp chất với hydro là n $\Rightarrow$ CTHH là RH_n

- Ta có $\%R = \frac{R}{R+n} \cdot 100 = 82,35 \Rightarrow R = 4,67n$ (0,25đ)

- Vì n là hóa trị nên chỉ nhận các giá trị 1,2,3.... (0,5đ)

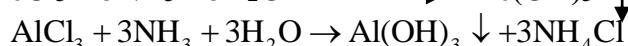
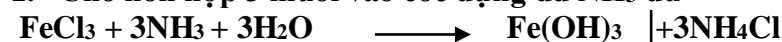
n	1	2	3	4	5	6	7
R	4,67	9,33	14	19	23	28	33

- Với n =3, R=14 $\Rightarrow$ R là nitơ, kí hiệu là N

- CT của R với hiđrô là NH_3 , với oxi là N_2O_5

Câu II: (4,5đ)

1. Cho hỗn hợp 3 muối vào cốc đựng dd NH_3 dư

- Lọc tách $\text{Fe}(\text{OH})_3$, $\text{Al}(\text{OH})_3$ cô cạn dung dịch rồi nung nóng ở nhiệt độ cao tách được BaCl_2

- Cho hỗn hợp $\text{Fe}(\text{OH})_3$, $\text{Al}(\text{OH})_3$ vào dung dịch NaOH dư

1,0

$\text{Al(OH)}_3 + \text{NaOH} \longrightarrow \text{NaAlO}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$ <p>Fe(OH)₃ không phản ứng lọc tách ra cho tác dụng với dd HCl dư, cô cạn được FeCl₃ $\text{Fe(OH)}_3 + 3\text{HCl} \rightarrow \text{FeCl}_3 + 3\text{H}_2\text{O}$</p> <p>- Sục CO₂ dư vào dd NaAlO₂ lọc tách kết tủa Al(OH)₃ rồi cho tác dụng với dd HCl dư và cô cạn được AlCl₃</p> $\text{NaAlO}_2 + \text{CO}_2 + 2\text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Al(OH)}_3 \downarrow + \text{NaHCO}_3$ $\text{Al(OH)}_3 + 3\text{HCl} \rightarrow \text{AlCl}_3 + 3\text{H}_2\text{O}$	1,0
<p>2. Trích mỗi lọ 1 ít làm mẫu thử rồi hòa tan vào nước.</p> <p>- Dùng Na₂CO₃ nhận ra Ca(H₂PO₄)₂ vì tạo kết tủa trắng CaCO₃</p> $\text{Na}_2\text{CO}_3 + \text{Ca(H}_2\text{PO}_4)_2 \rightarrow \text{CaCO}_3 \downarrow + 2\text{NaH}_2\text{PO}_4$ <p>- Dùng AgNO₃ nhận ra KCl vì tạo kết tủa trắng AgCl</p> $\text{AgNO}_3 + \text{KCl} \rightarrow \text{AgCl} \downarrow + \text{KNO}_3$ <p>- Dùng NaOH nhận ra NH₄NO₃ vì tạo khí có mùi khai NH₃</p> $\text{NaOH} + \text{NH}_4\text{NO}_3 \rightarrow \text{NaNO}_3 + \text{NH}_3 \uparrow + \text{H}_2\text{O}$	1,0 0,5 0,5 0,5
<p>Câu III: (3,5đ)</p> <p>1. Gọi khối lượng dung dịch NaOH ban đầu là m gam => m_{NaOH} = 0,15m(g)</p> <p>- Khối lượng dd NaOH sau khi làm bay hơi nước là : m - 60(g)</p> $\Rightarrow \frac{0,15m}{m - 60} \cdot 100 = 18 \Rightarrow m = 360(\text{g})$ <p>2. m_{NaOH} = 0,15.360 = 54g</p> <p>- Khối lượng dd NaOH sau khi làm bay hơi nước là: 360 - 60 = 300(g)</p> <p>- PTHH: $2\text{Na} + 2\text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{NaOH} + \text{H}_2 \quad (\uparrow)$</p>	0,5 0,5
<p style="text-align: center;">$\begin{matrix} x & & x & & 0,5x & (\text{mol}) \end{matrix}$</p> <p>- Gọi số mol Na trong m gam Na là x mol => n_{NaOH} = n_{Na} = x(mol) => m_{NaOH(1)} = 40x(g)</p> <p>- Ta có PT về nồng độ dd sau phản ứng:</p> $\Rightarrow C\%_{\text{NaOH}} = \frac{54 + 40x}{300 + 23x - 2.0,5x} \cdot 100 = 20,37\% \Rightarrow x = 0,2 \Rightarrow$ $m_{\text{Na}} = 0,2.23 = 4,6(\text{g})$	0,5 0,5
<p>Câu IV:(4đ)</p> <p>$n_{\text{CuSO}_4} = 0,04\text{mol}; n_{\text{Ag}_2\text{SO}_4} = 0,002\text{mol}$</p> <p>- PTHH:</p> $\text{Fe} + \text{Ag}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{FeSO}_4 + 2\text{Ag} \quad (1)$ $\text{Fe} + \text{CuSO}_4 \rightarrow \text{FeSO}_4 + \text{Cu} \quad (2)$ <p>*TH1: Chỉ xảy ra (1). Đặt số n_{Fe(pư)}} = x(mol) = n_{Ag₂SO₄(pư)}}</p> $\Rightarrow m_{\text{tăng}} = 100,48 - 100 = 108.2x - 56x \Rightarrow x = 0,003 > n_{\text{Ag}_2\text{SO}_4} \text{ (loại)}$ <p>* TH2 : Xảy ra cả (1) và (2)</p> <p>- Theo (1) n_{Fe} = n_{Ag₂SO₄} = 0,002 mol</p> $n_{\text{Ag}} = 2n_{\text{Ag}_2\text{SO}_4} = 0,004 \text{ mol}$ <p>- Gọi n_{Fe(pư2)}} = a(mol) = n_{CuSO₄} = n_{Cu}</p> $\Rightarrow m_{\text{tăng}} = 100,48 - 100 = 108.0,004 + 64 a - 56.0,002 - 56 a \Rightarrow a = 0,02$ <p>- Vậy khối lượng kim loại bám vào thanh sắt là : 108.0,004 + 64.0,02 = 1,712 gam.</p> <p>- Sau pứ trong dd có 0,04 - 0,02 = 0,02 mol CuSO₄ dư và 0,002 + 0,02 = 0,022 mol FeSO₄.</p>	0,5 0,5 0,5 0,5 0,5 0,5 0,5 0,5

$C_{M_{CuSO_4}} = \frac{0,02}{0,5} = 0,04M$; $C_{M_{FeSO_4}} = \frac{0,022}{0,5} = 0,044M$	0,5
Câu V:(5đ)	0,5
1 phần = $\frac{1}{2} \cdot 7,22 = 3,61(g)$; $n_{H_2} = 0,095 \text{ mol}$; $n_{NO} = 0,08 \text{ mol}$	
1. Gọi kim loại M có hóa trị là n	0,5
- PTHH:	
$Fe + 2HCl \rightarrow FeCl_2 + H_2 \uparrow$ (1)	1,0
$2M + 2nHCl \rightarrow 2MCl_n + nH_2$ (2)	
$Fe + 4HNO_3 \rightarrow Fe(NO_3)_3 + NO \uparrow + 2H_2O$ (3)	
$3M + 4nHNO_3 \rightarrow 3M(NO_3)_n + nNO \uparrow + 2nH_2$ (4)	
* TH1 : M không tác dụng với HCl (tức không xảy ra (2))	0,5
- Theo (1) $n_{Fe} = n_{H_2} = 0,08 \text{ mol} \Rightarrow m_{Fe} = 0,08 \cdot 56 = 4,48 > 3,61$ (loại)	
* TH2 : M tác dụng với HCl (tức xảy ra (2))	0,5
- Gọi số mol Fe có trong 1 phần là x mol $\Rightarrow m_{Fe} = 56 \cdot x$ (g)	
- Theo (1) : $n_{H_2(1)} = n_{Fe} = x(\text{mol})$	0,5
- Theo (2) : $n_M = \frac{2}{n} \cdot n_{H_2(2)} = \frac{2}{n} \cdot (0,095 - x) \text{mol}$	0,5
$\Rightarrow m_M = 3,61 - 56 \cdot x = \frac{2}{n} \cdot (0,095 - x) \cdot M$ (*)	0,5
- Theo (3) : $n_{NO} = n_{Fe} = x(\text{mol})$	0,5
- Theo (4) : $n_M = \frac{3}{n} \cdot n_{NO} = \frac{3}{n} \cdot (0,08 - x) \text{mol}$	0,5
$\Rightarrow m_M = 3,61 - 56 \cdot x = \frac{3}{n} \cdot (0,08 - x) \cdot M$ (**)	0,5
- Từ (*) và (**) $\Rightarrow M(0,09M - 0,81n) = 0$	
$\Rightarrow * M=0$ (loại)	
* $0,09M - 0,81n = 0 \Rightarrow M = 9n$	
- Với $n=3$; $M = 27 \Rightarrow M$ là kim loại nhôm (Al)	
2. Ta có x = $\frac{3,61 \cdot 3 - 0,19 \cdot 27}{56 \cdot 3 - 2 \cdot 27} = 0,05$	
$\Rightarrow \%m_{Fe} = \frac{0,05 \cdot 56}{3,61} \cdot 100 = 77,56\%$	
$\Rightarrow \% m_{Al} = 100 - 77,56 = 22,44 \%$	

ĐỀ SỐ 17

ĐỀ THI CHỌN HỌC SINH GIỎI LỚP 9

Môn thi: Hóa học

Thời gian làm bài: 150 phút(không kể thời gian giao đề)

Câu 1(4,0 điểm):

Nêu hiện tượng xảy ra và viết các phương trình phản ứng cho mỗi thí nghiệm sau:

a) Cho kim loại Na vào dung dịch AgNO_3 .

b) Sục khí SO_2 từ từ cho tới dư vào dung dịch Ca(OH)_2

c) Cho từ từ mỗi chất: khí CO_2 , dung dịch AlCl_3 vào mỗi ống nghiệm chứa sẵn dung dịch NaAlO_2 cho tới dư.

d) Cho dung dịch Na_2CO_3 vào dung dịch FeCl_3 .

Câu 2 (4,0 điểm):

Có 15 gam hỗn hợp Al và Mg được chia làm 2 phần bằng nhau. Phần thứ nhất cho vào 600ml HCl nồng độ xM thu được khí A và dung dịch B. Cô cạn dung dịch B thu được 27,9 gam muối khan. Phần thứ 2 cho vào 800ml dung dịch HCl nồng độ xM và làm tương tự thu được 32,35g muối khan. Xác định % khối lượng mỗi kim loại trong hỗn hợp và x. Tính thể tích hidro (dktc) thu được sau khi thực hiện xong các thí nghiệm.

Câu 3 (4,0 điểm):

Hòa tan 6,58 gam chất A vào 100 gam nước thu được dung dịch B chứa 1 chất duy nhất. Cho lượng muối khan BaCl_2 vào B thấy tạo 4,66g kết tủa trắng lọc bỏ kết tủa ta thu được dung dịch C. Cho lượng Zn vừa đủ vào dung dịch C thấy thoát ra 1,792 lit khí H_2 (dktc) và dung dịch D.

1. Xác định công thức phân tử chất A.

2. Tính nồng độ phần trăm các chất trong dung dịch D.

Câu 4 (2,0 điểm):

Chỉ dùng một hoá chất duy nhất, hãy tách:

a. Tách FeO ra khỏi hỗn hợp FeO, Cu, Fe

b. Ag_2O ra khỏi hỗn hợp Ag_2O , SiO_2 , Al_2O_3

Câu 5 (2,0 điểm):

Một hỗn hợp X gồm các chất: K_2O , KHCO_3 , NH_4Cl , BaCl_2 có số mol mỗi chất bằng nhau. Hoà tan hỗn hợp X vào nước, rồi đun nhẹ thu được khí Y, dung dịch Z và kết tủa M. Xác định các chất trong Y, Z, M và viết phương trình phản ứng minh họa.

Câu 6 (4,0 điểm):

a, Cho 2,08 gam M_xO_y tan hoàn toàn vào 100 gam dung dịch H_2SO_4 4,9%. Sau khi phản ứng kết thúc thu được dung dịch Y có nồng độ axit là 1,056%. Xác định công thức hóa học của oxit đó.

b, Dung dịch CuSO_4 ở 10°C có độ tan là 17,4 (g); ở 80°C có độ tan là 55 (g). Làm lạnh 1,5 kg dung dịch CuSO_4 bão hòa ở 80°C xuống 10°C . Tính số gam $\text{CuSO}_4 \cdot 5 \text{H}_2\text{O}$ tách ra.

Câu	Đáp Án	Biểu Điểm
1.a	Lúc đầu bọt khí thoát ra, sau thấy có kết tủa trắng xuất hiện nhưng không bền lập tức sinh ra chất kết tủa màu đen (Ag ₂ O)	0,5đ
	PTPU: $2\text{Na} + 2\text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{NaOH} + \text{H}_2 \uparrow$ $\text{AgNO}_3 + \text{NaOH} \rightarrow \text{AgOH} \downarrow + \text{NaNO}_3$ $2\text{AgOH} \rightarrow \text{Ag}_2\text{O} + \text{H}_2\text{O}$	0,5đ
1.b	Lúc đầu có kết tủa trắng xuất hiện, sau đó kết tủa tan đi, dung dịch trở lại trong.	0,5đ
	$\text{SO}_2 + \text{Ca}(\text{OH})_2 \rightarrow \text{CaSO}_3 \downarrow + \text{H}_2\text{O}$ $\text{SO}_2 + \text{CaSO}_3 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Ca}(\text{HSO}_3)$	0,5đ
1.c	Tạo kết tủa keo trắng. $\text{CO}_2 + \text{NaAlO}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Al}(\text{OH})_3 \downarrow + \text{NaHCO}_3$ $\text{AlCl}_3 + 3\text{NaAlO}_2 + 6\text{H}_2\text{O} \rightarrow 4\text{Al}(\text{OH})_3 \downarrow + 3\text{NaCl}$	0,5đ 0,5đ
	Tạo khí không màu và kết tủa màu nâu đỏ. $3\text{Na}_2\text{CO}_3 + 2\text{FeCl}_3 + 3\text{H}_2\text{O} \rightarrow 6\text{NaCl} + 2\text{Fe}(\text{OH})_3 \downarrow + 3\text{CO}_2 \uparrow$ Ghi chú: mỗi hiện tượng ghi đủ, đúng được 0,5 điểm, thiếu hoặc không rõ ràng đều không được điểm.	0,5đ 0,5đ
Câu 2:	$+ \frac{1}{2} \text{ khối lượng hỗn hợp} = \frac{15}{2} = 7,5 \text{ gam}$ <p>+ Nếu ở thí nghiệm 1 mà HCl dư thì ở thí nghiệm 2 khi tăng lượng Axit -> Khối lượng muối tạo ra phải không đổi (Điều này trái với giả thiết) Vậy ở thí nghiệm 1: Kim loại còn dư, Axit thiếu.</p> <p>+ Nếu toàn bộ lượng axit HCl ở thí nghiệm 2 tạo ra muối thì lượng muối phải là $\frac{27,9.800}{600} = 37,2 \text{ gam}$. Theo đầu bài lượng muối thu được là 32,35gam (37,2 > 32,35) → ở thí nghiệm 2 : axit HCl còn dư, kim loại hết.</p> <p>1. Phương trình phản ứng:</p> $2\text{Al} + 6\text{HCl} \rightarrow 2\text{AlCl}_3 + 3\text{H}_2 \quad (1)$ $\text{Mg} + 2\text{HCl} \rightarrow \text{MgCl}_2 + \text{H}_2 \quad (2)$ <p>Khối lượng hỗn hợp KL = 7,5 gam ; Khối lượng muối khan = 32,35 gam Độ tăng khối lượng (là lượng Cl của HCl) = 32,35 - 7,5 = 24,85 gam</p> <p>→ nHCl tham gia phản ứng : $\frac{24,85}{35,5} = 0,7 \text{ mol} \rightarrow n\text{H}_2 = 0,35 \text{ mol}$</p> <p>+ $V_{\text{H}_2} = 0,35.22,4 = 7,84 \text{ lit}$</p> <p>- Số mol HCl tham gia phản ứng ở thí nghiệm 1: $\frac{27,9.0,7}{32,35} = 0,6 \text{ mol}$</p> <p>→ Nồng độ mol dung dịch axit (x) = $\frac{0,6}{0,6} = 1 \text{ M}$</p> <p>→ n H₂ = $\frac{0,6}{2} = 0,3$</p> <p>+ $V_{\text{H}_2} = 0,3. 22,4 = 6,72 \text{ lit}$</p>	0,5đ 0,5đ 0,5đ 0,5đ 0,5đ

	<p>2. Sau 2 thí nghiệm thể tích H₂ thu được là : 7,84 + 6,72 = 14,56 lit</p> <p>3. gọi a,b là số mol của kim loại Al và Mg trong hỗn hợp. từ (1) (2) có :</p> $\begin{cases} 27a + 24b = 7,5 \\ 3a + 2b = 0,7 \end{cases}$ <p>→ a = 0,1 → mAl = 2,7 gam → % Al = 36%</p> <p>→ b = 0,2 → mMg = 4,8gam → % Mg = 64%</p>	<p>0,5đ</p> <p>0,5đ</p>
Câu 3:	<p>1/ Dung dịch B kết tủa với BaCl₂, B có thể có các muối có gốc axit tạo kết tủa với Ba; hoặc H₂SO₄. Dung dịch C có phản ứng với Zn cho khí H₂, vậy trong C có axit => B phải là H₂SO₄ hoặc muối M(HSO₄)_n</p> <p>Vậy chất ban đầu có thể là : H₂SO₄ hoặc SO₃, hoặc H₂SO₄.nSO₃ hoặc muối M(HSO₄)_n</p> <p>- Các phương trình phản ứng :</p> $\begin{aligned} \text{BaCl}_2 + \text{H}_2\text{SO}_4 &\rightarrow \text{BaSO}_4 + 2\text{HCl} && (1) \\ \text{Zn} + 2\text{HCl} &\rightarrow \text{ZnCl}_2 + \text{H}_2 && (2) \\ \text{Zn} + \text{H}_2\text{SO}_4 &\rightarrow \text{ZnSO}_4 + \text{H}_2 && (3) \end{aligned}$ <p>Theo 3 phương trình phản ứng ta có $n_{\text{H}_2\text{SO}_4} = n_{\text{H}_2} = \frac{1,792}{22,4} = 0,08 \text{ mol}$</p> <p>* Trường hợp 1: A là H₂SO₄ → $n_{\text{H}_2\text{SO}_4} = \frac{6,58}{98} = 0,067 \neq 0,08$ (Loại)</p> <p>* Trường hợp 2: A là SO₃ → $n_{\text{SO}_3} = \frac{6,58}{80} = 0,08225 \neq 0,08$ (Loại)</p> <p>* Trường hợp 3: A là H₂SO₄.nSO₃</p> $\text{H}_2\text{SO}_4.n\text{SO}_3 + n\text{H}_2\text{O} \rightarrow (n+1) \text{H}_2\text{SO}_4$ <p>Ta có $\frac{6,58}{98 + 80n} = \frac{0,08}{n+1} \rightarrow n = 7$</p> <p>Công thức phân tử A là H₂SO₄.7H₂O</p> <p>* Trường hợp 4: A là muối M(HSO₄)_n</p> $2\text{M}(\text{HSO}_4)_n + n\text{BaCl}_2 \rightarrow 2\text{MCl}_n + 2n\text{BaSO}_4 + 2n\text{HCl}$ <p>Theo BTNT ta có: $2\text{M}(\text{HSO}_4)_n \rightarrow 2n\text{HCl} \rightarrow n\text{H}_2$</p> <p>=> $0,16/n \text{ mol} \quad 0,08 \text{ mol}$</p> <p>$M_{\text{M}(\text{HSO}_4)_n} = 6,58 : (0,16/n) = 41,125.n \Rightarrow$ loại</p> <p>2/ Khối lượng dung dịch D là:</p> $m_{\text{BaCl}_2} = \frac{4,66 \cdot 208}{233} = 4,16 \text{ gam}$ $m_{\text{dd}} = 6,58 + 100 + 4,16 + 0,08 \cdot 65 - 0,08 \cdot 2 - 4,66 = 111,12 \text{ gam}$ <p>$n_{\text{ZnCl}_2} = n_{\text{BaSO}_4} = 0,2 \text{ mol}$</p> <p>$n_{\text{ZnSO}_4} = 0,08 - 0,02 = 0,06 \text{ mol}$</p> $C\%_{\text{ZnCl}_2} = \frac{0,02 \cdot 136}{111,12} \cdot 100 = 2,45\%$ $C\%_{\text{ZnSO}_4} = \frac{0,06 \cdot 161}{111,12} \cdot 100 = 8,69\%$	<p>0,5đ</p> <p>0,5đ</p> <p>0,5đ</p> <p>0,5đ</p> <p>0,5đ</p> <p>0,5đ</p>

PHÒNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐỀ SỐ 18

ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI HUYỆN LỚP 9
NĂM HỌC 2018 – 2019

Môn: Hóa học

Thời gian làm bài: 150 phút

Câu I: (5,0 điểm)

1. Cho hỗn hợp A gồm Al, Fe, Cu vào dung dịch HCl dư, sau phản ứng thu được khí B, dung dịch C và chất rắn D. Cho dung dịch KOH dư vào dung dịch C thu được dung dịch E và kết tủa F. Lọc lấy F nung trong không khí đến khối lượng không đổi thu được chất rắn G. Dẫn khí CO nung nóng dư đi qua chất rắn G thu được chất rắn H. Sục khí CO₂ dư vào dung dịch E.

Viết tất cả các PTHH xảy ra?

2. Từ các hóa chất: Zn; S và H₂O. Hãy viết các PTHH điều chế 3 oxit, 2 axit và 3 muối?

Câu II: (3,5 điểm)

1. Chỉ được dùng thêm dung dịch phenolphthalein, hãy trình bày phương pháp hoá học nhận biết 5 dung dịch chứa trong 5 lọ riêng biệt bị mất nhãn: H₂SO₄, KOH, K₂SO₄, BaCl₂, HCl. Viết PTHH xảy ra (nếu có)?

2. Có một hỗn hợp khí gồm: O₂, SO₂; CO và CO₂. Làm thế nào để thu được khí O₂ tinh khiết?

Câu III: (4,0 điểm)

1. Trong phòng thí nghiệm có dung dịch H₂SO₄ 2,5M; dung dịch KOH 2M; nước cất và các dụng cụ thí nghiệm đầy đủ. Hãy trình bày cách pha chế 400 ml dung dịch X chứa K₂SO₄ 0,5M và KOH 0,25M?

2. Chia m gam một oxit sắt thành 2 phần bằng nhau. Cho luồng khí H₂ nung nóng dư đi qua phần 1, đến khi phản ứng hoàn toàn thu được 21 gam Fe. Để hòa tan hết phần 2 cần dùng vừa đủ 250 gam dung dịch HCl 14,6%. Hãy xác định công thức hóa học của oxit sắt và tính m?

Câu IV: (4,5 điểm)

1. Nung 4,5 tạ đá vôi chứa 90% CaCO₃ (phần còn lại là chất trơ) với hiệu suất phản ứng là 85% thu được chất rắn X và khí CO₂.

a) Tính thể tích khí CO₂ thu được ở điều kiện bình thường (20°C và 1atm)?

b) Tính thành phần % theo khối lượng của CaO trong chất rắn X?

2. Tỉ khối của hỗn hợp khí A gồm CO và CO₂ đối với khí O₂ bằng 1,075. Sục V lít hỗn hợp khí A (ở đktc) vào 800 ml dung dịch hỗn hợp gồm KOH 0,25M và Ba(OH)₂ 0,35M thu được 49,25 gam kết tủa. Viết các PTHH xảy ra và tính V?

Câu V: (3,0 điểm)

Chia 35,5 gam hỗn hợp B gồm MgO và Al₂O₃ thành hai phần bằng nhau:

- Phần 1 cho tác dụng với 500 ml dung dịch HCl, sau khi các phản ứng kết thúc làm bay hơi cẩn thận thu được 38,375 gam chất rắn khan.

- Phần 2 cho tác dụng với 800 ml dung dịch HCl ở trên, kết thúc các phản ứng cũng làm bay hơi cẩn thận thu được 45,25 gam chất rắn khan.

a) Viết các PTHH xảy ra? Tính nồng độ mol của dung dịch HCl đã dùng?

b) Tính thành phần % theo khối lượng mỗi oxit trong hỗn hợp B?

(Cho: Al = 27; Ba = 137, C = 12; O = 16, H = 1; Cu = 64; Fe = 56; Mg = 24; S = 32)

Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm

HƯỚNG DẪN CHẤM VÀ BIỂU ĐIỂM
(Hướng dẫn chấm và biểu điểm gồm 5 trang)

Câu	Nội dung	Điểm
<p>Câu I 1. 2,5đ</p>	<p>- Các PTHH xảy ra: $2\text{Al} + 6\text{HCl} \rightarrow 2\text{AlCl}_3 + 3\text{H}_2$ $\text{Fe} + 2\text{HCl} \rightarrow \text{FeCl}_2 + \text{H}_2$ - Khí B là H_2, chất rắn D là Cu, dung dịch C gồm: HCl dư, AlCl_3, FeCl_2. $\text{KOH} + \text{HCl} \rightarrow \text{KCl} + \text{H}_2\text{O}$ $2\text{KOH} + \text{FeCl}_2 \rightarrow 2\text{KCl} + \text{Fe(OH)}_2 (\text{r})$ $3\text{KOH} + \text{AlCl}_3 \rightarrow 3\text{KCl} + \text{Al(OH)}_3 (\text{r})$ $\text{KOH} + \text{Al(OH)}_3 \rightarrow \text{KAlO}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$ - Dung dịch E gồm: KOH dư, KCl và KAlO_2. Kết tủa F là Fe(OH)_2 $4\text{Fe(OH)}_2 + \text{O}_2 \xrightarrow{t^0} 2\text{Fe}_2\text{O}_3 + 4\text{H}_2\text{O}$ - Chất rắn G là Fe_2O_3. $\text{Fe}_2\text{O}_3 + 3\text{CO} \xrightarrow{t^0} 2\text{Fe} + 3\text{CO}_2$ - Chất rắn H là Fe. $\text{KOH} + \text{CO}_2 \rightarrow \text{KHCO}_3$ $\text{KAlO}_2 + \text{CO}_2 + 2\text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{KHCO}_3 + \text{Al(OH)}_3 (\text{r})$</p>	<p><i>Mỗi PT được 0,25</i></p>
<p>2/. 2,0đ</p>	<p>- Các PTHH xảy ra: $2\text{H}_2\text{O} \xrightarrow{dp} 2\text{H}_2 + \text{O}_2$ $\text{S} + \text{O}_2 \xrightarrow{t^0} \text{SO}_2$ $2\text{SO}_2 + \text{O}_2 \xrightarrow{450^0\text{C}; \text{V}_2\text{O}_5} 2\text{SO}_3$ $\text{SO}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{H}_2\text{SO}_3$ $\text{SO}_3 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{H}_2\text{SO}_4$ $2\text{Zn} + \text{O}_2 \xrightarrow{t^0} 2\text{ZnO}$ $\text{ZnO} + \text{H}_2\text{SO}_3 \rightarrow \text{ZnSO}_3 + \text{H}_2\text{O}$ $\text{Zn} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{ZnSO}_4 + \text{H}_2\text{O}$ $\text{Zn} + \text{S} \xrightarrow{t^0} \text{ZnS}$ - Ba oxit là ZnO; SO_2; SO_3. Hai axit là H_2SO_3 và H_2SO_4. Ba muối là: ZnS; ZnSO_3 và ZnSO_4</p>	<p><i>Mỗi PT được 0,25</i></p>
<p>Câu II 1. 2,25đ</p>	<p>- Trích mỗi chất một ít để làm mẫu thử và đánh số thứ tự. - Nhỏ dung dịch phenolphtalein lần lượt vào 5 ống nghiệm đựng sẵn 5 dung dịch đó: + Dung dịch nào làm dung dịch phenolphtalein không màu chuyển thành màu đỏ, đó là dung dịch KOH + 4 dung dịch còn lại không có hiện tượng gì xảy ra. - Nhỏ 4 dung dịch còn lại vào 4 ống nghiệm đựng sẵn dung dịch KOH vừa nhận biết được có nhỏ dung dịch phenolphtalein: + Dung dịch nào phản ứng làm mất màu đỏ, đó là 2 dung dịch: H_2SO_4 và HCl (nhóm 1). $2\text{KOH} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{K}_2\text{SO}_4 + 2\text{H}_2\text{O}$ $\text{KOH} + \text{HCl} \rightarrow \text{KCl} + \text{H}_2\text{O}$ + Hai dung dịch còn lại không có hiện tượng gì xảy ra, đó là K_2SO_4 và BaCl_2 (nhóm 2). - Nhỏ lần lượt 2 dung dịch ở nhóm 1 vào 2 dung dịch ở nhóm 2:</p>	<p><i>0,25</i></p> <p><i>0,25</i></p> <p><i>0,25</i></p> <p><i>0,25</i></p>

	<p>+ Nếu thấy xuất hiện kết tủa trắng thì dung dịch ở nhóm 1 là H₂SO₄ và dung dịch ở nhóm 2 là BaCl₂.</p> $\text{H}_2\text{SO}_4 + \text{BaCl}_2 \rightarrow \text{BaSO}_4 (\text{r}) + 2\text{HCl}$ <p style="text-align: center;">Trắng</p> <p>+ Dung dịch còn lại không có hiện tượng gì xảy ra ở nhóm 1 là dung dịch HCl; ở nhóm 2 là dung dịch K₂SO₄.</p>	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,5</p>
2. (1,25đ)	<p>- Dẫn hỗn hợp khí đó đi qua bột CuO nung nóng, dư(sai).</p> $\text{CO} + \text{CuO} \xrightarrow{t^0} \text{Cu} + \text{CO}_2$ <p>Thu lấy hỗn hợp khí thoát ra gồm: SO₂; CO₂ và O₂.</p> <p>- Sục hỗn hợp khí đó vào dung dịch Ca(OH)₂ dư:</p> $\text{SO}_2 + \text{Ca(OH)}_2 \rightarrow \text{CaSO}_3 (\text{r}) + \text{H}_2\text{O}$ $\text{CO}_2 + \text{Ca(OH)}_2 \rightarrow \text{CaCO}_3 (\text{r}) + \text{H}_2\text{O}$ <p>Thu lấy chất khí thoát ra, ta được khí O₂ tinh khiết.</p>	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p>
Câu III 1. 2,0đ	<p>* Tính toán:</p> <p>- Số mol các chất có trong dung dịch X:</p> $n_{\text{K}_2\text{SO}_4} = \frac{400.0,5}{1000} = 0,2 \text{ mol}$ $n_{\text{KOH}} = \frac{400.0,25}{1000} = 0,1 \text{ mol}$ <p>- Trong dung dịch X có K₂SO₄ nên khi pha chế xảy ra PTHH:</p> $2\text{KOH} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{K}_2\text{SO}_4 + 2\text{H}_2\text{O}$ <p style="text-align: center;"> 2 mol 1 mol 1 mol 0,4 mol 0,2 mol 0,2 mol </p> <p>- Thể tích dung dịch H₂SO₄ 2,5M cần lấy:</p> $V_{\text{ddH}_2\text{SO}_4} = \frac{0,2.1000}{2,5} = 80 \text{ ml}$ <p>- Thể tích dung dịch KOH 2M cần lấy:</p> $V_{\text{ddKOH}} = \frac{(0,4 + 0,1).1000}{2} = 250 \text{ ml}$ <p>* Cách pha chế: Đong lấy 250 ml dung dịch KOH 2M cho vào cốc thủy tinh có chia vạch dung tích 1 lít. Đong lấy 80 ml dung dịch H₂SO₄ 2,5M rồi rót từ từ vào cốc đó, để nguội. Sau đó thêm từ từ nước cất vào, khuấy nhẹ cho đủ 400 ml dung dịch. Ta được 400 ml dung dịch X chứa K₂SO₄ 0,5M và KOH 0,25M.</p>	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>1,0</p>
2. 2,0đ	<p>- Gọi công thức của oxit sắt là Fe_xO_y.</p> <p>- Ta có: $n_{\text{HCl}} = \frac{250.14,6\%}{36,5} = 1 \text{ (mol)}$ $n_{\text{Fe}} = \frac{21}{56} = 0,375 \text{ (mol)}$</p> <p>- Các PTHH xảy ra:</p> $\text{Fe}_x\text{O}_y + y\text{H}_2 \xrightarrow{t^0} x\text{Fe} + y\text{H}_2\text{O} \quad (1)$ <p style="text-align: center;"> 1 mol x mol $\frac{0,375}{x}$ mol 0,375 mol </p> $\text{Fe}_x\text{O}_y + 2y\text{HCl} \rightarrow x\text{FeCl}_{2y/x} + y\text{H}_2\text{O} \quad (2)$ <p style="text-align: center;"> 1 mol 2y mol </p>	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p>

	<p>- Theo (4) ta có: $n_{CO_2(4)} = n_{BaCO_3(4)} = 0,28 - 0,25 = 0,03$ (mol)</p> <p>$\Rightarrow n_{CO_2} = 0,28 + 0,2 + 0,03 = 0,51$ (mol)</p> <p>$\Rightarrow V = (1,5.0,51 + 0,51).22,4 = 28,56$ (lít)</p>	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p>
Câu V 3,0đ	<p>a) Các PTHH xảy ra:</p> $MgO + 2HCl \rightarrow MgCl_2 + H_2O \quad (1)$ $Al_2O_3 + 6HCl \rightarrow 2AlCl_3 + 3H_2O \quad (2)$ <p>- Gọi số mol của MgO; Al₂O₃ trong mỗi phần lần lượt là a; b mol.</p> <p>$\Rightarrow 40a + 102b = \frac{35,5}{2} = 17,75$ (gam) (*)</p> <p>- Giả sử nếu hỗn hợp oxit ở phần 1 tan hết trong 500 ml dung dịch HCl thì khi cho phần 2 vào 800 ml dung dịch HCl đó khối lượng chất rắn khan thu được sau phản ứng sẽ không thay đổi, nhưng theo bài ra khối lượng chất rắn khan thu được ở phần 2 lớn hơn ở phần 1 $\Rightarrow$ Ở phần 1: HCl hết và hỗn hợp oxit còn dư. * Gọi số mol của HCl đã phản ứng với phần 1 là x mol.</p> <p>- Theo (1) và (2) ta có: $n_{H_2O} = \frac{1}{2}n_{HCl} = 0,5x$ (mol)</p> <p>- Áp dụng ĐLBTKL cho (1) và (2) ta có:</p> $m_{\text{hỗn hợp oxit}} + m_{HCl} = m_{\text{chất rắn khan}} + m_{H_2O}$ <p>$\Rightarrow 17,75 + 36,5 \cdot x = 38,375 + 18 \cdot 0,5x$</p> <p>$\Rightarrow x = 0,75$ (mol)</p> <p>- Nồng độ mol của dung dịch HCl đã dùng:</p> $C_M = \frac{0,75}{500} \cdot 1000 = 1,5M$ <p>b) * Ở phần 2: Ta có: $n_{HCl} = \frac{1,5 \cdot 800}{1000} = 1,2$ (mol)</p> <p>- Từ (1) và (2) ta thấy nếu trong mỗi phần hỗn hợp chỉ chứa Al₂O₃ thì số mol HCl phản ứng sẽ lớn nhất khi đó theo (2) ta có:</p> $n_{HCl_{pu}} = 6n_{Al_2O_3} = 6 \cdot \frac{17,75}{102} \approx 1,044$ (mol) < 1,2 (mol) <p>$\Rightarrow$ Ở phần 2: HCl còn dư và hỗn hợp oxit phản ứng hết.</p> <p>- Theo (1) ta có: $n_{MgCl_2} = n_{MgO} = a$ (mol)</p> <p>- Theo (2) ta có: $n_{AlCl_3} = 2 \cdot n_{Al_2O_3} = 2b$ (mol)</p> $m_{\text{chất rắn khan}} = 95a + 133,5 \cdot 2b = 45,25$ (gam) (**) <p>- Từ (*) và (**) ta có: a = b = 0,125 (mol)</p> <p>- Thành phần % theo khối lượng mỗi chất trong hỗn hợp B:</p> $\%MgO = \frac{0,125 \cdot 40}{17,75} \cdot 100\% \approx 28,17\%$ $\%Al_2O_3 = \frac{0,125 \cdot 102}{17,75} \cdot 100\% \approx 71,83\%$ <p>Lưu ý: Không chứng minh HCl ở phần 1 hết và HCl ở phần 2 dư mà vẫn đúng kết quả thì chỉ cho 1,5 điểm.</p>	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,5</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,5</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p>

Lưu ý:

- HS làm cách khác đúng, chặt chẽ vẫn cho điểm tối đa.

- Cú 2PTHH viết đúng nhưng cân bằng sai hoặc thiếu điều kiện thì trừ 0,25 điểm.

Câu I (4,0 điểm)

1, Những cặp chất sau có thể tồn tại trong cùng một ống nghiệm chứa nước cất được không ?
Hãy giải thích bằng PTHH ?

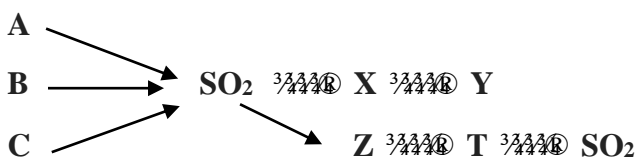
a, KCl và AgNO₃   b, Na₂O và Al₂O₃   c, BaSO₄ và HCl   d, KHCO₃ và NaOH.

2, Hãy viết 8 loại phản ứng khác nhau tạo thành khí cacbonic ?

Câu II (6,0 điểm)

1, Có 5 gói bột : MgO, P₂O₅, BaO, Na₂SO₄, Al₂O₃. Chỉ dùng nước và quì tím nhận biết được những chất nào? Trình bày cách nhận biết đó.

2, Chọn các công thức hóa học phù hợp với các chữ cái tương ứng rồi hoàn thành chuỗi phản ứng sau:

3, Nêu hiện tượng xảy ra và viết phương trình phản ứng khi:

a, Nhúng thanh Fe vào dung dịch H₂SO₄ loãng, sau một thời gian lại cho thêm vài giọt dung dịch CuSO₄.

b, Bột Fe thả vào dung dịch FeCl₃.

c, Cho một luồng CO₂ từ từ đi qua dung dịch Ba(OH)₂. Khi phản ứng kết thúc (dư CO₂), lấy dung dịch đem đun nóng.

Câu III (3,5 điểm)

1, Cho một dung dịch A có chứa 98 gam H₂SO₄ trong 1 lít dung dịch. Phải thêm bao nhiêu lít dung dịch A này vào 0,4 lít dung dịch H₂SO₄ 2M để có được dung dịch X, biết rằng 100 ml dung dịch X này tác dụng với dung dịch Ba(OH)₂ dư tạo ra 32,62 gam kết tủa.

2, Lấy 200 ml dung dịch X nói trên cho tác dụng với dung dịch Y, dung dịch Y chứa 2 bazơ NaOH 0,5 M và KOH 0,9 M. Phải dùng bao nhiêu lít dung dịch Y để phản ứng vừa đủ với 200 ml dung dịch X? Phản ứng giữa 2 dung dịch X, Y cho ra dung dịch Z. Tính khối lượng muối khan thu được khi cô cạn dung dịch Z.

Câu IV (3,5 điểm)

1, Chia 15,48 gam hỗn hợp bột A gồm MgCO₃ và kim loại B có hóa trị không đổi làm hai phần bằng nhau: Phần 1 cho tác dụng vừa đủ với 200 ml dung dịch chứa hỗn hợp H₂SO₄ 0,3M và HCl 1,5M thu được dung dịch C và V lít hỗn hợp khí D ở đktc. Phần 2 đem đốt nóng trong không khí đến khối lượng không đổi thu được 7,5 gam hỗn hợp các oxit kim loại. Xác định kim loại B và tính V?

2, Hòa tan một oxit của kim loại hóa trị II bằng một lượng vừa đủ dung dịch axit sunfuric nồng độ 10%. Sau phản ứng thu được dung dịch muối có nồng độ 11,8%. Xác định công thức oxit.

Câu V (3,0 điểm)

Cho 9,2 gam natri vào 400 gam dung dịch CuSO₄ 4%, kết thúc phản ứng thu được dung dịch A, kết tủa B và khí C.

a, Tính thể tích khí C thoát ra ở đktc.

b, Tính khối lượng kết tủa B ?

c, Xác định nồng độ phần trăm của chất tan trong dung dịch A ?

ĐÁP ÁN – BIỂU ĐIỂM

Câu	Nội dung	Điểm
Câu I.1	a, Cặp chất đó không thể tồn tại trong cùng một ống nghiệm chứa nước cất vì xảy ra phương trình hóa học sau:	0,25đ
2,0đ	$\text{AgNO}_3 + \text{KCl} \rightarrow \text{AgCl}_{(r)} + \text{KNO}_3$	0,25đ
	b, Cặp chất đó không thể tồn tại trong cùng một ống nghiệm	0,25đ

	<p>chứa nước cất vì xảy ra các phương trình hóa học sau: $\text{Na}_2\text{O} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{NaOH}$ $\text{Al}_2\text{O}_3 + 2\text{NaOH} \rightarrow 2\text{NaAlO}_2 + \text{H}_2\text{O}$</p> <p>c, Cặp chất đó có thể tồn tại trong cùng một ống nghiệm đựng nước cất.</p> <p>d, Cặp chất đó không thể tồn tại trong cùng một ống nghiệm chứa nước cất vì xảy ra phương trình hóa học sau: $2\text{KHCO}_3 + 2\text{NaOH} \rightarrow \text{K}_2\text{CO}_3 + \text{Na}_2\text{CO}_3 + 2\text{H}_2\text{O}$</p>	<p>0,25đ 0,25đ 0,25đ 0,25đ</p>
I.2 2,0đ	<p>Học sinh viết đúng 8 loại phản ứng khác nhau, ví dụ:</p> <p>(1) $\text{C} + \text{O}_2 \xrightarrow{t^0} \text{CO}_2$ (2) $2\text{CO} + \text{O}_2 \xrightarrow{t^0} 2\text{CO}_2$ (3) $\text{CaCO}_3 \xrightarrow{t^0} \text{CaO} + \text{CO}_2$ (4) $\text{CH}_4 + 2\text{O}_2 \xrightarrow{t^0} \text{CO}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$ (5) $\text{CaCO}_3 + 2\text{HCl} \rightarrow \text{CaCl}_2 + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O}$ (6) $\text{C} + \text{H}_2\text{O} \xrightarrow{t^0} \text{CO}_2 + 2\text{H}_2$ (7) $\text{CuO} + \text{CO} \xrightarrow{t^0} \text{Cu} + \text{CO}_2$ (8) $\text{Ca}(\text{HCO}_3)_2 + 2\text{HCl} \rightarrow \text{CaCl}_2 + \text{CO}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$</p>	<p>Mỗi PT được 0,25 đ</p>
Câu II.1 1,5đ	<p>+Trích mỗi chất một ít làm mẫu thử cho mỗi lần thí nghiệm +Hòa tan các mẫu thử vào nước: $\text{Na}_2\text{SO}_4 \rightarrow$ dung dịch Na_2SO_4 $\text{BaO} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Ba}(\text{OH})_2$ $\text{P}_2\text{O}_5 + 3\text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{H}_3\text{PO}_4$ Hai mẫu không tan là MgO, Al_2O_3. +Lần lượt nhỏ 1 – 2 giọt từng dung dịch trên lên quì tím. - Dung dịch không làm đổi màu quì tím là dung dịch Na_2SO_4 tương ứng với gói Na_2SO_4 ban đầu. - Dung dịch làm quì tím hóa xanh là dung dịch $\text{Ba}(\text{OH})_2$ tương ứng với gói đựng BaO ban đầu - Dung dịch làm quì tím hóa đỏ là dung dịch H_3PO_4 tương ứng với gói đựng P_2O_5 + Nhận biết MgO, Al_2O_3 bằng dung dịch $\text{Ba}(\text{OH})_2$ vừa tạo ra ở trên: - MgO không tan, Al_2O_3 tan: $\text{Al}_2\text{O}_3 + \text{Ba}(\text{OH})_2 \rightarrow \text{Ba}(\text{AlO}_2)_2 + \text{H}_2\text{O}$ Vậy là ta nhận biết được cả 5 chất.</p>	<p>0,25đ Nhận biết được 1 chất 0,25 điểm</p>
II.2 2,0đ	<p>A: FeS; B: FeS_2, C: K_2SO_3, X: SO_3 Y: H_2SO_4, Z: NaHSO_3, T: Na_2SO_3</p> <p>$4\text{FeS} + 7\text{O}_2 \xrightarrow{t^0} 2\text{Fe}_2\text{O}_3 + 4\text{SO}_2$ $4\text{FeS}_2 + 11\text{O}_2 \xrightarrow{t^0} 2\text{Fe}_2\text{O}_3 + 8\text{SO}_2$ $\text{K}_2\text{SO}_3 + 2\text{HCl} \rightarrow 2\text{KCl} + \text{SO}_2 + \text{H}_2\text{O}$ $2\text{SO}_2 + \text{O}_2 \xrightarrow{t^0} 2\text{SO}_3$ $\text{SO}_3 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{H}_2\text{SO}_4$ $\text{SO}_2 + \text{NaOH} \rightarrow \text{NaHSO}_3$</p>	<p>Mỗi pt 0,25 điểm HS chọn đáp án khác đúng vẫn cho</p>

	$\text{NaHSO}_3 + \text{NaOH} \rightarrow \text{Na}_2\text{SO}_3 + \text{H}_2\text{O}$ $\text{Na}_2\text{SO}_3 + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{Na}_2\text{SO}_4 + \text{SO}_2 + \text{H}_2\text{O}$	điểm tối đa
II.3 a, 1,0đ	<p>- Lúc đầu thanh sắt bị ăn mòn và có sỏi bột khí H₂do phản ứng:</p> $\text{Fe} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{FeSO}_4 + \text{H}_2$ <p>- khi mới cho dung dịch CuSO₄ vào và lắc đều: dd có màu xanh, sau đó có màu xanh nhạt dần đến hết. Bột Cu màu đỏ tách ra bám vào thanh sắt: $\text{Fe} + \text{CuSO}_4(\text{xanh}) \rightarrow \text{FeSO}_4(\text{không màu}) + \text{Cu}(\text{đỏ})$</p>	0,25đ 0,25đ 0,25đ 0,25đ
II.3,b 0,5 đ	<p>- Bột Fe tan dần và màu vàng nâu của dd FeCl₃</p> $\text{Fe} + 2\text{FeCl}_3 \rightarrow 3\text{FeCl}_2$	0,25đ 0,25đ
II.3,c 1,0đ	<p>Dd Ba(OH)₂ tan trong suốt. Khi cho từ từ CO₂ qua dd Ba(OH)₂ thấy: dd đục dần do xuất hiện kết tủa BaCO₃. Khi cho CO₂ dư, dd trong dần đến trong suốt. Đun nóng dd thu được thấy đục trở lại dần dần do tạo ra BaCO₃ (kết tủa trắng)</p> $\text{CO}_2 + \text{Ba(OH)}_2 \rightarrow \text{BaCO}_{3(r)} + \text{H}_2\text{O}$ $\text{BaCO}_{3(r)} + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Ba(HCO}_3)_2(\text{dd})$ $\text{Ba(HCO}_3)_2 \xrightarrow{t^o} \text{BaCO}_{3(r)} + \text{CO}_{2(k)} + \text{H}_2\text{O}$	0,25đ 0,25đ 0,25đ 0,25đ
Câu III.1 1,5đ	<p>Số mol H₂SO₄ có trong dung dịch A: $98/98 = 1$ (mol) → C_{M_A} = 1 M</p> <p>PTHH: $\text{H}_2\text{SO}_4 + \text{Ba(OH)}_2 \rightarrow \text{BaSO}_4\downarrow + 2\text{H}_2\text{O}$ (1)</p> <p>Theo (1): n_{H₂SO₄} = n_{BaSO₄} = 32,62 : 233 = 0,14 (mol)</p> <p>→ C_{M_X} = n/V = 0,14/0,1 = 1,4 (M)</p> <p>- Gọi V là thể tích của dung dịch A (lít), ta có:</p> $\begin{array}{c} \text{V (lít)} \quad 1 \text{ M} \qquad \qquad \qquad 0,6 \text{ M} \\ \quad \quad \quad \diagdown \quad \diagup \\ \qquad \qquad \qquad 1,4 \text{ M} \\ \quad \quad \quad \diagup \quad \diagdown \\ 0,4 \text{ (lít)} \quad 2 \text{ M} \qquad \qquad \qquad 0,4 \text{ M} \end{array} \Rightarrow \frac{V}{0,4} = \frac{0,6}{0,4}$ <p>⇒ V = 0,6 lít = 600 ml</p>	0,25đ 0,25đ 0,25đ 0,25đ 0,5đ
III.2 2,0đ	<p>-Số mol H₂SO₄ có trong 200 ml dung dịch X là: $1,4.0,2 = 0,28$ (mol)</p> <p>-Gọi a là thể tích của dung dịch Y (lít)</p> <p>n_{NaOH}= 0,5a (mol); n_{KOH} = 0,9a (mol)</p> <p>- PTHH : $2 \text{ NaOH} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{Na}_2\text{SO}_4 + 2\text{H}_2\text{O}$ (2)</p> $2 \text{ KOH} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{K}_2\text{SO}_4 + 2\text{H}_2\text{O}$ (3) <p>Theo (2),(3), ta có:</p> <p>n_{H₂SO₄} = 1/2(n_{NaOH} + n_{KOH}) = 1/2 (0,5a + 0,9a) = 0,28 → a = 0,4 (l)</p> <p>Theo ĐLBTKL ta có:</p> $m_{\text{H}_2\text{SO}_4} + (m_{\text{NaOH}} + m_{\text{KOH}}) = m_{\text{muối Z}} + m_{\text{nước}}$	0,25đ 0,25đ 0,25đ 0,25đ 0,5đ 0,5đ

	<p>→ $m_{\text{muối } Z} = 0,28.98 + 0,5.0,4.40 + 0,9.0,4 .56 - 2.0,28.18 = 45,52(\text{g})$</p>	
<p>Câu IV.1 2,0đ</p>	<p>- Gọi khối lượng mol của kim loại B là M, hóa trị là n. - Các PTHH xảy ra:</p> <p>$\text{MgCO}_3 \xrightarrow{t^0} \text{MgO} + \text{CO}_2 \quad (1)$ $4\text{B} + n\text{O}_2 \xrightarrow{t^0} 2\text{B}_2\text{O}_n \quad (2)$ $\text{MgCO}_3 + 2\text{HCl} \rightarrow \text{MgCl}_2 + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} \quad (3)$ $2\text{B} + 2n\text{HCl} \rightarrow \text{BCl}_n + n\text{H}_2 \quad (4)$ $\text{MgCO}_3 + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{MgSO}_4 + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} \quad (5)$ $2\text{B} + n \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{B}_2(\text{SO}_4)_n + n\text{H}_2 \quad (6)$</p> <p>-Số mol H_2SO_4: $n_{\text{H}_2\text{SO}_4} = 0,2.0,3 = 0,06 \text{ (mol)}$ -Số mol HCl: $n_{\text{HCl}} = 0,2.1,5 = 0,3 \text{ (mol)}$ -Gọi số mol của MgCO_3 và kim loại B trong mỗi phần lần lượt là a, b Ta có: $84a + Mb = 15,48: 2 = 7,74 \text{ (gam)} \text{ (*)}$ -Theo (1): $n_{\text{MgO}} = n_{\text{MgCO}_3} = a \text{ (mol)}$ -Theo (2): $n_{\text{B}_2\text{O}_n} = \frac{1}{2} n_{\text{B}} = 0,5b \text{ (mol)}$ $\Rightarrow m_{\text{hoxit}} = 40a + 0,5b(2M + 16n) = 7,5 \text{ (gam)} \text{ (**)}$ -Từ (*) và (**) ta có : $44a - 8bn = 0,24 \text{ (gam)} \text{ (***)}$ -Từ (3) và (5) ta có : $n_{\text{H}} = 2. n_{\text{MgCO}_3} = 2a \text{ (mol)}$ -Từ (4) và (6) ta có: $n_{\text{H}} = n. n_{\text{B}} = nb \text{ (mol)}$ $\Rightarrow \Sigma n_{\text{H}} = 2a + nb = 0,06.2 + 0,3 = 0,42 \text{ (mol)} \text{ (****)}$ -Từ (****) và (****) ta có : $a = 0,06 \text{ (mol)}$; $bn = 0,3 \text{ (mol)} \rightarrow b = 0,3/n$ -Ta có : $m_{\text{MgCO}_3} = 0,06 . 84 = 5,04 \text{ (g)}$ $\Rightarrow m_{\text{B}} = 7,74 - 5,04 = 2,7 \text{ (gam)} \Rightarrow m_{\text{B}} = \frac{0,3}{n} . M = 2,7 \rightarrow M = 9n$ $\Rightarrow$ Xét $n = 1,2,3 \Rightarrow$ B là Nhôm (Al) -Từ (3) và (5) ta có: $n_{\text{CO}_2} = n_{\text{MgCO}_3} = 0,06 \text{ (mol)}$ -Từ (4) và (6) ta có: $n_{\text{H}_2} = \frac{3}{2} . n_{\text{Al}} = \frac{3}{2} \frac{0,3}{3} = 0,15 \text{ (mol)}$ $\Rightarrow V = (0,06 + 0,15) . 22,4 = 4,704 \text{ (lít)}$</p>	<p>0,5đ 0,25đ 0,25đ 0,25đ 0,25đ 0,25đ</p>
<p>IV.2 1,5 đ</p>	<p>$\text{RO} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{RSO}_4 + \text{H}_2\text{O}$ $(M_R + 16)\text{g} \quad 98\text{g} \quad (M_R + 96)\text{g} \quad 18$ Cứ $(M_R + 16)\text{g}$ oxit cần 98 gam Axit hay 980 g dd H_2SO_4 10% Ta có : $\frac{(M_R + 96).100\%}{(M_R + 16) + 980} = 11,8\%$ -Giải ra ta được $M_R = 24 \text{ (Mg)}$. Vậy công thức oxit là MgO</p>	<p>0,25đ 0,25đ 0,25đ 0,25đ</p>
<p>Câu V 3,0 điểm</p>	<p>a, (1,25đ) – Số mol của Na: $9,2/23 = 0,4 \text{ (mol)}$ -Số mol của CuSO_4: $400.4/100.160 = 0,1 \text{ (mol)}$ $2\text{Na} + 2\text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{NaOH} + \text{H}_2(\text{k}) \quad (1)$</p>	<p>0,25đ 0,25đ 0,25đ</p>

$2\text{NaOH} + \text{CuSO}_4 \rightarrow \text{Na}_2\text{SO}_4 + \text{Cu}(\text{OH})_2\downarrow$ (2)	0,25đ
Theo (1): $n_{\text{H}_2} = \frac{1}{2} \cdot n_{\text{Na}} = \frac{1}{2} \cdot 0,4 = 0,2$ (mol)	0,25đ
$\rightarrow V_{\text{H}_2} = 0,2 \cdot 22,4 = 4,48$ (lít)	
b,(0,75 điểm): Theo (1): $n_{\text{NaOH}} = n_{\text{Na}} = 0,4$ (mol)	0,25đ
Theo (2): $n_{\text{NaOH}} = 2 \cdot n_{\text{CuSO}_4} = 2 \cdot 0,1 = 0,2$ (mol) < 0,4 (mol)	0,25đ
$\rightarrow \text{NaOH}$ dư, CuSO_4 phản ứng hết. $\rightarrow n_{\text{Cu}(\text{OH})_2} = n_{\text{CuSO}_4} = 0,1$ (mol)	0,25đ
$m_{\text{Cu}(\text{OH})_2} = 98 \cdot 0,1 = 9,8$ (g)	
c,(1,0đ). Dd A chứa Na_2SO_4 và NaOH dư	0,5đ
$\rightarrow n_{\text{Na}_2\text{SO}_4} = n_{\text{CuSO}_4} = 0,1$ (mol) $\rightarrow n_{\text{Na}_2\text{SO}_4} = 0,1 \cdot 142 = 14,2$ (g)	
$n_{\text{NaOH dư}} = 0,4 - 0,2 = 0,2$ (mol) $\rightarrow m_{\text{NaOH dư}} = 0,2 \cdot 40 = 8$ (g)	0,5đ
$m_{\text{ddA}} = m_{\text{Na}} + m_{\text{ddCuSO}_4} - (m_{\text{H}_2} + m_{\text{Cu}(\text{OH})_2}) = 9,2 + 400 - (0,2 \cdot 2 + 9,8)$	
-Nồng độ phần trăm của các chất trong dung dịch A:	
$C\%_{\text{Na}_2\text{SO}_4} = \frac{14,2 \cdot 100\%}{399} \approx 3,56\%$; $C\%_{\text{NaOH dư}} = \frac{8 \cdot 100\%}{399} \approx 2\%$	

Lưu ý: -HS làm cách khác đúng, chặt chẽ vẫn cho điểm tối đa.

- Cứ 2 PTHH viết đúng nhưng chưa cân bằng hay cân bằng sai hoặc thiếu điều kiện thì trừ 0,25 điểm.

PHÒNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI HUYỆN LỚP 9

ĐỀ SỐ 20

Môn: Hóa học

Thời gian làm bài: 150 phút

Câu 1: (5,0 điểm)

1. Nêu hiện tượng và viết PTHH xảy ra khi:

a/ Cho từ từ dung dịch $\text{Ba}(\text{OH})_2$ đến dư vào dung dịch NaHSO_3 .

b/ Nhỏ dung dịch H_2SO_4 đặc vào cốc đựng đường Saccarozo.

c/ Ngâm một đinh sắt sạch vào dung dịch ZnSO_4 .

d Sục khí CO_2 từ từ vào dung dịch nước vôi trong.

e/ Cho từ từ dung dịch HCl vào dung dịch NaAlO_2 .

2. Cho luồng khí CO dư đi qua hỗn hợp chứa: Na , CuO , Fe_2O_3 , Al_2O_3 nung nóng thu được chất rắn A. Cho A vào nước dư thu được dung dịch B và chất rắn D. Sục khí CO_2 dư vào dung dịch B thu được kết tủa E. Cho D vào dung dịch $\text{Ba}(\text{OH})_2$ dư thấy D tan một phần. Xác định các chất trong A, B, D, E và viết các phương trình hóa học xảy ra? Biết các phản ứng xảy ra hoàn toàn.

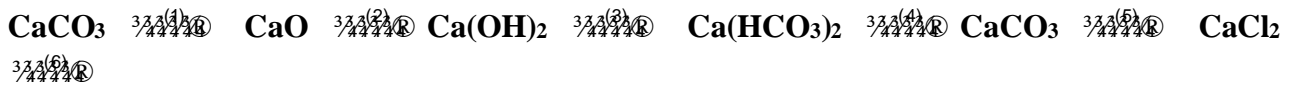
Câu II: (5,0 điểm)

1. Chỉ được dùng thêm một hóa chất, hãy trình bày phương pháp hoá học nhận biết 5 dung dịch chứa trong 5 lọ riêng biệt bị mất nhãn: $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3$, CuSO_4 , FeSO_4 , MgSO_4 , H_2SO_4 . Viết PTHH xảy ra (nếu có)?

2. Bằng phương pháp hóa học hãy tách riêng từng kim loại ra khỏi hỗn hợp rắn gồm: ZnCl_2 , FeCl_3 , CuCl_2 . Viết các PTHH xảy ra?

Câu III: (2,0 điểm)

Viết các phương trình hóa học hoàn thành sơ đồ biến hoá sau:

Câu IV: (4,0 điểm)

1. Hãy tính toán và trình bày cách pha chế 500ml dung dịch H_2SO_4 0,92M từ dung dịch H_2SO_4 98% ($D = 1,84 \text{ g/ml}$)?

2. Hòa tan 23,35 gam hỗn hợp A gồm: Mg, Al và Cu vào dung dịch HCl dư thu được dung dịch B, chất rắn D và thấy thoát ra 13,44 dm khí (ở đktc). Nung chất rắn D trong không khí đến khối lượng không đổi thu được 14 gam chất rắn E.

Tính thành phần % theo khối lượng mỗi kim loại trong hỗn hợp A?

Câu V: (4,0 điểm)

1. Nung nóng 37,92 gam hỗn hợp A gồm FexOy và FeCO_3 đến khi các phản ứng xảy ra hoàn toàn thu được khí B và 33,6 gam Fe_2O_3 duy nhất. Cho khí B hấp thụ hoàn toàn vào 180ml dung dịch Ba(OH)_2 0,5M thu được 11,82 gam kết tủa.

a) Viết các PTHH xảy ra?

b) Xác định công thức hóa học của FexOy ?

2. Để m gam Sắt ngoài không khí, sau một thời gian thu được $(m + 4,8)$ gam chất rắn A. Cho toàn bộ chất rắn A tác dụng với dung dịch H_2SO_4 đặc nóng, dư thấy thoát ra 8,4 lít khí SO_2 duy nhất (ở đktc). Tính m?

(Cho: $\text{Al} = 27$; $\text{Ba} = 137$; $\text{C} = 12$; $\text{O} = 16$; $\text{H} = 1$; $\text{Cu} = 64$; $\text{Fe} = 56$; $\text{Mg} = 24$; $\text{S} = 32$)

Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm

HƯỚNG DẪN CHẤM VÀ BIỂU ĐIỂM
(Hướng dẫn chấm và biểu điểm gồm 5 trang)

Câu	Nội dung	Điểm
Câu I 1/. 3,25đ	a. Có kết tủa trắng xuất hiện, lượng kết tủa lớn dần đến cực đại. $\text{Ba(OH)}_2 + 2\text{NaHSO}_3 \rightarrow \text{BaSO}_3 (\text{r}) + \text{Na}_2\text{SO}_3 + \text{H}_2\text{O}$ $\text{Ba(OH)}_2 + \text{Na}_2\text{SO}_3 \rightarrow \text{BaSO}_3 (\text{r}) + 2\text{NaOH}$ Hoặc: $\text{Ba(OH)}_2 + \text{NaHSO}_3 \rightarrow \text{BaSO}_3 (\text{r}) + \text{NaOH} + \text{H}_2\text{O}$	0,25 0,25 0,25
	b. Màu trắng của đường chuyển sang màu vàng, sau đó chuyển sang màu nâu và cuối cùng thành khối màu đen xốp bị bọt khí đẩy lên miệng cốc. $\text{C}_{12}\text{H}_{22}\text{O}_{11} + \text{H}_2\text{SO}_4 \text{ đặc} \rightarrow 12\text{C} + \text{H}_2\text{SO}_4 \cdot 11\text{H}_2\text{O}$ $\text{C} + 2\text{H}_2\text{SO}_4 \text{ đặc} \rightarrow \text{CO}_2 + 2\text{SO}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$	0,5 0,25
	c. Không có hiện tượng gì xảy ra	0,25
	d. Dung dịch nước vôi trong bị vẩn đục (xuất hiện kết tủa trắng), kết tủa lớn dần đến cực đại. $\text{CO}_2 + \text{Ca(OH)}_2 \rightarrow \text{CaCO}_3 (\text{r}) + \text{H}_2\text{O}$ - Nếu khí CO ₂ dư thì kết tủa tan dần đến hết tạo ra dung dịch trong suốt. $\text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} + \text{CaCO}_3 \rightarrow \text{Ca(HCO}_3)_2$	0,75
	e. Xuất hiện kết tủa keo trắng, kết tủa lớn dần đến cực đại. $\text{HCl} + \text{H}_2\text{O} + \text{NaAlO}_2 \rightarrow \text{Al(OH)}_3 (\text{r}) + \text{NaCl}$ - Nếu HCl dư thì kết tủa tan dần đến hết tạo ra dung dịch trong suốt. $3\text{HCl} + \text{Al(OH)}_3 \rightarrow \text{AlCl}_3 + 3\text{H}_2\text{O}$	0,75
2/. 1,75đ	-Các PTHH xảy ra: $3\text{CO} + \text{Fe}_2\text{O}_3 \xrightarrow{t^0} 2\text{Fe} + 3\text{CO}_2$ $\text{CO} + \text{CuO} \xrightarrow{t^0} \text{Cu} + \text{CO}_2$ Chất rắn A gồm: Na; Al₂O₃, Fe và Cu $2\text{Na} + 2\text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{NaOH} + \text{H}_2$ $2\text{NaOH} + \text{Al}_2\text{O}_3 \rightarrow 2\text{NaAlO}_2 + \text{H}_2\text{O}$	0,25 0,25 0,25

	<p>Dẫn khí H₂ nung nóng dư đi qua hỗn hợp chất rắn thu được ở trên:</p> $\text{H}_2 + \text{CuO} \xrightarrow{t^0} \text{Cu} + \text{H}_2\text{O}$ $3\text{H}_2 + \text{Fe}_2\text{O}_3 \xrightarrow{t^0} 2\text{Fe} + 3\text{H}_2\text{O}$ <p>Cho hỗn hợp chất rắn thu được vào dung dịch HCl dư:</p> $\text{Fe} + 2\text{HCl} \rightarrow \text{FeCl}_2 + \text{H}_2$ <p>Lọc lấy chất rắn không tan, sấy khô ta thu được Cu.</p> <p>Cho dung dịch nước lọc thu được ở trên vào dung dịch KOH dư:</p> $\text{HCl} + \text{KOH} \rightarrow \text{KCl} + \text{H}_2\text{O}$ $\text{FeCl}_2 + 2\text{KOH} \rightarrow \text{Fe(OH)}_2 (\text{r}) + 2\text{KCl}$ <p>Lọc lấy kết tủa nung trong không khí đến khối lượng không đổi.</p> $4\text{Fe(OH)}_2 + \text{O}_2 \xrightarrow{t^0} 2\text{Fe}_2\text{O}_3 + 4\text{H}_2\text{O}$ <p>Dẫn khí CO nung nóng dư đi qua chất rắn thu được ở trên đến khi phản ứng xảy ra hoàn toàn, ta thu được Fe.</p> $3\text{CO} + \text{Fe}_2\text{O}_3 \xrightarrow{t^0} 2\text{Fe} + 3\text{CO}_2$	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p>
Câu III 2,0đ	<p>(1) $\text{CaCO}_3 \xrightarrow{t^0} \text{CaO} + \text{CO}_2$</p> <p>(2) $\text{CaO} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Ca(OH)}_2$</p> <p>(3) $\text{Ca(OH)}_2 + 2\text{CO}_2 \rightarrow \text{Ca(HCO}_3)_2$</p> <p>(4) $\text{Ca(OH)}_2 + \text{Ca(HCO}_3)_2 \rightarrow 2\text{CaCO}_3 + 2\text{H}_2\text{O}$</p> <p>(5) $\text{CaCO}_3 + 2\text{HCl} \rightarrow \text{CaCl}_2 + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O}$</p> <p>(6) $\text{CaCl}_2 + 2\text{AgNO}_3 \rightarrow 2\text{AgCl} (\text{r}) + \text{Ca(NO}_3)_2$</p> <p>(7) $3\text{Ca(NO}_3)_2 + 2\text{K}_3\text{PO}_4 \rightarrow \text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2 (\text{r}) + 6\text{KNO}_3$</p> <p>(8) $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2 + 4\text{H}_3\text{PO}_4 \rightarrow 3\text{Ca(H}_2\text{PO}_4)_2$</p>	<p>Mỗi PT được 0,25</p>
Câu IV 1. 1,5đ	<p>*Tính toán:</p> <p>- Khối lượng H₂SO₄ có trong dung dịch:</p> $m_{\text{H}_2\text{SO}_4} = \frac{500.0,92.98}{1000} = 45,08 \text{ (gam)}$ <p>-Thể tích dung dịch H₂SO₄ 98% (D= 1,84 g/ml) cần lấy:</p> $V_{\text{ddH}_2\text{SO}_4} = \frac{45,08}{98\%.1,84} = 25 \text{ (ml)}$ <p>*Cách pha chế: Đong lấy 475ml nước cất cho vào cốc thủy tinh chia vạch dung tích 1lít, đong lấy 25ml dung dịch H₂SO₄ 98% (D= 1,84 g/ml) cho từ từ vào cốc trên rồi khuấy nhẹ, sau đó thêm rất từ từ nước cất vào cho đủ 500ml. Ta được 500ml dung dịch H₂SO₄ 0,92M</p>	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>1,0</p>
2. 2,5đ	<p>-Gọi số mol của Mg, Al, Cu trong 23,35 gam hỗn hợp A lần lượt là a, b, c mol. $\Rightarrow m_{\text{hh A}} = 24a + 27b + 64c = 23,35 \text{ (gam)}$ (*)</p> <p>-Các PTHH xảy ra:</p> $\begin{array}{l} \text{Mg} + 2\text{HCl} \rightarrow \text{MgCl}_2 + \text{H}_2 \quad (1) \\ 1 \text{ mol} \qquad \qquad \qquad 1 \text{ mol} \\ a \text{ mol} \qquad \qquad \qquad a \text{ mol} \end{array}$ $\begin{array}{l} 2\text{Al} + 6\text{HCl} \rightarrow 2\text{AlCl}_3 + 3\text{H}_2 \quad (2) \\ 2 \text{ mol} \qquad \qquad \qquad 3 \text{ mol} \\ b \text{ mol} \qquad \qquad \qquad 1,5b \text{ mol} \end{array}$ <p>-Từ (1) và (2) ta có: $n_{\text{H}_2} = a + 1,5b = \frac{13,44}{22,4} = 0,6 \text{ (mol)}$ (**)</p> $\begin{array}{l} 2\text{Cu} + \text{O}_2 \xrightarrow{t^0} 2\text{CuO} \quad (3) \\ 1 \text{ mol} \qquad \qquad \qquad 1 \text{ mol} \end{array}$	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p>

	$\begin{aligned} & \text{c mol} & & \text{c mol} \\ & \Rightarrow 80.c = 14 \text{ (gam)} & & (***) \end{aligned}$ <p>- Từ (*), (**) và (***) ta có: $a = 0,225 \text{ mol}$, $b = 0,25 \text{ mol}$, $c = 0,175 \text{ mol}$</p> <p>- Thành phần % theo khối lượng mỗi chất trong hỗn hợp A:</p> $\%Mg = \frac{0,225.24}{23,35}.100\% \approx 23,13\%$ $\%Al = \frac{0,25.27}{23,35}.100\% \approx 28,91\%$ $\%Cu = \frac{0,175.64}{23,35}.100\% \approx 47,96\%$	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,5</p>
Câu V 1. 2,5đ	<p>a.</p> <p>- Số mol Fe_2O_3: $n_{Fe_2O_3} = \frac{33,6}{160} = 0,21 \text{ (mol)}$</p> <p>- Số mol $Ba(OH)_2$: $n_{Ba(OH)_2} = \frac{180.0,5}{1000} = 0,09 \text{ (mol)}$</p> <p>- Các PTHH xảy ra:</p> $2Fe_xO_y + (1,5x - y)O_2 \xrightarrow{t^0} xFe_2O_3 \quad (1)$ $4FeCO_3 + O_2 \xrightarrow{t^0} 2Fe_2O_3 + 4CO_2 \quad (2)$ $Ba(OH)_2 + CO_2 \rightarrow BaCO_3(r) + H_2O \quad (3)$ $BaCO_3 + CO_2 + H_2O \rightarrow Ba(HCO_3)_2 \quad (4)$ <p>- Số mol $BaCO_3$: $n_{BaCO_3} = \frac{11,82}{197} = 0,06 \text{ (mol)}$</p> <p>b. Ta thấy $n_{BaCO_3} = 0,06 \text{ (mol)} < n_{Ba(OH)_2} = 0,09 \text{ (mol)} \Rightarrow$ Có 2 trường hợp xảy ra:</p> <p>* Trường hợp 1: $Ba(OH)_2$ dư, (4) không xảy ra.</p> <p>- Từ (2) và (3) ta có: $n_{FeCO_3} = n_{CO_2} = n_{BaCO_3} = 0,06 \text{ (mol)}$</p> <p>- Ta có: n_{Fe} (trong oxit ban đầu) = $2.0,21 - 0,06 = 0,36 \text{ (mol)}$ m_O (trong oxit ban đầu) = $37,92 - 0,06.116 - 0,36.56 = 10,8 \text{ (gam)}$ $\Rightarrow n_O$ (trong oxit ban đầu) = $10,8 : 16 = 0,675 \text{ (mol)}$</p> <p>- Ta có: $\frac{x}{y} = \frac{0,36}{0,675} = \frac{8}{15}$ (loại)</p> <p>* Trường hợp 2: CO_2 còn dư, $BaCO_3$ bị hòa tan 1 phần theo (4).</p> <p>- Theo (3) ta có: $n_{CO_2} = n_{BaCO_3} = 0,09 \text{ (mol)}$</p> <p>- Theo (4) ta có: $n_{CO_2} = n_{BaCO_3} = 0,09 - 0,06 = 0,03 \text{ (mol)}$</p> <p>- Từ (2), (3) và (4) ta có: $n_{FeCO_3} = n_{CO_2} = 0,09 + 0,03 = 0,12 \text{ (mol)}$</p> <p>- Ta có: n_{Fe} (trong oxit ban đầu) = $2.0,21 - 0,12 = 0,3 \text{ (mol)}$ m_O (trong oxit ban đầu) = $37,92 - 0,12.116 - 0,3.56 = 7,2 \text{ (gam)}$ $\Rightarrow n_O$ (trong oxit ban đầu) = $7,2 : 16 = 0,45 \text{ (mol)}$</p> <p>- Ta có: $\frac{x}{y} = \frac{0,3}{0,45} = \frac{2}{3} \Rightarrow$ Công thức hóa học của oxit sắt là Fe_2O_3.</p>	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p>
2. 1,5đ	<p>- Số mol SO_2: $n_{SO_2} = \frac{8,4}{22,4} = 0,375 \text{ (mol)}$</p> <p>- Gọi công thức tổng quát chung của chất rắn A là Fe_xO_y.</p> <p>- Các PTHH xảy ra:</p> $2xFe + yO_2 \xrightarrow{t^0} 2Fe_xO_y \quad (1)$	<p>0,25</p>

$2\text{Fe}_x\text{O}_y + (6x-2y)\text{H}_2\text{SO}_4 \xrightarrow{t^0} x\text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3 + (3x-2y)\text{SO}_2 + (6x-2y)\text{H}_2\text{O} \quad (2)$	0,25
<p>- Từ (1) và (2) ta thấy: $n_{\text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3} = \frac{1}{2} n_{\text{Fe}} = \frac{1}{2} \cdot \frac{m}{56} = \frac{m}{112} \text{ (mol)}$</p> $\Rightarrow \text{NS(trong muối)} = 3 \cdot n_{\text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3} = \frac{3 \cdot m}{112} \text{ (mol)}$	0,25
<p>- Từ (2) ta thấy:</p> $n_{\text{H}_2\text{O}} = n_{\text{H}_2\text{SO}_4} = n_{\text{S(trong SO}_2)} + \text{NS(trong muối)} = 0,375 + \frac{3 \cdot m}{112}$	0,25
<p>- Áp dụng ĐLBTKL cho (2) ta có:</p> $m_{\text{A}} + m_{\text{H}_2\text{SO}_4} = m_{\text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3} + m_{\text{SO}_2} + m_{\text{H}_2\text{O}}$	0,25
$\Rightarrow m + 4,8 + 98 \cdot \left(0,375 + \frac{3 \cdot m}{112}\right) = 400 \cdot \frac{m}{112} + 0,375 \cdot 64 + 18 \cdot \left(0,375 + \frac{3 \cdot m}{112}\right)$ $\Rightarrow m \approx 25,2 \text{ (gam)}$	0,25

Lưu ý: - HS làm cách khác đúng, chặt chẽ vẫn cho điểm tối đa.

- Cú 2PTHH viết đúng nhưng cân bằng sai hoặc thiếu điều kiện thì trừ 0,25 điểm.